

T. C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI
İSPANYOL DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

Yüksek Lisans Tezi

Lorenzo Silva'nın Polisiye Romanlarında Olayların
Çözömlenmesinde Yardımcı Karakterin Rolü

Hande Özelçi İper

2501050059

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Rafael Carpintero Ortega

İstanbul 2009

Lorenzo Silva'nın Polisiye Romanlarında Olayların Çözömlenmesinde Yardımcı Karakterin Rolü

HANDE ÖZELÇİ İPER

ÖZ

Polisiye roman neredeyse yüz yetmiş seneden beri var olan bir edebiyat türüdür ve günümüzde adli tıp bilimlerinde ve teknolojide yaşanan gelişmeler sayesinde elde edilen veriler dedektiflik öykülerinin gelişmesinde çok etkili olmuştur. İspanyol polisiye edebiyatında 1970'li yıllarda Franco'nun ölümünden hemen sonra başlayan kara roman tarzı ile İspanyol yazarlar da kendi tarzlarını yaratma imkânı bulmuşlardır. Bu dönemin polisiye romanlarında araştırmacı karakterler ülkenin silahlı kuvvetlerinde çalışan kişilerden oluşur. Lorenzo Silva gibi yazarlar polisiye roman serilerinde ana karakterin yanında ikinci bir kişiliği yani yardımcı bir karakteri eklemişlerdir. Bu dedektif çiftleri sayesinde doksanlardan itibaren İspanyol toplumunun ne şekilde değiştiğini ve kadınların hem iş dünyasında hem de silahlı kuvvetlerde ne kadar önem kazandığını görebiliriz. Bu çalışmanın amacı yardımcı karakter Virginia Chamorro aracılığıyla bu değişikliği yansıtmak ve bir kadının erkeklerin egemen olduğu bir teşkilatta olayların çözömlenmesinde ne şekilde yardımcı olabildiğini gösterebilmektir. Virginia Chamorro'nun gelişimi dört roman boyunca incelenmesi ve bu gelişimin Greimas'ın üç deneyim kuralı temel alınarak sınıflandırılması ve anlatı durumuna göre incelenmesi araştırmanın içeriğini oluşturmaktadır. Çalışmada incelenen konular bu yardımcı karakterin her romanda ortaya çıkışı, fiziksel ve karakter özelliklerinin yansıtılması, iş hayatı ve ikili arasındaki gerek iş gerekse arkadaşlık ilişkisinin yansıtılması ile ilgili bilgilerdir. İspanyol jandarma teşkilatında bir kadının dedektif olma niteliğine ne ölçüde sahip olduğu çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır.

ABSTRACT

Detective novels have almost 170 years of history. Nowadays, the data and the knowledge, acquired by the new developments in forensic medicine and technology, have a big impact on the development of the detective novels. Spanish writers also had the opportunity to create their own way by the black novel style in Spanish detective novels that started just after the death of Franco in 1970's. The detective characters in this period's detective novels are among the people who work in the armed forces of the country. Authors such as Lorenzo Silva are added a second character, the auxiliary character, besides the main character in detective novel series. We can see how the women became important both in business world and in armed forces, and we can see how the Spanish society changed in 90's thanks to these detective couples. The objective of this study is to reflect this change and show how a women help to analyze the events in a men-dominant organization, through the auxiliary character Virginia Chamorro. Examining the development in the character of Virginia Chamorro in 4 novels, classifying this development according to the 3 experience rule, and examining the development according to the narration constitute the content of this study. The appearance of this auxiliary character Virginia Chamorro in each novel, the physical and characteristic features of the character, and the relationship between the main character and the auxiliary character in both the professional life and the friendship aspects are the data that are examined in this study. The main subject of this study is to examine the qualifiedness of a woman who is working as an inspector in Spanish gendarme forces.

ÖNSÖZ

Polisiye roman denildiği zaman akla ilk olarak Sherlock Holmes ya da Agahta Christie isimleri gelir. Bu çalışmaya başlamaya karar verdiği sırada benim de aklımda olan ilk isimler Sherlock Holmes ve yardımcısı Doktor Watson olmuştu. Olayları çözümlerken bir dedektif nelerden faydalanır ve bu süreçte bir yardımcının rolü nedir soruları tezimin başlangıç noktasını oluşturmaktadır. İspanyol polisiye edebiyatına baktığım zaman yardımcı karakterin bir kadın olduğu Lorenzo Silva'nın polisiye romanları yardımcı karakterin olayların çözümlenmesinde ne gibi bir yarar sağlayacağını anlayabilmek açısından önemliydi ve de bu yardımcı karakterin bir kadın olması polisiye roman türü içerisinde neredeyse hiç karşılaşmadığımız bir durumdu. Bu iki sebepten ötürü kadın bir yardımcı karakterin erkek egemen polisiye dünyasında mağdur durumdan olayların çözümlenmesinde katkısı bulunan bir kişiliğe dönüşmesi son derece önemliydi. Tezimde Virginia Chamorro karakterini inceleyerek hem İspanyol polisiye teşkilatında kadınlara bakış açısını hem de bir kadının yardımcı karakter olarak olayların çözümlenmesinde ne gibi bir farklılığının olabileceğini yansıtmaya çalıştım.

Bu çalışmayı yaparken yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Doç. Dr. Rafael Carpintero Ortega'ya, bana her zaman destek olan eşime ve sevgili anneme teşekkür etmeyi borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
İLK BÖLÜM: LORENZO SİLVA HAKKINDA GENEL BİLGİ	2
1.1. Lorenzo silva'nın hayatı	2
İKİNCİ BÖLÜM: İSPANYOL JANDARMASI HAKKINDA GENEL BİLGİ	4
2.1. Jandarma teşkilatı (la Guardia Civil Española)	4
2.2. Jandarmanın genel ve özel görevleri	6
2.3. Lorenzo Silva'nın incelenen dört romanında Jandarmanın özellikleri	7
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: POLİSİYE ROMANIN TARİHÇESİ	8
3.1. Polisiye romanın tarihçesi	8
3.2. İspanyol polisiye romanı	11
3.2.1. 1970 öncesi İspanyol polisiye romanı	11
3.2.2. 1970–1990 yılları arasında İspanyol polisiye romanı	12
3.2.3. 1990 sonrası İspanyol polisiye romanı	13
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: POLİSİYE ROMANDA ÜNLÜ DEDEKTİF ÇİFTLERİ	15
4.1. İngiliz- Amerikan polisiye edebiyatında dedektif çiftlere örnekler	17
4.1.1. Agahta Christie	17
4.1.2. Ngaio Marsh	17
4.1.3. Doroty L. Sayers	18
4.1.4. Sir Arthur Conan Doyle	18
4.1.5. Iain Pears	18
4.1.6. Alexander Mccall Smith	19
4.1.7. James Patterson	19
4.1.8. Erle Stanley Gardner	19
4.1.9. John Dickson Carr (Carter Dickson)	20
4.1.10. Rex Stout	20
4.1.11. Lilian Jackson Braun	21
4.1.12. Tony Hillermen	21

4.1.13. Lawrence Block	21
4.2. Fransız ve alman polisiye edebiyatında dedektif çiftlere örnekler	22
4.2.1. Jean- Cristophe Grange	22
4.2.2. Akif Pirinççi	22
4.3. İtalyan ve İsveç polisiye edebiyatında dedektif çiftlere örnekler	23
4.3.1. Umberto Eco	23
4.3.2. Per Wahlöö Ve Maj Sjöwall	23
4.4. Hollanda polisiye edebiyatında dedektif çiftlere örnekler	24
4.4.1. Janvillem Van De Wetering	24
4.4.2. Sadık Yemni	24
4.5. İspanyol polisiye edebiyatında dedektif çiftlere örnekler	25
4.5.1. Manuel Vázquez Montalbán	25
4.6. Türk dedektiflik romanlarında yardımcı karakterler:	25
4.6.1. Ebüssüreyya Sami	25
4.6.2. Hüseyin Nadir	25
4.6.3. Birol Oğuz	26
4.6.4. Ferhat Ünlü	26
4.6.5. Erdal Erkut	26
4.6.6. Ahmet Ümit	27
BEŞİNCİ BÖLÜM: LORENZO SİLVA'NIN POLİSİYE ROMANLARI	28
5.1. El Lejano Pais de los Estanques	28
5.2. El Alquimista Impaciente	30
5.3. La Niebla y la Doncella	32
5.4. La Reina sin Espejo	34
ALTINCI BÖLÜM: LORENZO SİLVA POLİSİYE ROMANLARINDA İKİNCİ KİŞİLİĞİ İŞLEYİŞİ	36
6.1. Rúben Bevilacqua ve Virginia Chamorro	36
6.2. El Lejano Pais de Los Estanques adlı romanda yardımcı karakterinin işlenişi	38
6.2.1 Ortaya çıkış	38
6.2.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması	39
6.2.3. Karakter özellikleri	43

6.2.4. Karakterle ilgili kişisel bilgiler	47
6.3. El Alquimista İmpaciente adlı romanda yardımcı karakterinin işlenişi	49
6.3.1. Ortaya çıkış	49
6.3.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması	49
6.3.3. Karakter özellikleri	53
6.3.4. Karakterle ilgili kişisel bilgiler	56
6.3.5. İş hayatı ve çalışma disiplini, karşılaştığı zorluklar	57
6.3.6. Gelişen olumlu düşünceler ve ikili arasındaki ilişki	64
6.4. La Niebla y la Doncella adlı romanda yardımcı karakterin işlenişi	66
6.4.1. Ortaya çıkış	66
6.4.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması	67
6.4.3. Karakter Özellikleri	68
6.4.4. Karakter ile ilgili kişisel bilgiler	74
6.4.5. İş hayatı	76
6.4.6. Gelişen olumlu düşünceler ve ikili arasındaki ilişki	78
6.5. La Reina Sin Espejo adlı romanda yardımcı karakterin işlenişi	80
6.5.1. Ortaya çıkışı	80
6.5.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması	81
6.5.3. Karakter özellikleri	82
6.5.4. İş hayatı ve karşılaştığı zorluklar	83
6.5.5. Gelişen olumlu düşünceler ve ikili arasındaki ilişki	90
SONUÇ	97
KAYNAKÇA	108

GİRİŞ

Lorenzo Silva, Rúben Bevilacqua ve Virginia Chamorro'nun çözümlendiği cinayetleri anlatan dört roman ve bir hikâye kitabı serisi yazmıştır. "Lorenzo Silva'nın polisiye romanlarında olayların çözümlenmesinde yardımcı karakterin rolü" adlı bu tezde yardımcı karakter olarak nitelendirilen Virginia Chamorro'nun *El Lejano Pais de los Estanques* adlı romanda ortaya çıkışından başlanarak, *El Alquimista Impaciente*, *La Niebla y la Doncella* adlı romanlarda karakterin gelişmesini ve son olarak *La Reina Sin Espejo* adlı romanda bu karakterin olgunlaşarak gerçek bir cinayet masası dedektifi haline gelmesi incelenmiştir.

1998 yılında yayınlanan *El Lejano Pais de los Estanques*'te Chamorro karakteri sadece fiziksel özellikleri ön planda tutulan acemi bir yardımcı olmaktan öteye gidememiştir. 2000 yılında yayınlanan *El Alquimista Impaciente*'de ise bu karakter olayın çözümlenmesine kısmen de olsa yardımda bulunmuştur. 2002 yılında yayınlanan *La niebla y la Doncella*'da Chamorro hala çok etkili bir karakter değildir ama 2005 yılında yayınlanan *La Reina Sin Espejo*'da bu yardımcı karakterin artık olgunlaştığını ve sadece güzel fiziğiyle değil aynı zamanda teknolojiyi kullanabilen yetkin bir cinayet masası dedektifi haline geldiğini görürüz. İşte bu çalışma da Virginia Chamorro adlı karakterin romanlara yayılan yedi yıl içindeki ilerlemesini ve gelişmesi incelenmiştir.

Bu incelemeler yapılırken İspanyol jandarma teşkilatı hakkında verilen bilgilerin yanı sıra dedektiflik romanlarının ilki kabul edilen Edgar Allen Poe'nun 1841'de yazdığı *Morg Sokağında Cinayet* adlı romanından başlanarak günümüze kadar gelen polisiye roman tarihi ve önemli polisiye roman yazarları ele alınmıştır. Daha sonra ise Lorenzo Silva'nın kahramanları Bevilacqua ve Chamorro olan karakterlerinin yer aldığı dört roman incelenen karakterdeki değişimi ve gelişimi göstermek açısından karşılaştırılmıştır.

İLK BÖLÜM: LORENZO SİLVA HAKKINDA GENEL BİLGİ

1.1. LORENZO SİLVA'NIN HAYATI

7 haziran 1966'da Madrid'de dünyaya geldi. 1971-1985 yılları arasında buradan çok uzakta olmayan Cuatro Vientos'ta yaşadı. 1993-1994 yıllarında yine Madrid'de Villaverde'de kaldı. Yaşamının geri kalan zamanlarında Getafe'de bulundu. Hayatı boyunca iki kere Madrid'e geri dönmek onu buranın dünyada yaşaması gereken yer olduğuna inandırdı; bu yüzden Madrid'e yakın oma ihtiyacı duyduğu için bugün Retiro Parkı'na 10 km. mesafede bir evde yaşamaktadır.

Lorenzo Silva Madrid Comptense Üniversitesi'nde hukuk okudu ve 1992-2002 yılları arasında enerji sektöründeki önemli bir şirkette avukat olarak çalıştı. Bir yıl uluslararası bir firmada denetçilik ve iki yıl da hukuk danışmanı olarak görev yaptı. Ama onun gönlünde yatan her zaman daha farklı bir şey olmuştu. 1980 yılında edebiyat alanına yönelince hikâye, makale ve edebi denemelerin yanı sıra pek çok şiir kitabı, bir dramatik eser, bir seyahat kitabı ve on dokuz roman yayımladı ve özellikle bu romanlar sayesinde ün kazandı. Çavuş Rubén Bevilacqua ve yardımcısı onbaşı Virginia Chamorro'nun maceralarını konu alan dört roman ve bir hikâye kitabı yazdı. Bu romanlar 1998 yılında yazdığı *El Lejano Pais de los Estanques*, 2000 yılında yayınlanan *El Alquimista Impaciente*, 2002 yılında yayınlanan *La niebla y la Doncella*, 2005 yılında yayınlanan *La Reina Sin Espejo*'dur ve hikâye kitabı ise 2004 yılında yayınlanan *Nadie Vale Más que Otro*'dur. Bu romanlardan bir tanesi "*El Alquimista Impaciente*" 2000 yılında Premio Nadal ödülüne layık görüldü. Bu roman en tanınmış iki karakteri olan çavuş Rubén Bevilacqua ve yardımcısı onbaşı Virginia Chamorro'nun ikinci kez ortaya çıktığı kitaptı ve 2002 yılında başrollerini Roberto Enríquez ve Ingrid Rubio'nun oynadıkları aynı adlı romandan esinlenerek çekilen sinema filmi gösterime girdi. 2004 yılında ise "*Carta Blanca*" adlı eseri ile Premio Primavera ödülünü aldı.

Eserleri Rusçaya, Fransızcaya, Almancaya, İtalyancaya , Katalancaya, Portekizceye ve Arapçaya çevrildi. *La Flaqueza del Bolchevique* romanının beyaz perdeye uyarlanmasında Manuel Martin Cuenca ile birlikte senaryo yazarlığı yaptı.

Basında dergilerde röportajları, edebiyat, gezi ve fikir makaleleri yayınlandı ve hatta bir dönem radyo yorumculuğu bile yaptı. Yazıları El Semanal ve El Mundo gibi gazetelerde sıklıkla; ABC, El Pais gibi yayın organlarında ise aralıklarla yayınlanmaktadır.¹

¹ Lorenzo Silva web sayfası, (Çevrimiçi) <http://www.lorenzo-silva.com>, 5 Nisan 2008

İKİNCİ BÖLÜM: İSPANYOL JANDARMASI HAKKINDA GENEL BİLGİ

2.1. JANDARMA TEŞKİLATI (LA GUARDIA CIVIL ESPAÑOLA)

Jandarma teşkilatı günümüz İspanya'sı tarihindeki en önemli kurumlardan bir tanesidir. 1844 yılında kuruluşundan XX. yüzyıldaki gelişimine kadar, jandarma teşkilatı İspanyol devletinin temel polis gücü olmuştur. İspanyol jandarma teşkilatı askeri kimlikli silahlı bir kurum konumundadır. Ulusal güvenlik gücü olan kuruluş İspanyolların haklarını ve özgürlüklerini korumak ve halkın güvenliğini sağlamak gibi asli bir amaca sahiptir.

Asıl olarak bağlı olduğu iki kuruluş vardır: hizmet, ücret, atama ve araçlarla ilgili olarak içişleri bakanlığına, terfi ve askeri görevlerle ilgili olarak da savunma bakanlığına bağlıdır. Jandarmanın farklı bakanlıklara ve kurumlara doğrudan bağlantısı vardır. Adli polis olarak hâkimlere, mahkemelere ve savcılık makamına bağlıdır. Ayrıca Maliye Bakanlığı'nın gümrük muhafaza işlerine bakmaktadır ve çeşitli merkezi ve otonom idari organlarının tüm yönetmelik ve kurallarının uygulanmasından sorumludur. Doğanın korunması görevi sebebiyle iskân, çevre, tarım, balıkçılık bakanlığına ve özerk bölge yönetimlerine bağlıdır.¹

1844 yılında II İsaabel'nin krallığı döneminde "Yarımada'nın yönetim bakanlığına bağlı olarak ve jandarma adı altında, piyade ve süvarilerden oluşan silahlı bir kuvvet olarak kurulan özel bir teşkilattır".² Ve toplumun düzeninin sağlanması ve yasaların uygulanmasına yardımcı olması amacıyla kurulmuştur. Bu sayede, kırsal bölgede haydutlar yüzünden oluşan büyük güvensizliğe son vermek ve toplum düzeninin sağlanması için ulusal bir teşkilat kurmak hedeflenmiştir.³

¹ Guardia Civil web sayfası (çevrimiçi) <http://www.guardiacivil.org/quesomos/misiones/> 20 Eylül 2008

² Gerald Blaney, jr; "La historiografía sobre la Guardia Civil. Crítica y propuestas de investigación", **Política y sociedad**, vol. 42 num: 3, 2005, S: 34

³ Guardia Civil web sayfası (çevrimiçi) <http://www.guardiacivil.org/quesomos/misiones/> 20 Eylül 2008

Jandarma teşkilatı kırsal alanlarda merkezi yönetimi simgeleyen az sayıdaki sembollerden biridir ve varlığı ve işleyiş tarzı kırsal bölgede yaşayan insanların davranışlarının şekillenmesine yardımcı olur. Bu durum kentsel işçi sınıfı içinde geçerlidir çünkü verilen hizmet kırsal bölgeler için olmasına rağmen, hükümet polisinin sayısının az oluşu jandarma kuvvetlerinin hem köylerde hem de şehirlerde yaygınlaşmasına yol açmıştır. Jandarmanın esas görevi iktidardaki hükümeti korumak değil aynı zamanda yasaların Madrid'in dışında da uygulanmasını sağlamaktır. Bu teşkilatın hizmet alanı kurulduktan sonraki yıllar içerisinde ülkenin en uzak köşelerine kadar ulaşmıştır.⁴

Anayasanın 2786 sayılı maddesine göre devletin güvenlik güçlerinin temel oluşumlarından biri olan jandarma teşkilatının görevi "kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasını sağlamak ve toplumun güvenliğini garanti altına almaktır".

Ulusal polis güçleri şehirlerin, eyaletlerin başkentlerinin ve kent merkezlerinin güvenliğinden sorumludur. Jandarma ise ülkenin geri kalan bütün bölgelerinden ve deniz sahasından sorumludur.

Polis yabancıların kontrolünden, kimlik kartlarından, pasaportlardan ve özel güvenlikten sorumludur. Jandarma ise silahların ve patlayıcıların kontrolünden, savcılığın korunmasından, şehirlerarası trafikten, iletişim yollarının, limanların ve havaalanlarının gözetiminden ve doğanın korunmasından sorumludur.

Genel olarak, jandarma devletle ilgili, özerk ya da yerel tüm yasaların ve yönetmeliklerin uygulanmasından ve yasa ihlallerini ilgili yönetime haber vermekten sorumludur. Bu anlamda, jandarma pek çok özerk bölgede idari polisin yeterliliğinin denetimini sağlayan gerçek özerk polistir denebilir.⁵

⁴ Gerald Blaney, jr, "La historiografía sobre la Guardia Civil. Crítica y propuestas de investigación", **Política y Sociedad**, 2005, vol. 42 num: 3 s. 33

⁵ Guardia Civil web sayfası (çevrimiçi) <http://www.guardiacivil.org/quesomos/misiones/> 20 Eylül 2008

2.2. JANDARMANIN GENEL VE ÖZEL GÖREVLERİ:

Jandarmanın genel görevleri şunlardır:

- Görev alanına bağlı olarak yasaları uygulanmak ve bağlı oldukları yetkililerden aldıkları emirlerin tanzim etmek.
- İnsanlara yardım etmek ve korumak ve her hangi bir tehlike durumunda taşınmaz malların gözetimini ve korunmasını sağlamak.
- Kendilerinden talep edildiğinde kamu mallarını ve binalarını korumak.
- Devlet büyüklerinin korunmasını ve güvenliğini sağlamak.
- Şehir içinde düzeni ve güvenliği sağlayıp korumak.
- Suç teşkil eden davranışları önceden tespit etmeye çalışmak.
- Suçları ortaya çıkartmak için araştırma yapmak ve gerekli teknik bilgileri ve deneyimlerini kullanarak muhtemel suçluları tutuklamak.
- Şehir içindeki düzeni ve güvenliği ilgilendiren bilgileri almak, işlemek ve analiz etmek.
- Büyük risk taşıyan durumlarda, afetlerde sivil savunma kuruluşlarıyla birlikte çalışmak.

Teşkilata özel bu hizmetler olarak tanımlanan bu alanlarda 46.000 ajan görev almaktadır; bu da tüm personelin yaklaşık yüzde 62'sine denk gelmektedir.

Jandarma teşkilatının gelişiminden sorumlu birimlerde çalışan her tür uzmanlık dalında 25.000 uzman yer almaktadır ve bu da bürokratik işlemlerle görevli personelin % 34'ünü kapsamaktadır.

Jandarmanın özel görevleri şu şekildedir:

- Silahlar ve patlayıcılarla ilgili yürürlükte olan mevzuatların uygulanması.
- Şehirlerarası otoyollarda trafiğin, taşımacılığın ve ulaşımın denetlenmesi.
- Karada, kıyılarda, sınırlarda, limanlarda ve havaalanlarında ve kendilerinden talep edilen yerleşim alanları ve bölgelerde haberleşme ağlarının gözetimi
- Doğanın korunması ve doğayla bağlantılı hidrolik kaynaklar, tabiat örtüsü ve hayvan zenginliğinin korunması.
- Tutukluların şehirlerarası naklinin yapılması.

- Bununla birlikte, savunma bakanlığına bağılı olarak askeri özellikli görevlerin yerine getirilmesi⁶

2.3. LORENZO SİLVA'NIN İNCELENEN DÖRT ROMANINDA JANDARMANIN ÖZELLİKLERİ:

Lorenzo Silva'nın "İspanya'ya özgü bir dedektif karakteri yaratma" isteğı sayesinde ortaya çıkan jandarma ikilisi çavuş Rúben Bevilacqua ve onbaşı Virginia Chamorro sayesinde İspanyol Jandarması yani Guardia Civil ile ilgili bazı bilgilere de ulaşabiliriz. Bu jandarma ikilisi Madrid'e yakın bölgelerde işlenen suçlarla ilgilenmektedir yani şehir dışı denetiminden sorumludur. İncelenen romanlar boyunca göze çarpan bir diğer özellik ise sahada görev alan bütün jandarmaların çift olarak çalışmasıdır. Her bölgede bir kumandan vardır ve bu kişinin altında çavuş ve onbaşılar gelmektedir. İkili kumandan Pereira'ya bağılı olarak çalışmaktadır.

Romanlarda dikkat çeken başka bir nokta ise sahada çalışan jandarmaların ekip ya da ikili ortak olarak görev almalarıdır. Mallorca'da çavuş Satrústegui ve onbaşı Barreiro; Madrid yakınlarındaki Alcarria'da çavuş Marchena ve onbaşı Ruiz; La Gomera'da çavuş Navara ve onbaşı Anglada; Zaragoza'da çavuş Rubio ve onbaşı Tena bu duruma örnek gösterilebilir.

Romanlarda karşımıza çıkan bir diğer konuda jandarmanın sadece kırsal bölgelerdeki alanlarda olaylara müdahale edebiliyor olmasıdır. *La Reina Sin espejo* adlı romanda ekip halinde çalışan jandarma üyeleri suçluyu bulmalarına rağmen bu kişinin şehirde olması sebebiyle yerek polisten yani Katalan Polis Teşkilatından (Mossos d'Esquadra) yardım alarak suçluyu yakalarlar.

⁶ Guardia civil web sayfası (çevrimiçi) <http://www.guardiacivil.org/quesomos/misiones/> 20 Eylül 2008

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: POLİSİYE ROMANIN TARİHÇESİ

3.1. POLİSİYE ROMANIN TARİHÇESİ

Polisiye roman yüz elli yılı aşkın süredir var olan bir roman biçimidir. İlk önceleri, alışılmış roman türlerini örnek alarak işleyiş kuralları belirgin özerk bir kategori olmuştur, ardından da polisiye roman yöntemlerini çağdaş öyküleme yöntemlerinin genel alanına götürecekt kadar fazla eser ortaya çıkmıştır. Polisiye roman modernleşme adı verilmiş şeyin edebi anlatımıdır ve bu yüzden sinema sanatı ile çok yakın ilişki içindedir. Bu iki dal kökeni ve yayılma tarzıyla halk ürünüdür ve yenilikçi yaratıcılıkla uzlaştırmacı bir tarzı vardır. Bunun sonucunda, gerek polisiye roman her çeşit sosyal ve kültürel çevreden okurların yoğun ilgisini kazanmıştır.¹

Polisiye romanın Edgar Allen Poe'nun 1841 Nisanında Graham's Magazin'de yayınlanan *Morg Sokağı'nda Cinayet* adlı kitabıyla başladığı ve *Çalınan Mektup* (1842), *Marie Roget'in Esrarı* (1842-1843), *Altın Pislik Böceği* (1843) adlı eserlerin polisiye edebiyatın ilk örneği sayıldıkları genel olarak kabul görür.² *Morg Sokağı'nda Cinayet* adlı kitaptaki dünyanın ilk hayal ürünü dedektifi C. Auguste Dupin'in olayı saf analitik mantık yürütme yöntemi ile çözüme kavuşturması ilk dönem polis romanlarındaki genel kalıplar çerçevesinde ilk olma özelliğini kazanmasını haklı çıkartır. Poe, yazdığı polisiye öykülerde bir yandan Dupin adındaki amatör dedektifi yaratmış diğer yandan da adı bilinmeyen anlatıcı ve Dupin arasında iş birliği sağlayarak "dehanın değerlendirilmesi" olgusunu gerçekleştirmiştir. Bu yöntem daha sonraları Conan Doyle, Agahta Christie ve diğer polisiye roman yazarlarıncada kullanılacaktır.³

Ancak Ernest Mandel'in *Hoş Cinayet Polisiye Romanın Toplumsal Bir Tarihi* adlı incelemesinde belirttiği gibi Poe'dan önce serüven romanı ve polisiye roman arasında geçiş dönemini simgeleyen bir nevi "polisiye roman öncesi" niteliğinde iki

¹ Andre Vanoncini, **Polisiye Roman**, İstanbul, İletişim Yay. Cep üniversitesi 153, Nisan 1995, s. 7

² **A.e.**, s. 24

³ Erol Üyepazarcı, **Korkmayınız Mr. Sherlock Holmes**, İstanbul, Göçebe Yayınları, 1997, s. 22

yazardan da söz edebiliriz. Bunlardan birincisi *Paris'in Esrarları* (1843) adlı kitabıyla Eugène Sue'dur ve ikinci yazar ise *Rocambole'un Maceraları* (1859) ve *Rocambole'un Dirilişi* (1863) ile Ponson du Terrail'dir.

Poe'yu takiben özellikle Fransa'da onun çizgisinde ama genellikle daha popüler bir üslup kullanan pek çok polisiye roman yazarı çıkmıştır. Bu yazarlar içinde polisiye romanın kurucu babaları arasında sayılacak tek isim Emile Gaboriau'dur. 1866'da yayınladığı *Lerouge Olayı* isimli polisiye romanı ile büyük ün kazanmıştır. Bu yazar romanlarında soruşturmayı esas almış ama popüler romanın bazı belirgin özelliklerini koruyarak polis romanlarında Fransız tarzını başlatmıştır. İngiltere'de ise William Wilkie Collins, *Aytaşı* isimli romanı ile dikkatleri üzerine çekmiştir.⁴

Ama muamma-roman şeklindeki polisiye tür, kesin biçimini 1887'de yayınlanan Arthur Conan Doyle'un *A Study in Scarlet* (bu roman dilimize *Kızıl Leke*, *İntikam Tutkusu* ve *Utah Çiçeği* gibi isimlerle çevrilmiştir) isimli romanıyla başlayan ve uzun öykülerle devam eden bütün zamanların en ünlü dedektifi Sherlock Holmes ile anılmıştır.⁵ Bu romanda Holmes kendini, kendine özgü bir bilgi ve teknik sahibi, tartışmasız bir usta olarak ortaya koyar.⁶

XX. yüzyılın ilk yıllarında Fransız iki yazar eserleriyle polisiye romanın kurucu babaları arasına girmeye hak kazanırlar; bunların ilki Maurice Leblanc'dır. Leblanc'ın kahramanı Arsene Lupin, Holmes'ten sonra polisiye romanların en popüler kahramanıdır. İkinci yazar ise *Sarı Odanın Esrarı* (1912) adlı kitabı ile Gaston Leroux'dur. Leroux'nun kahramanı Holmes'tan bile daha titiz olan ve sadece kendi analitik zekâsına güvenen Rouletabille'dir.⁷

Sorun-roman ya da muamma-roman adı verilen tarz iki dünya savaşı arasında altın çağını yaşayacaktır. Bu tarz, İngiltere'deki ilk gelişme aşamasının ardından gelişimini ABD'de güçlü bir biçimde sürdürür.⁸ Artık romanda iki öykü söz konusudur: Birinci öykü cinayetin öyküsüdür, ikinci öykü ise kahramanların eylemde bulunmadıkları ve sadece olanları öğrendikleri soruşturma öyküsüdür. Soruşturma

⁴ A. e., s. 24

⁵ A. e., s. 25

⁶ Vanoncini, a.g.e., s. 29

⁷ Üyepazarcı, a.g.e., s. 26

⁸ Vanoncini a.g.e., s. 36.

öyküsünün cinayetin işlenmesinden sonra soruşturmayı yürüten dedektiften ve suçlunun ortaya çıkartılmasından oluşan değişmez bir düzeni vardır. Bu tarz romanın izlediği yöntemin tipik örneği Agahta Cristie'nin *Doğu Ekspresinde Cinayet* romanındaki polis hafiyesi Hercule Poirot'nun kullandığı yöntemdir: bir giriş, cinayet zanlılarının sorguya çekildiği soruşturma ve suçlunun ortaya çıkartılması.

Bu tarz romanların başlıca ustaları arasında şu isimlere de yer verilebilir: mantıksal çıkarsama ustası Anthony Berkeley, Lord Peter Wimsey ile polisiye romana hoş mizahı katan Doroty Sayers, Çinli dedektif Charlie Chan'ın yaratıcısı Earl D. Biggers, polisiye romanın yirmi kuralını yazan S.S Van Dine ve yine bu döneme girebilecek ama kişisel özgünlüğü olan bir yazar olan Georges Simenon.

Kara roman adı verilen ve örneklerini ortaya koyan yazarlar tarafından kuralları belirlenmemiş bir tür olan bu tarzın yazılış tekniği muamma-romandan çok farklıdır. Cinayet anlatılan öyküden önce değildir, öykü aydınlatılması gereken esrarın çevresinde toplanmaz, buna karşı bir bekleyiş havası yaratılarak okuyucunun ilgisi çekilir. Andre Vanoncini'ye göre kara roman dedektifleri cinayeti kapalı bir mekânda çözümlenmesi gereken bir mantık sorunu olarak değil; denetlenemez, ne olacağı saptanamaz bir şiddetin kendini ortaya koyuşu sayarak çıkarlar.⁹

Kara roman tarzının en önemli yazarları Dashiell Hammett ve Raymond Chandler'dır. Hammett'in eserlerinde kahraman sürekli hareket halinde olmasını gerektiren bir dizi hızlı etkinliğe girer. Chandler'ın dedektifi Philip Marlowe yaratıcı alaycılığıyla, inatla, ahlakı son derece bozulmuş, aldatıcı bir toplumda özgür bir insan olarak kaldığını söyler.¹⁰ Chandler'ın kişileri dışsal bir bakış açısından algılanmakla birlikte, psikolojik bir derinlik kazanırlar.¹¹ Fransız kara romanının en ünlü temsilcisi ise Leo Mallet'tir.

Muamma romanı ile kara roman arasında merak ögesinin kullanılmasının yanı sıra zincirleme olaylar ve beklenmedik son gibi anlatıyı etkili kılacak yollara başvuran yapıtlar Thriller ya da Suspense roman olarak adlandırılır. Bu akımın kurucusu

⁹ A.e., s. 61.

¹⁰ A.e., s. 67.

¹¹ A.e., s. 69.

büyük sinemacı Alfred Hitchcock'tur.¹² Kara romanın zengin konu paletinde sıkıştırılan, kovalanan bireyin öyküsü eksiktir. Suspense roman işte bu boşluğu doldurmaktadır. Bu roman, tehdidin kırılğanlaştırdığı insan yaşamlarını sergilemektedir. Bu türün okuyucudan istediği cinayeti aydınlatması değil fiziksel ve ruhsal olarak yaşam mücadelesi veren bir varlıkla özdeşleşmesidir. Buradaki sorun kurbanın, ki bu aynı zamanda suçlu da olabilir, üzerine kapanmakta olan tuzaktan kurtulup kurtulamayacağıdır. Suspense roman polisiye romanın giz ya da soruşturma gibi klasik yöntemlerine başvurur ama bunları kahramanlarının amaçlarına bağımlı kılar.¹³ Bu roman türünün en önemli temsilcileri Pierre Boileau ve Thomas Narcejac'tır.

3.2. İSPANYOL POLİSİYE ROMANI:

3.2.1. 1970 öncesi İspanyol polisiye romanı:

Pedro Antonio de Alarcón'un 1853'te yazdığı *El Clavo y Otros Relatos de Misterio y Crimen* adlı roman İspanya'daki polisiye roman tarzının ilk örneği sayılabilir, bu roman Sherlock Holmes hikayeleri ile büyük benzerlik göstermektedir.¹⁴ Hiç şüphesiz XIX. yüzyılın ikinci yarısında Paris'te bulunması ve Edgar Allen Poe'nun polisiye hikâyelerinin de bu yazarın polisiye edebiyat tarzında eserler vermesinde büyük rol oynar. XX. Yüzyıla geldiğimizde, Sir Arthur Conan Doyle'un romanlarını çok iyi bilen, Emilia Pardo Bazán 1911'de *La Gota de Sangre* adındaki kısa polisiye romanının yazmıştır. Poe'nun öncülüğün yaptığı ve Sir Conan Doyle ya da Agahta Cristie gibi isimlerin devam ettirdiği, eleştirmenlerin rasyonalist, çözümsel, tümdengelimli ya da bilimsel diye nitelendirdikleri klasik polisiye roman tarzı İspanya'da XX. yüzyılın ilk yarısında ülkede görülen istikrar sorunları ve sosyal gelişmenin yavaşlaması sebebiyle kök salamamıştır.

Yine de, pek çok önemli yazarın bu tarzda oldukça fazla eser vermesi İspanya'da çok sayıda okuyucunun bu tür edebiyatın tutkunu olmasına yol açmıştır. XX. yüzyılın başında İspanya'da polisiye roman tarzında göze çarpan başlıca yazarlar şunlardır:

¹² A.e., s: 32

¹³ A.e., s: 27

¹⁴ Persephone Braham, **Crimes Against the state, crime against persons: Detective Fiction in Cuba y Mexico**, U of Minnesota Pres, 2004, s. 112

Joaquín Belda, *¿Quién disparó?* (1914) adlı eseri ile; Emilio Carrere, *Un Crimen Inverosímil* (1922) ve *La Torre de Los Siete Jorobados* (1924) adlı eserleri ile; E.C. Delmar, *El Secreto del Contador de Gas* (1932), *Piojos Grises* (1936) ve *La Tórtola de la Puñalada* (1937); Wenceslao Fernández Flórez, *Los Trabajos del Detective Ring* (1934), *Un Muerto en el Comedor*, (1937) ve *La Novela Número Trece* (1941) adlı eserleri ile; ve Mario Lacruz ise *El inocente* (1953) eseri ile.¹⁵

İspanya'da bu tarz edebiyatın gelişimi ve ilerlemesinden ötürü Salvador Vázquez de Parga 1940, 1950 ve 1960'ların polisiye roman kategorisindeki eserlerini, yazarlarını, polisiye roman serilerinde en çok kullanılan ve tekrar edilen dedektiflerin isimlerini, bu kitapların yayınevlerini içeren bir çalışma yapmış ve *Los Mitos de la Novela Criminal* (1981) adı ile yayımlamıştır. Altmışlı yıllardan itibaren Bruguera yayınevi cep kitapları adı altında her hafta polisiye tarzını da içeren kitaplar yayınlamaya başlamıştır. Bu kitapların yazarlarından bazıları takma isimler kullanarak eserlerini yazmışlardır; bunlara Alf Manz (Alfonso Rubio Manzanares), Fred Baxter (Federico Mediante Noceda), Jack Grey (Rafael Segovia Ramos), Peter Debry (Pedro Víctor Debrigode); Frank Mac Fair (Francisco Cortés Rubio), Fel Marty (Félix Martínez Orejón), Al Somar (Alfonso Gallardo Ramos), Mary Francis Colt (Fernanda Cano) örnek gösterilebilir. Bu isimler altmışlı yılların İspanya'sında Kara Roman olarak bilinen ve Amerika'da kırklı yıllarda son derece popüler olan polisiye tarzında eserler vermişlerdir.¹⁶

3.2.2. 1970–1990 yılları arasında İspanyol polisiye romanı:

José Fernández Colmeiro'ya göre Kara Roman, İspanya'da 1970'lerde iyice sağlamlaşmış bir polisiye tarz haline gelmiştir.¹⁷ Yine Colmeiro'ya göre ülkedeki çok partili demokratik sisteme geçiş, ilerleyen kapitalist toplum yapısı ve kentsel nüfusun artışı kara roman tarzının dayanağını oluşturmuştur. Diğer yandan bu tarz demokratik sisteme geçişte İspanyol halkının yaşadığı sosyal sistemdeki krizi ve politik, hukuki, ekonomik ve ahlaki değişiklikleri de yansıtmıştır. Ekonomik kriz,

¹⁵ Concepción Bados Ciria, "La novela policíaca española y el canon occidental", **Revista 1616**. Sociedad española de literatura general y comparada, Vol XI, Anuario 2006, s. 144-145

¹⁶ José F. Colmeiro, **La novela policíaca española: Teoría e historia crítica**, Barcelona, Anthropos Editorial, 1994, s. 167

¹⁷ **A.e.**

işsizlik, uyuşturucu kullanımının artışı, göç ve suç oranındaki artış ülkenin dönemsel sorunlarına uygun gelişen bu yerli polisiye roman tarzının gelişmesinde tetikleyici unsur olmuştur. Yine aynı şekilde, Colmeiro'nun tezine göre savaş sonrası İspanyol romanının sosyal ve deneye dayanan anlatımına alternatif sunmak isteyen bazı yazarların arayışından ortaya çıkan bir anlatım biçimi olmuştur.¹⁸

Erol Üyepazarcı, İspanyol kara romanının en önemli yazarı hiç şüphesiz Manuel Vázquez Montalbán olduğunu düşünenlerdendir. Bu tarzdaki ilk eseri 1972'de yayınladığı *Yo Maté a Kennedy* adlı romandır. Diğer bir önemli yazar ise 1975'te *La Verdad Sobre el Caso Savolta* adlı eseri ile Eduardo Mendoza'dır. Kara roman tarzında dikkat çeken diğer önemli yazarlara Andreu Martín ve Juan Madrid örnek gösterilebilir.¹⁹

3.2.3. 1990 sonrası İspanyol polisiye romanı:

Doksanlı yıllardan başlayarak günümüze kadar gelen süre içinde yayınlanan İspanyol kara romanı bu tarzın yerleşmesini sağlayan iki ünlü amerikan yazardan Raymond Chandler ve Dashiell Hammett'ten etkilenmiştir. 1990 sonrası Manuel Vázquez Montalbán, Eduardo Mendoza, Andreu Martín ve Juan Madrid dışında bu tarzda eserler veren önemli isimler şunlardır: Joaquín Leguina, Lourdes Ortiz, Andrés Trapiello, Francisco González Ledesma, Antonio Muñoz Molina, José María Guelbenzu ve seri romanlar yazan Alicia Jiménez Bartlett ve Lorenzo Silva'dır.

Bu yazarlar romanlarında İspanyol toplumuna eleştirel ve gerçekçi bir bakış açısıyla yaklaşır. Amerikan kara polisiyesi gibi güçlü bir politik derinliği yansıtmasının yanı sıra hem daha yüksek sosyal sınıfların ahlaki ve kültürel düşüşüne işaret ederler hem de bireylerin çok renkli dünyasına ait suçları da göz önüne sererler.

Romanlarda işlenen cinayetler her kesimden insanı yansıtabilir; öldürülen kişi tanınmış politikacılar ya da medya dünyasının önemli isimlerinden biri olabildiği gibi yabancı turistler, göçmenler ve hatta kiralık katiller bile olabilir. Bu anlamda, yeni

¹⁸ A. e.

¹⁹ Erol Üyepazarcı, **Korkmayınız Mr. Sherlock Holmes! Türkiye'de Polisiye Romanın 125 Yıllık Öyküsü (1881-2006)**, İstanbul, Maceraperest Kitaplar, 2008, s. 1027

dönem İspanyol polisiye romanları anlatıcıları sayesinde geçmişteki iyileşme çabalarını ve ülkenin günümüzdeki tasvirini yani bir nevi ülkenin kültürel yapılanmasını anlatırlar. Aynı şekilde İspanya'da son dönemlerde yazılan polisiye romanlar dedektiflerinin kişisel saplantılarını ve özelliklerini derinlemesine yansıttığından kendilerinden önceki dönemlerde yazılan, özellikle Manuel Vázquez Montalbán'ın Carvalho serisi gibi, polisiye romanlarla çok ortak özelliklere sahiptir.²⁰

Yine de bu dönemin polisiye romanlarında gözle görülür büyük bir değişiklik vardır: araştırmacı karakterler artık ülkedeki silahlı kuvvetlerde çalışan kişilerden oluşur. Bunlar müfettişler, müfettiş yardımcıları ya da jandarma teşkilatından kişiler olabilir. Bu durum Eduardo Mendoza, Juan Madrid ve Andreu Martín gibi yazarların romanlarında ortaya çıkan devlette çalışan silahlı kuvvetleri yansıtan kötü karakterler karşısında tam bir tezat oluşturur. Ayrıca artık soruşturmayı yapan karakterin tek başına olmasının çok büyük bir önemi kalmamıştır; Alicia Giménez Bartlett ve Lorenzo Silva gibi yazarlar polisiye roman serilerinde ana karakterin yanına ikinci bir kişiliği yani yardımcı bir karakteri eklemişlerdir. Bu dedektif çiftleri sayesinde doksanlardan itibaren İspanyol toplumunun ne şekilde değiştiğini ve kadınların hem iş dünyasındaki hem de silahlı kuvvetlerin kollarındaki yerlerinin ne kadar önem kazandığını görebiliriz.

²⁰ Concepción Bados Ciria, "La novela policíaca española y el canon occidental", **Revista 1616**, Sociedad española de literatura general y comparada, Vol XI, Anuario 2006, s:145

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: POLİSİYE ROMANDA ÜNLÜ DEDEKTİF ÇİFTLERİ

Gerek dünya edebiyatında gerekse Türk edebiyatında yazılan polisiye romanların bir kısmında cinayeti ya da muammayı çözümlleyen asıl karakter olan dedektif, polis ya da gönüllü araştırmacıların kişiliklerinin yanında kimi zaman onlara yardım eden, akıl veren ve yol gösteren yardımcı karakterler de yer alır. Bu yardımcı karakterlerin hepsinin her zaman bir polis teşkilatından gelmesi gerekme de büyük bir çoğunluğu genellikle yasal süreçle ilgisi olan insanlardan oluşur.

Günümüzde polisiye öykülerin karakterleri artık televizyonlarda da izleyebilmekte ve bu öykülerdeki kişileri görsel olarak da algılama şansını bulmaktayız. Bu şekilde çoğu zaman fazla önem verilmeyen ve romanın kurgusu içinde çok fazla çözümlenici role sahipmiş gibi durmayan yardımcı karakterler daha çok göz önünde olma imkânına sahip olmaktadır.

Polisiye romanın ilk örneği kabul edilen Edgar Allen Poe'nun *Morg Sokağı'nda Cinayet* adlı eserinde Poe kendi yansıması olan fakirleşmiş aristokrat şövalye Dupin'e yer verir. İkisi, birlikte, tekinsiz bir eve yerleşerek uzun gece dolaşmalarına çıkarlar. Bu isimsiz anlatıcı arkadaşını gözlemler ve onun gizli düşüncelerini açıklar.¹

Polisiye edebiyatta karşımıza çıkan en önemli yardımcı karakter, Sir Arthur Conan Doyle tarafından oluşturulan ve polisiye edebiyatın en önemli ilk kişiliklerinden biri olan Sherlock Holmes'ün sadık yardımcısı, Doktor Watson'dur. Doktor Watson, Sherlock Holmes'ün maceralarında yanında olmasının dışında aynı zamanda hikâyelerin anlatıcısıdır.

Doyle'un eserlerinde Doktor Watson'un hayatıyla ilgili fazla bilgi verilmez. Buna rağmen, onun hakkında tüm eserlerin incelenmesiyle elde edilen veriler de vardır. Bu karakter ilk olarak *Kızıl İpucu* kitabında ortaya çıkmıştır. Buna göre, John Hamish Watson 7 ağustos 1852'de Hampshire'da dünyaya gelmiştir. Babası Henry Watson annesi ise Ella Mackenzie'dir. Henry Jr. Adındaki erkek kardeşi 1888 yılında alkol

¹ Vanoncini, **a.g.e.**, s: 24

yüzünden ölmüştür. Watsonlar orta sınıf bir ailedir. Annesi o daha çocukken ölmüştür ve babası iki çocuğunu da yanına alarak Avustralya'ya taşınmıştır. İngiltere'ye uzun yıllar sonra geri dönmüşlerdir. 1872 yılında Londra Üniversitesi'nde doktorluk eğitimine başlamıştır ve 1878 yılında mezun olmuştur. Eğitimine Netley'de devam etmiş ve zorunlu askerlik görevini doktor olarak yapmıştır.

Beşinci alayda yardımcı cerrah olarak çalışmıştır. Buradan Hindistan'daki garnizona gönderilmiştir ama Watson bu Asya ülkesine vardığında ikinci Afganistan savaşı patlak vermiştir; bu sebeple buradan ayrılıp süvari birliğine dönmüştür. Maiwand savaşında sol kolundan yaralanmıştır. Hem bu sebeple hem de tifoya yakalandığından iyileşmesi için İngiltere'ye geri gönderilmiştir.

Bir süre Londra'daki önemli bir otelde kalmıştır ama parası olmadığı için 1881'de buradan ayrılmak zorunda kalmıştır. Bu durum Sherlock Holmes ile tanışmasına vesile olmuştur; Bayan Hudson'un uygun fiyata kiraladığı odalardan birine taşınmıştır ve Baker sokağı 221 B'de yaşamaya başlamıştır. Watson'un St. Bartholomew Hastanesinde çalışırken arkadaşı olan Stamford tarafından Sherlock Holmes ile tanıştırılmıştır. 1884 yılında ilk karısı Constance Adams ile tanışacağı Amerika'ya gider; 1886 yılında İngiltere'ye döner ve 1887 yılında karısını kaybeder. 1888 yılında Mary Morstan (*Dörtlerin İşareti* adlı kitapta ismi geçer) ile evlenir ama 1892'de yine dul kalır. 1902'de yeniden evlenir. 1929 yılında bilinmeyen bir sebepten ölür.²

² Üyepazarcılar, **a.g.e.**, s. 70.

4.1. İNGİLİZ- AMERİKAN POLİSİYE EDEBİYATINDA DEDEKTİF ÇİFTLERE ÖRNEKLER

4.1.1. Agahta Christie

Miss Marple öykülerinde dedektifimizin sezgi, gözlem ve çözümleme yeteneği karşısında şakin kalan müfettiş Craddock dışında biraz pısırık ve ürkek ama güvenilir Doktor Watson rolünü üstlenen kitapçı Mr. Stringer de önemli bir işleve sahiptir.³

Agahta Christie'nin bu iki önemli karakteri dışında özellikle polisiye öykülerinde rol verdiği başka dedektifler de vardır.

Bunların başında *Cinayet Ortakları* adlı öykü kitabında 15 öykünün kahramanı olan, daha sonra "M ve N" adlı romanda yine ortaya çıkan Tommy ve Tuppence çifti gelir. Tuppence, Tommy'nin patron olduğu bir özel dedektiflik şirketinde onun sekreteridir. İkisi, Birinci Dünya Savaşı sırasında tanışmışlar, savaştan sonra dedektiflik şirketlerini kurmuşlar, öykülerde komik bir öge olan Alfred adlı genç yardımcısıyla birlikte çalışmaktadırlar. Tommy ve Tuppence öyküleri hiciv unsurunun ağır bastığı neşeli hikâyelerdir ve bazı öyküler de daha önce yazılmış ünlü polisiye öykülerinin parodisidir.⁴

4.1.2. Ngaio Marsh

Ngaio Narsh (1899-1982) "polisiye romanın altın çağı" denilen iki dünya savaşı arasındaki yıllarda Agahta Cristie, Dorothy L. Sayers ve Margery Allingham ile birlikte "Cinayetin Dört Büyük Hanımefendisi" olarak anılan yazarlardan biridir.

Ngaio Narsh'ın polisiye romanlarının en tanınmış kahramanı Scotland Yard başmüfettişi Roderick Alleyn'dir. Ona yardım eden kişi ise müfettiş Fox'tur.⁵

³ A.e., s. 644.

⁴ A.e., s. 644-645.

⁵ A.e., s. 667.

4.1.3. Doroty L. Sayers

Doroty L. Sayers Agahta Cristie ile birlikte "altın çağ"ın en büyük roman yazarlarından biri kabul edilir.

İngiliz polisyeci Doroty L. Sayers'in yarattığı Lord Peter Aristokrat bir ailenin çocuğudur ve askerlik mesleğini seçmiştir. Birinci dünya Savaşında yaralanan Lord Peter sadık uşağı Bunter ve ona pek çok davada yardım edip, destekleyen ve akıl veren Katherine Simpson ile birlikte olayları çözümler.

4.1.4. Sir Arthur Conan Doyle

Sherlock Holmes, sir Arthur Conan Doyle tarafından oluşturulan, polisiye edebiyatın en önemli ilk kişiliklerinden biridir. Hikâyeleri gazetelerde basılmış ve polisiyenin halk arasında yaygınlaşmasına yardımcı olmuştur. Holmes'in en yakın dostu ve yardımcısı Doktor Watson, Holmes öykülerinde çok önemli bir yere sahiptir çünkü yazarın okuyucuya anlatmak istedikleri Doktor Watson'un ağzından anlatılmaktadır ve olayın gidişatı onun Holmes'e sorduğu sorular sayesinde açıklık kazanmaktadır.

İki arkadaşın Baker Sokağı'ndaki ortak apartmanları, her türlü kötülüğün cirit attığı Londra'da bir tutarlılık adacığdır. Dışarıdaki uygunsuzlukların haberi basın, posta veya ricacıların aracılığı ile buraya gelir. Holmes bunları çözümler ve koltuğuna yerleşerek piposu ağzında dostu Doktor Watson'a anlatır. Watson kışkırtıcı sorularıyla muammanın daha iyi kavranmasını sağlar. Sıradan okuyucunun özdeşleyeceği kahraman Holmes değil Watson'dur. ⁶

4.1.5. Iain Pears

Iain Pears (1955-) tanınmış bir sanat tarihçisidir.

⁶ A.e., s. 68.

Pears'in kahramanı Jonathan Argyll bir İngiliz sanat tarihçisidir; konusu resim tarihi ve ünlü tabloların hırsızlığı olan yedi polisiye öykünün kahramanıdır. Argyll, bu serüvenlerinde Roma Emniyet Müdürlüğü Sanat Eserleri Hırsızlığı Bölümü dedektiflerinden güzel Flavia di Stefano ile birlikte muammayı çözer.⁷

4.1.6. Alexander McCall Smith

Alexander McCall Smith (1948-), Zimbabwe doğumlu bir İngilizdir. Halen Edinburgh Üniversitesi'nde adli tıp profesörüdür.

Smith'in kahramanı Bostwanalı Mma Precious Ramotswe adlı sempatik kadın dedektiftir. Mma Ramotswe daha sonra kendisine akli başında bir nişanlı bulur ve sekreterini yardımcı dedektifliğe terfi ettirir.⁸

4.1.7. James Patterson

Amerikalı hikâyeci James Patterson'un yazdığı *Kadınlar Cinayet Kulübü'nde* cinayet dedektifi teğmen Lindsay Boxer cinayetleri tıbbi tetkikçi Claire Washburn ve uzman suç muhabiri Cindy Thomas ile birlikte çözmektedir.

4.1.8. Erle Stanley Gardner

Erle Stanley Gardner (1889- 1970), Agatha Christie'den sonra Türkçe'ye en çok eseri çevrilen polisiye roman yazarıdır. Yarattığı avukat Perry Mason tipi, polisiye romanın Holmes, Lupin, Poirot, Maigret gibi en ünlü kahramanlardan biridir.

Gardner'ın kahramanı Mason'un temel özelliği ne resmi ne de özel bir dedektif olmayıp bir avukat olmasıdır. Sorunları mahkemede, avukatlık yeteneklerini

⁷ A.e., s. 739.

⁸ A.e., s. 745.

kullanarak çözer. Dedektiflik gerektiren işlerde profesyonel özel dedektif olan arkadaşı Paul Drake'ten yardım görür.⁹

4.1.9. John Dickson Carr (Carter Dickson)

İki dünya savaşı arasında kalan “altın çağ”ını yaşayan geleneksel “katil kim?” türü polisiye romanın en büyük isimlerinden biri olan John Dickson Carr'ın (1905- 1977) yapıtları hem entelektüel açıdan yüksek seviyede hem de bol cinayetli olmaları itibariyle bazı eleştirmenlerce türünün en iyi örnekleri kabul edilir.

John Dickson Carr'ın yarattığı dedektiflerden biri olan Dr. Gideon Fell bir bilim adamıdır ve inanılmaz bir yeteneğe ve analitik zekâyâ sahiptir. Fell'in Doktor Watson'u Müfettiş Hadley'dir.

Hem saygıdeğer bir hukukçu hem de tıp doktoru olan Sir Henry Merrivale Carr'ın eserlerinde en sık rastlanan kahramanlardan biridir. Çözülmesi en güç olan “kapalı oda” cinayetlerinin uzmanı olan Merrivale aynı zamanda bütün zamanların en alaycı dedektifidir. Onun yardımcısı ise Başmüfettiş Masters'dır.¹⁰

4.1.10. Rex Stout

Dünya polisiye roman tarihinin en tanınmış dedektiflerinden Nero Wolfe'un yaratıcısı Rex Stout (1886- 1975) yaklaşık seksen yapıta imza atmıştır. İkinci Dünya Savaşında yazmaya ara veren yazar savaş sonrasında polisiye roman yazmaya geri dönmüştür.

Rex Stout'un kahramanı Nero Wolfe, Anglosaksonların yalnız beyindeki “gri maddeleri” çalıştırarak sorunları çözen dedektif tipinin en tipik özelliklerini taşır. Nero Wolfe'un bu tür dedektifler olan Dupin ve Holmes'ten farkı yerinden hiç kalkmaması ve zamanını evinde yemek yiyerek geçirmesidir. Nero Wolfe'un Doktor Watson

⁹ A.e., s. 759.

¹⁰ A.e., s. 773.

rolünü üstlenen, öykülerini bize anlatan, patronun eli ayağı olan ve dış dünyadaki işlerini gören Archie Goodwin'dir.¹¹

4.1.11. Lilian Jackson Braun

Lilian Jackson Braun'un karakteri Koko ve Yum Yum adlı iki siyam kedisiyle yaşayan müzmin bekar gazeteci ve amatör dedektif Jim Qwilleran'dır. Braun'un öykülerinde olayları çözen Qwilleran olsa da asıl dedektif olan kedilerdir. Bu romanlarda anlatıcı ve yardımcı durumunda olan Qwilleran tam meslek yaşamı bitti derken Daily Fluxion gazetesinde çalışmaya başlamış bir gazetecidir. Aslında gazetede ki ilerlemesini kedileri Koko ve Yum Yum'un yardımıyla çözdüğü gizemli olaylara borçludur.¹²

4.1.12. Tony Hillerman

Tony Hillerman (1925) ikiside Navajo kabilelerinden olan Kızılderili dedektifleri Joe Leaphorn ve Jim chee'nin ana karakterleri olduğu polisiye romanlarıyla ünlü bir yazardır.

Tony Hillerman ilk romanlarında Navajoların "Yavaş Konuşanlar Kabilesinden" gelen Kızılderili dedektifi Joe Leaphorn karakterini kullanır. Daha sonraki kitaplarında yeni bir dedektifi, "Acı Su" kabilesinden Jim Chee'yi öykülerine dâhil eder. Jim chee, Leaphorn'dan farklı bir bölümde çalışmasına rağmen, birçok olayda birlikte hareket etmektedir. Aralarında küçük çatışmalar çıksa da iki Kızılderili dedektif olayları birlikte çözmektedir.¹³

4.1.13. Lawrence Block

Lawrence Block (1938-) "kara roman" okulunun günümüzdeki en büyük isimlerinden biridir. Matthew Scutter ve Bernie Rhodenbarr gibi birbiriyle tam zıt, çeşitli tiplerin seri öykülerini kaleme almıştır.

¹¹ A.e., s. 779.

¹² A.e., s. 793.

¹³ A.e., s. 795.

Lawrence Block'un bir karakteri olan Bernie Rhodenbarr kilit açma ve izinsiz girme konusunda uzman New York'lu bir hırsızdır. Carolyn Kaiser en iyi arkadaşı ve bazı işlerde suç ortağıdır. Ray Kirshmann Bernie'nin yasal olmayan işlerini görmezden gelen bir polistir ve kitapların sonundaki sahnelerde Bernie'nin cinayetleri çözüme kavuşturacağı toplantılarda polisi temsilen bulunur.¹⁴

4.2. FRANSIZ VE ALMAN POLİSİYE EDEBİYATINDA DEDEKTİF ÇİFTLERE ÖRNEKLER

4.2.1. Jean- Cristophe Grange

Jean- Cristophe Grangé (1961-) son on yılda dünyada en çok satanlar listesinde olan önemli bir Thriller türü polisiye roman yazarıdır.

Grangé'nin, *Kızıl Nehirler* adlı romanında iki resmi dedektifin paralel giden soruşturmaları en sonunda örtüşür. Görevini yaparken uyguladığı sertlikten dolayı bir taşra görevine sürülen tecrübeli polis müfettişi Pierre Niemans, genç yardımcısı Mağripli Karim Abdouf ile birlikte korkunç şekilde işlenmiş seri cinayetleri çözmeye çalışır.

Kurtlar İmparatorluğu adlı eserinde ise kahraman eski polis Louis Schiffer Türk mahallesinde işlenen cinayeti aydınlatmaya çalışan genç polis şefi Paul Nerteaux'ya yardım edecektir.¹⁵

4.2.2. Akif Pirinççi

Akif Pirinççi (1959-) İstanbul doğumludur ama on yaşından beri Almanya'da yaşamaktadır ve eserlerini almanca yazmaktadır.

¹⁴ A.e., s. 827.

¹⁵ Jean-Cristophe Grangé, *Kızıl Nehirler*, Çev. Doğan Kitapçılık Çeviri Kurulu, İstanbul, Doğan Kitapçılık, Eylül 2007

Francis adlı bir kedinin dedektiflik yaptığı bir polisiye roman serisi vardır. Bu serinin üçüncü kitabı olan *Cave canem'de* Francis kendi bölgesindeki giderek artan hayvan ölümlerini araştırır ve bu olayda ona uyuşturucu masasından emekli bir polis köpeği olan Hector yardım eder.¹⁶

4.3. İTALYAN VE İSVEÇ POLİSİYE EDEBİYATINDA DEDEKTİF ÇİFTLERE ÖRNEKLER

4.3.1. Umberto Eco

Umberto Eco (1932 -) olağan dışı polisiye romanı *Gülün Adı* ile uluslar arası bir üne kavuşmuş edebiyat eleştirmeni ve romancıdır; aynı zamanda tanınmış bir gösterge bilimcidir.

Gülün Adı XIV. yüzyılda hayatları engizisyon kurallarına bağlı olarak yaşayan rahiplerin kaldığı bir manastırda geçer. Manastırda şeytanın işi gibi gösterilmeye çalışılan seri cinayetleri saygın ve bilgili bir Fransisken olan Baskerville'li rahip William olayı araştırmak üzere imparator tarafından görevlendirilir. Babası tarafından, rahip William'ın yanına eğitilmesi için verilen genç rahip Melk'li Dom Adso'da, bu görevde ona yardımcı olacaktır¹⁷.

4.3.2. Per Wahlöö Ve Maj Sjöwall

Per Wahlöö (1926- 1975) ve Maj Sjöwall (1935-) birlikte yarattıkları Stockholm Merkezi Araştırma Bürosu yöneticisi Komiser Martin Peck ve arkadaşlarının öykülerinden oluşan bir polisiye roman dizisiyle dikkat çeken karı koca iki yazardır.

Kanaldaki Ölü adlı romanda Martin Beck soruşturma ilerledikçe, cesedin bulunduğu taşra kenti Motala'daki meslektaşı Gunnar Ahlberg ve sonunda adının Roseanna

¹⁶ Akif Pirinççi, **Cave canem**, Çev. Nazlı Cihan, İstanbul, Güncel Yayıncılık, 2002

¹⁷ Umberto Eco, **Gülün adı**, Çev. Şadan Karadeniz, İstanbul, Can Yayınevi, Temmuz 1996

McGraw olduğu anlaşılan kızın memleketi Lincoln-Nebraska'dan Amerikalı dedektif Komiser Kafka ile birlikte bildiklerini bir araya getirerek cinayeti aydınlatıyorlar¹⁸.

4.4. HOLLANDA POLİSİYE EDEBİYATINDA DEDEKTİF ÇİFTLERE ÖRNEKLER

4.4.1. Janvillem Van De Wetering

Wetering'in (1931-) iki ünlü dedektifi Başkomiser Grijpstra ve komiser De Gier'in maceralarını anlattığı on dört romanı vardır. Kahramanları, birlikte çalışan iki Amsterdamlı polis, Grijpstra ve De Gier'in öykülerinde, klasik karakol polisyelerinin başarılı örneklerini verir. Yazarın iki kahramanı ilginç oldukları kadar insancıl ve çağdaş kişilerdir. Romanların polis işlemine ağırlık veren kurgusu başarılı ve gerçekçidir.¹⁹

4.4.2. Sadık Yemni

Sadık Yemni (1951-) Hollanda'da yaşayan bir Türk yazardır. Yazarın en sevdiği konular bilimkurgu ve fantastik romanlardır. Fantastik öykülerinden önce polisiye romanlar kaleme almıştır; fantastik öykülerinde de polisiye kurgu dikkati çeker.

Sadık Yemni'nin geleneksel polisiye çizgideki romanlarının kahramanı Hollanda'da yaşayan bir türk özel dedektif olan Orhan Demir'dir; kahraman yardımcısı Mikrop Halil ile birlikte vakaları çözmeye çalışır.²⁰

¹⁸ Sevin Okyay, İfademi Martin Beck alsın lütfen, 26. 11. 2004 (çevrimiçi) http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=ktp&haberno=3260 13 Nisan 2008

¹⁹ Üyepazarıcı, **a.g.e.**, s. 1048.

²⁰ Üyepazarıcı, **a.g.e.**, s. 1050.

4.5. İSPANYOL POLİSİYE EDEBİYATINDA DEDEKTİF ÇİFTLERE ÖRNEKLER

4.5.1. Manuel Vázquez Montalbán

Katalan yazar Manuel Vázquez Montalbán Franco sonrası İspanya'sının en önemli edebiyat adamlarındandır, polisiye roman yazarlığının yanında deneme yazıları ve şiirler de yazar.

Franco rejimi altında hapisanedeyken yazmaya başladığı melankolik ve nihilist özel dedektif Pepe Carvalho'ya vakaları çözümlemesinde yardımcısı Biscúter yardımcı olur.²¹

4.6. TÜRK DEDEKTİFLİK ROMANLARINDA YARDIMCI KARAKTERLER:

4.6.1. Ebüssüreyya Sami

Ebüssüreyya Sami'nin yazdığı Amanvermez Avni ilk başarılı yerli polisiye roman dizisidir. Gerek akıl yürütme biçiminden gerekse yaşam tarzından dolayı Amanvermez Avni'nin Sherlock Holmes'ün yerli sürümü olduğu açıktır. Zaten yazarı karakterine "Türklerin Sherlock Holmes'ü" lakabını takmıştır. Avni, arkadaşı ve yardımcısı Arif ile birlikte Beyoğlu'nda Kazancı Yokuşu'ndaki bir evde yaşar. Avni ve yardımcısı Arif, batılı meslektaşlarına nazaran daha fazla hayatın içinde olmalarına rağmen masa başı işlerini de ihmal etmezler.

4.6.2 Hüseyin Nadir

1922 yılında, Hüseyin Nadir Allain-souvestre ikilisinin yarattığı "Fantomâs" serisinden esinlenerek "Fakabasmaz Zihni" adlı bir kahramanın maceralarını anlatan bir dizi yayımlamaya başladı.

²¹ Angel Diaz Areas, **Quién es quién en la obra Narrativa de Manuel Vázquez Montalbán**, Kassel, Ed. Reichenberger, 1997

Fakabasmaz dizisinde asıl kahraman Zihni olmakla birlikte yardımcıları Cin Ali, Köse Kerim, Aksaraylı Çamur Şevket, Kel İhasan, Caf Caf Halil, Sülük Ömer maceralarının bazılarının konusunu oluşturur.²²

4.6.3. Birol Oğuz

Asıl adı Hugh W. B. Haqes'i Türkiye'ye yerleştikten sonra değiştiren Birol Oğuz'un kahramanı Suat Erez'in aslında bir kadın olduğu *Siyah Beyaz* adlı ilk romanının sonunda anlaşılmıştır. İkinci roman *Siyah Mavi'de* ilk romandaki yardımcı kahramanlar olan gazeteci Cengiz ve Suat'a bu sefer eşcinsel Hilmi'de yardım eder.²³

4.6.4. Ferhat Ünlü

İstihbarat, kaçakçılık ve çeteler hakkında yaptığı araştırmalar ve kitaplarıyla tanınan Ferhat Ünlü 2002 yılında yayınladığı ilk polisiye romanı *Buzdan Gözyaşı'nda* olay İstanbul'da geçtiği halde cinayetlerin kurbanları Amerikalı ve İngiliz yazar ve ressamlardır. Bu olayları MİT'ten Mete Bey ve CIA'den Collins birlikte çözmeye çalışırlar.²⁴

4.6.5. Erdal Erkut

Erdal Erkut'un 2005 yılında yayınladığı iki polisiye roman olan *Agnes Hatice Kemahlıoğlu'nun Aşkı* ve *Sekiz Yalnız Kadın* adlı romanların kahramanı bir Türk baba ve Alman annenin kızları olan Agnes Hatice Kemahlıoğlu'dur. Manken olmak istemesine rağmen iri bir kadın olması yüzünden polis olmuş ve baş komiserliğe kadar yükselmiştir. İlk Agnes öyküsünde bir sapığın peşine düşen kahramanı, konusunda uzman bir kişi olan Adnan'la birlikte çalışır.²⁵

²² Üyepazarcı, **a.g.e.**, s. 168.

²³ **A.e.**, s. 415.

²⁴ **A.e.**, s. 438.

²⁵ **A.e.**, s. 475.

4.6.6. Ahmet Ümit

Ahmet Ümit'in *Agatha'nın Anahtarı* (1999), *Şeytan Ayrıntıda Gizlidir* (2002), çizgi roman olarak yayınlanan *Çiçekçinin Ölümü* (2005), *Kavim* (2006) adlı kitaplarının başrolünde Başkomiser Nevzat ve Yardımcısı Ali karşımıza çıkar. Ümit romanlarında sabit karakter kullanmadığı halde öykülerde bu iki karakteri kullanmıştır. *Agatha'nın Anahtarı'nı* oluşturan öykülerde Nevzat ile Ali çok derinlikli karakterler olarak çizilmemiştir. Onlar daha çok kahramanı polis müfettişi olan romanlarda görülen tiplerdir.

Nevzat İstanbul Emniyetinde baş komiserdir, karısını ve oğlunu bir patlama da kaybetmiştir ve kuşlara meraklıdır. Ali ise olur olmaz her şeye karışan ve bazı konularda çok ön yargılı olan bir karakterdir. Bu öykülerde olaylar baş komiser Nevzat'ın ağzından anlatılır, öykülerin yapısı daha çok diyaloga dayalıdır. Öykü başladığında kahramanlar ya zaten soruşturma için oradadır ya da bir şekilde olaydan haberdar edilirler. Bu öyküler daha çok suçun soruşturulması sürecine odaklıdır.

Öykülerde ana karakter Baş komiser Nevzat'tır. Suçluları bulan, soruşturmayı yürüten, aklını kullanan odur. Öykülerde Ali'nin bazı ipuçlarını bulmak ya da kimi soruşturmalara katılmak, Nevzat'a eşlik etmek dışında bir fonksiyonu olduğu söylenemez. Bu anlamda Ali, başkarakterden ziyade kahramana eşlik eden modern bir Watson gibidir.²⁶

²⁶ Emrah Özen- Levent Cantek, "Başkomiser Nevzat'ın Suç Öyküleri", Yeni serüven Dergisi, 3. sayı, Ekim 2006

BEŞİNCİ BÖLÜM: LORENZO SİLVA'NIN POLİSİYE ROMANLARI

5.1. EL LEJANO PAÍS DE LOS ESTANQUES

Roman Mallorca'da bir evden gelen kokulardan rahatsız olan komşuların ihbarda bulunması sonucu polislerin ayaklarından asılı olarak bulunan genç bir kızın cesedi ile karşılaşmaları ile başlar. Olay yerine gelen bayan yargıç bu durumdan dikkat çekecek şekilde etkilenir ve cesedin hemen kaldırılmasını söyledikten sonra rahatsızlanır. Öldürülen genç kız Eva Heydrich adında 25 yaşında Avusturyalı kızdır, buraya İtalya'dan yatla gelmiş ve Regina Bolzano adında 58 yaşındaki İsviçreli bir kadının kiraladığı bir villada yaşamaya başlamıştır.

Mallorca'da bu cinayet işlendiği sırada gizli görevde olan Bevilacqua'nın gizli kimliği açığa çıkar ve merkeze geri dönmek zorunda kalır.

Amiri Pereira onu işlenen bu cinayeti çözümlemesi için Mallorca'ya göndermeye karar verir. Ama sadece bunu yapmakla kalmaz; Bevilacqua'ya bu olayı soruşturmak için Mallorca'ya giderken yanında bir ortak götüreceğini ve bu ortağın bir kadın olacağını da söyler. O zamana kadar tek başına çalışmaya alışık olan Bevilacqua bu durumdan oldukça rahatsız olur ve yanında, özellikle kadın olan, bir ortak istemez. Bevilacqua kendisine ortak olarak verilen Virginia Chamorro'nun çok soğuk bir insan olduğunu düşünür ve başta ondan hiç hoşlanmaz ve hatta amiri Pereira'ya Chamorro'nun ancak lezbiyenlerin hoşlanacağı bir kadın olduğunu söylediğinde amiri ona bu yetenekli genç kıızı yönlendirmesi gerektiğini söyler.

Daha sonra ikili Mallorca'ya gitmek için havaalanında buluştuğlarında Chamorro oldukça sade bir şekilde giyinmesine rağmen o sıcakta külotlu çorap giyindiği için Bevilacqua bu havada hiçbir kadının bu şekilde giyinmeyeceğini söyleyerek çorabını çıkartmasını ister ve bu ilk karşılaşma ikili arasında bir ilk yönlendirme ya da ilk eğitim şekline dönüşür.

İkili sonunda Mallorca'ya varırlar. Burada öldürülen kızın son derece renkli bir hayatı olduğunu ve eğlenceye çok düşkün olduğunu görürler. Bevilacqua ve Chamorro olay yerine çok yakın bir evde kalmak için yola çıkarlar. Eve varıp yerleştikten sonra ikili kılık değiştirecek ve olayı araştırmak için Mallorca'nın gece kulüplerinde ve çıplaklar plajı da dâhil olmak üzere plajlarda araştırma yapacaklardır. Araştırma ilerledikçe olaylarla bağlantısı olan insanlarla ilişkiye geçmeye başlarlar. Öldürülen genç kızın son derece renkli bir gece hayatı vardır ve kısa bir süre önce buraya gelmesine rağmen son derece dikkat çekici bir insan olduğu için çevrede hemen tanınmıştır.

Bevilacqua ve Chamorro plajda başlattıkları araştırmalar sırasında tanıştıkları İtalyanlar sayesinde gece kulüplerinde incelemelerini sürdürürler. Chamorro, Eva Heydrich'in ilişkisi olduğunu öğrendikleri Lucas adındaki bir DJ ile görev gereği yakınlaşır ve bu adamın bir şeyler bildiğini ve gizlediğini anlarlar. Sonunda genç kızın öldürülmesinden sonra ortadan kaybolan Regina'nın yakalanmasıyla kadınla Eva Heydrich arasında bir birliktelik olduğunu ama kızın onu terk etmek istediği anlaşılır. Lucas adındaki bu adamın kadından Eva Heydrich'i öldürmek için para aldığı ama bunu yapamadığı ortaya çıkar. Bunun üzerine Eva'yı kendi öldürmeye karar veren Regina plajda tam onu öldürmek üzereyken arkasından yaklaşan birileri tarafından başına vurulur ve bayılır. Ayıldığında ve evine geri döndüğünde genç kızın öldürüldüğünü ve ayaklarından asılmış olduğunu görür.

Sorgusu boyunca polis merkezinde kalan Regina, Bevilacqua'ya plajda kendisine vuran kişilerden birini polis merkezinde de gördüğünü söyler. Bu kişi olayı üstlenen bayan hâkimdir.

Hâkimi sorgulamak için evine giden Chamorro ve Bevilacqua, Eva Heydrich'i hâkimin yakın bir arkadaşının öldürdüğünü ve olayı örtbas etmek için böyle bir cinayet senaryosu tasarladıklarını ortaya çıkartırlar.

5.2. EL ALQUÍMISTA ÍMPACIENTE

Lorenzo Silva (Madrid, 1966) bu romanıyla 2000 yılında Premio Nadal ödülünü kazanmıştır.

Roman, bir otel odasında çıplak bir erkek cesedinin hoş olmayan bir durumda bulunmasıyla başlar. Öldürülen kişinin tüm parası çalınmış ama bütün kimlikleri olay yerinde bırakılmıştır, bu yüzden öldürülen kişinin Trinidad Soler Fernández olduğu anlaşılır. Trinidad'ın yanında çok çekici, bir seksen boylarında, mavi gözlü ve sarışın bir Rus kızla birlikte gece saat on ikiyi biraz geçte otele gelmiştir. Daha sonra Chamorro odayı ararken bir giriş kartı bulur ve kartın üzerindeki logodan öldürülen adamın Madrid yakınlarındaki bir nükleer santrale ait olduğunu anlaşılır. Yapılan araştırmalar sonucunda Trinidad Soler'in beş ay önce nükleer santralin yakınlarındaki bir kasabada yeni bir ev satın aldığını ve karısının gece eve dönmeyen kocası için bir kayıp ilanı vermek üzere olduğunu öğrenirler. Trinidad Soler evli ve iki çocuk babası bir adamdır. Nükleer santralde radyolojik koruma bölümünde mühendis olarak çalışmaktadır.

Öldürülen adamın çalıştığı yer olan nükleer santrali ziyaret etmek Alcarria'ya gittiklerinde Trinidad'ın yeni taşındığı bölgede pek fazla tanınan bir kişi olmadığını öğrenirler. Daha sonra araştırma yapmak için nükleer santrale giderler ve Trinidad ile ilgili dikkat çeken tek şeyin çok büyük bir ev alması olduğunu belirtirler. İkili daha sonra santrali dolaştıkları sırada avukat santralden dışarıya bazı şeylerin çıkartıldığının anlaşıldığını, gerekli yerlere haber verdiklerini ama çıkartılan belgelerin hiç birinin Trinidad ile ilgili olmadığını söyler. Ertesi gün görüşmek için öldürülen adamın dul eşi Blanca Díez'in evine giderler. Bevilacqua kadını ilk gördüğü anda ondan çok etkilenir. Adamın işinde gelirinin iyi olduğunu ve kadının çevirmenlik yaparak iyi para kazandığını bu yüzden bu kadar büyük bir evi alabilecek durumda olduklarını öğrenirler. O akşam Alcarria'da kalmaları gerekir ve

burada gittikleri barda Trinidad'ın birkaç ay önce yanında siyah saçlı ve çok uzun olmayan genç bir kadınla birlikte görüldüğü bilgisine ulaşırlar.

Olayın üzerinden üç ay geçtikten sonra Bevilacqua ve Chamorro Palencia'da bir yetmiş dokuz boylarında bir kadının vurularak öldürüldüğünü görürler. Kadının tarifini kayıp ilanları ile karşılaştıran Chamorro, Malaga'da Irina Kotova adında Beyaz Rusyalı bir kadının kaybolduğunu ve sevgilisi Vassiliy Olekminsky'nin onun için kayıp ilanı çıkarttığını bulur. Bu sırada Trinidad'ın ölü bulunduğu otelde çalışan resepsiyon görevlisine kızın resmini gösterdiklerinde doğru kızı bulduklarını anlarlar. İkili Malaga'ya gidip Vassily'i Rasputin adında bir barda bulurlar, adam onlara Irina'nın Madrid'den arayan paralı müşterilerinin yanına gittiğini ve bu kişileri ancak resimlerinden tanıyabileceğini söyler.

Madrid'e döndüklerinde araştırmalar Trinidad'ın kısa zaman içinde gelirinden daha fazlasını kazandığını ve bunu saklamak için zaman bulamadığını gösterir. Bunun üzerine, Blanca Díez'le tekrar görüştiklerinde kadın onları kuzeni Rodrigo Egea'ya yönlendirir. Rodrigo Egea ise onlara Trinidad'la birlikte iş yaptıklarını, aralarında sadece iş ilişkisi olduğunu ve patronu olan Leon Zaldivar ile görüşmelerini tavsiye eder ve Ochaita Crispulo adındaki bir iş adamının Trinidad'ı öldürülmeden önce tehdit ettiğini söyler.

Bevilacqua Zaldivar ile görüşmeye gider ve burada adamın kızı Patricia ile tanışır. Daha sonra Zaldivar'ı takibe alırlar ve Chamorro bu adamın sıklıkla gittiği bir restorana kılık değiştirerek gider, karşılaştıklarında kendini Laura Sentís olarak tanıtır ve adamla sohbet etmeye başlar. Söz bir şekilde Trinidad'dan açılır ama bir sonuç çıkmaz. Daha sonra Ochaita Crispulo ile görüşmeye giderler ve adamın hasta olduğunu görürler.

Nükleer santrale tekrar gidip öldürülen adamın iş arkadaşlarıyla görüştiklerinde içlerinden bir tanesi Trinidad'ı sürekli Patricia adında bir kadının aradığını anlatır. Nükleer santrali gezdikten sonra oradan ayrılacakları sırada Davila nükleer santralden bazı şeylerin çalındığını ve bunları Trinidad'ın çaldığından şüphelendiğini itiraf eder.

Ertesi gün Bevilacqua, León Zaldivar'ın kızı Patricia Zaldivar ile görüşmeye gider. Sonunda Trinidad'la Patricia'nın arasında bir ilişki olduğunu öğrenir. Merkeze geri döndüğünde ise nükleer santralden kendilerine bilgi verileceğini ve Ochaita'nın öldüğünü haber alır. Bu sırada, Vassily'den gelen telefon sayesinde bir isme ulaşır. Suçlu olduğuna inandıkları kişiyi yani Rodrigo Egea'yı tutuklamak için yola çıkarlar. Daha sonra olayın arkasında bulunan gerçek kişi olan Zaldivar'ı tutuklarlar. Bevilacqua olayla ilişkili kişilere gerekli bilgileri verdikten sonra Blanca Díez'in yanına gider. Kadın ona kocasının artık evlendiği adam olmadığını anlatır ve onu asıl görevi kendi dünyasını iyileştirmek olan simyacıdan metali altına dönüştürmeye çalışan sabırsız simyacıya dönüştüğünü söyler.

5.3. LA NIEBLA Y LA DONCELLA

Roman geriye dönük bir hikayenin anlatılmasıyla başlar. İki polis memuru hız yapan kırmızı bir BMW'yi takibe alırlar; araba ele geçirildiğinde içinde kan izleri bulunur. Arabayla ilgili çalıntı ihbarı yapıldığı ve arabanın sahibinin şehir meclisi başkan yardımcısı olduğu ortaya çıkar. Bu sırada Iván López Von Amsberg adlı kişinin annesi oğlundan haber alamadığını belirterek polise başvurur; çocuğun kaybolması tam da bu arabanın çalındığı zamana denk gelmiştir. En sonunda gencin cesedi arabanın da bulunduğu ormanın derinliklerinde bulunur ama cinayetin üzerinden iki yıl üç ay geçtiği için cinayet soruşturması zaman aşımına uğrar.

Öldürülen gencin ailesindeki önemli kişilerin isteği sayesinde olay yeniden açılıyor ve Bevilacqua ve Chamorro iki haftalığına bu olayı aydınlatabilmek amacıyla Tenerife'ye gönderiliyor.

İkili ölen gencin adanın şehir meclisi başkan yardımcısı Gomez Padilla'nın kızı ile ilişkisi olduğunu öğrenirler. Baş şüpheli olan bu kişi o dönem zaten soruşturulmuş ve aklanmıştır.

Burada Virginia'nın akademiden arkadaşı Ruth Anglada ile çalışmaya başlarlar; Anglada aynı zamanda iki yıl önce hem çalıntı araba vakasında hem de bu cinayet soruşturmasında çalıştığı için davanın bütün ayrıntılarını çok iyi bilmektedir. Bevilacqua fiziksel özellikleriyle göz önünde olmayı seven Anglada'dan çok etkilenir.

Karşılaştıkları ilk andan itibaren Virginia'nın Anglada'dan hoşlanmadığı açık bir şekilde anlaşılır ve Bevilacqua Chamorro'yu daha önce hiç bu şekilde görmediği ve onun sorunlarının iş hayatını etkilemesine asla izin vermeyeceğini bildiği için bu durum onu hem şaşırır hem de oldukça meraklanır.

Bevilacqua ve Chamorro ölen gencin annesi ve vali yardımcısının baldızı ile görüşmeye gittiklerinde kadın bu cinayetin arkasında önemli bir kişinin olduğuna inandığını görürler, kadın öncelikle o kişinin bulunması gerektiğini söyleyerek Gomez Padilla'yı işaret eder. Ve bununla birlikte oğlunun ilişkisi olduğunu düşündüğü bir düzine kişinin adını da verir; oğlunun sevgilisi olan Padilla'nın kızıyla konuşmaları gerektiğini söyler.

Chamorro'nun gazeteci kılığına girerek soruşturmada elde ettikleri isimlerin arasına girer. Öldürülen gencin arkadaşlarıyla konuşmaya konuştuğunda gencin annesinin söylediğinin aksine son zamanlarda çok para harcamaya başladığını ve arkadaşlarının gencin kirlî işlere bulaştığını düşündüklerini öğrenirler.

Chamorro özel hayatındaki bazı sorunları halletmek için hafta sonu Madrid'e gidip geri gelir. Onun Madrid'e gitmesi Anglada ve onun fiziksel çekiminden çok etkilenen Bevilacqua'nın birlikte olmasına fırsat tanır. Ertesi hafta La Gomera'ya gidip öldürülen gencin sevgilisi ile görüştiklerinde Ivan'ı öldürenin bir kadın olabileceği sonucunu çıkarırlar. Chamorro, Anglada ile aralarındaki sorunun akademi yıllarından kaldığını ve sorunun Anglada'nın cinsel tercihinin kadınlardan yana olması olduğunu ve bunun kendisini rahatsız ettiğini söyler. Bu durum Anglada ile birlikte olan Bevilacqua'yı şüphelendirir ve rahatsız eder. Aynı günü sabahı Anglada'nın öldürüldüğünü haber alırlar.

Anglada'nın cesedi kalbine bir kurşun sıkılmış halde arabada bulunur. Bu sırada gencin sevgilisi Desiree telefon açar ve öldürülen gencin yanında gördüğü kadının resminin bir gazetede çıktığını söyler. Kız kadının adını okuduğunda Bevilacqua olayı çözer ama henüz katil ile ilgili bir bilgi vermez.

Daha sonra olayı birlikte soruşturdıkları ve öldürülen jandarma Anglada'nın ortağı Navarra'nın suçlu olduğu anlaşılır. Navarra Ivan'ı öldürmediğini ama cesedi

bulunduğu yere taşıdığını söyler; Ruth'u isteyerek öldürmediğini itiraf eder, arabanın içinde mücadele ederlerken silahın kazara ateş alması sonucu Ruth'un öldüğünü anlatır. Aslında tüm bunları planlayanın Ruth olduğu, kendisinin onun sayesinde bu kirli işlere bulaştığını ve Ivan'ın öldürülmesinin suçunu en önemli şüpheli olan şehir meclisi başkan yardımcısına atarak ikisinden de kurtulmak istediğini belirtir. Ivan'ı Ruth'un öldürdüğünü, ilk önce onu tutuklamak istediğini ama sonra ortağına bunu yapamayacağını anladığını ve bu yüzden Ruth devriye görevine çıktığında belediye meclis yardımcısının arabasını çaldığını ve bu arabayla cesedi ormana götürdüğünü itiraf eder. Daha sonra soruşturma ilerledikçe Ruth'un panik olduğunu ve en sonunda kendisini gören tek tanık olan belediye meclis yardımcısının kızının öldürülmesi gerektiğini söylediğini; o bunu kabul etmeyince aralarında tartışma çıktığını Ruth'un onu tehdit etmek için silah çıkarttığını ve bu silahın yanlışlıkla ateş alması sonucu Ruth'un öldüğünü anlatır. Ve olay bu şekilde çözümlenmiş oluyor.

5.4. LA REİNA SİN ESPEJO

Zaragoza'daki bir kır evinde Barcelona'nın ünlü televizyon programcılarında biri olan Neus Barutell'in cesedi bulunur ve ikili bu cinayeti soruşturmak için Barcelona'ya giderler. Kadının cesedine yapılan otopside ölmeden önce ilişkiye girmiş olduğu anlaşılır, evde kokain bulunmuştur ve bundan kadının bir erkekle birlikte evde olduğu sonucunu çıkartırlar. Kocasını ile yaptıkları görüşmeden ise çiftin ilişkilerinde bir sorun olmadığını ama alışlagelmiş bir birlirtelik yaşamadıklarını, başkaları ile görüştüklerini anlarlar. Öldürülen kadının yardımcısının verdiği ifadede bu evlilik dışı ilişkileri onaylar.

Neus'un öldürüldüğü ev şehir dışındadır ve arabasında yapılan inceleme sonucunda arabanın deposunun dolu olduğu görülür, bu yüzden ilk olarak yakınlardaki benzin istasyonlarında kadının kiminle olduğunu görebilecek tanıklar araştırılır. Gerçektende Neus yakınlardaki bir benzin istasyonundan yakıt almıştır ve onu ve birlikte olduğu adamı gören Romen bir görgü tanığı vardır. Bu adamın verdiği bilgiler doğrultusunda kadının sevgilisi olduğuna inandıkları adamın arabasından yola çıkarak bu kişiyi aramaya başlarlar.

Neus'un cenazesinde bu tarife uyan ve aynı marka arabası olan birinin fotoğrafı çekilir fakat bu kişi gözden kaybedilir. Neus Barutell'e ait olan bilgisayarın ve not defterinin incelenmesinin ve cep telefonundaki görüşmelerinin araştırılmasının ardından bazı bilgilere ulaşılır. Bu sırada diğer bir önemli ipucu da Neus'un hayat kadınları ile ilgili yaptığı en son program yüzünden bazı çevreleri rahatsız etmiş olduğunun öğrenilmesidir.

Kalabalık bir ekiple birlikte çalışan ikili en sonunda kadının Alice harikalar Diyarında adlı kitaptan etkilenerek yarattığı hayal dünyasını anlamaya çalışırlar ve sonuçta sevgilisi olduğuna inandıkları kişinin mail adresini ele geçirirler. Chamorro sahte bir chat hesabı açarak bu kişi ile irtibata geçer ve IP adresinin araştırılması sonucu Neus'un sevgilisi ele geçirilir. Luis adındaki bu genç Chamorro'nun yaptığı sorgulamalar sırasında onu sevdiğini ve öldürmediğini söyler. Fakat bir süre sonra gerçekleri anlatma gereği hisseder ve tanımadığı birinin ilişkilerini fotoğraflamak istediğini ve bunun karşılığında kendisine para verdiğini itiraf eder. Genç adamın tek yapması gereken eve gittiklerinde içeri girebilecekleri bir yer sağlamaktır. Fakat genç adam oradan ayrıldıktan sonra içeri giren bu kişilerin asıl niyeti Neus'u öldürmektir. Gencin cep telefonundaki görüşmelerin izini süren ekip bir kişiye daha ulaşır ve bu telefonu takibe alırlar; fakat bu vakada ikili Katalan Polis teşkilatından da yardım alan ve soruşturmayı ortak yürüten ekip telefonun sahibine ulaşamaz.

Kısa bir süre sonra telefonun sahibi olan kadının cesedine ulaşılır. Bu kadın Neus'un hayat kadınları hakkında hazırladığı programda yer verdiği kadındır ve kadının telefon görüşmelerini incelediklerinde birinden çok korktuğunu anlarlar. Konuştuğu kişinin telefon kayıtları sayesinde de Katalan Polisi ile birlikte ortak bir operasyon düzenlerler ve hayat kadınlarını çalıştıran kişiye yani aynı zamanda da Neus'un katiline ulaşır.

ALTINCI BÖLÜM: LORENZO SİLVA POLİSİYE ROMANLARINDA İKİNCİ KİŞİLİĞİ İŞLEYİŞİ

6.1. RUBÉN BEVİLACQUA VE VİRGINIA CHAMORRO

Rubén Bevilacqua ve Virginia Chamorro jandarma teşkilatına bağlı olarak çalışan iki ajandır. Bu iki karakter, ilk olarak Mallorca adasında işlenen bir cinayetin çözümlenmesinin anlatıldığı *El Lejano país de los Estanques* romanında ortaya çıkmışlardır. Madrid'de yaşamalarına rağmen ilgilendikleri olaylar sebebiyle çevre bölgelere de gitmektedirler.

Adının kısaltılmışı olan Vila'yı kullanan Rubén Bevilacqua isminin telaffuzunun zor olması ve çoğunlukla yanlış telaffuz edilmesi yüzünden ismini kısaltmıştır. İtalyan kökenleri olan Uruguaylı bir babanın oğludur. 1962 yılında Montevideo'da dünyaya gelmiştir ve 1969 yılında annesiyle birlikte İspanya'ya geri dönmüştür. Beş yıl psikoloji eğitimi aldıktan sonra jandarma teşkilatına katılmıştır. Eşinden boşanmıştır ve bir çocuğu vardır. Kurşun asker boyamak hobisidir. *El alquimista impaciente* adlı romanında teşkilatta geçirdiği süre boyunca çok sayıda cinayeti aydınlattığını anlarız.

Virginia Chamorro ise teşkilatta henüz bir yıldan beri çalışan, amirlerinin deyimiyle “acemi”, bir genç bayandır. Babası bir deniz albaydır ve aile geleneğini sürdürmek için askeri akademilere girmeyi denemiş ve bunu başaramayınca jandarma olmaya karar vermiştir. Aslında utangaç bir kişilik olduğu için sergilediği tavırlar teşkilattaki çalışma arkadaşları tarafından soğuk bulunan bu kadın “erkeksi” şeklinde yorumlanmıştır ve bu yüzden ona “soyadının harflerinin değiştirilmesiyle elde edilen” bir lakap bile takılmıştır.

El alquimista impaciente'nin kahramanları yine jandarma teşkilatının iki üyesi olan çavuş Rubén Bevilacqua ve yardımcısı jandarma Virginia Chamorro'dur. Bu romanda, jandarma genel merkezinin bulunduğu Madrid'den yola çıkan iki dedektif,

İspanya'nın başkentinin yakınlarındaki bir nükleer santralde çalışan bir mühendisin cinayetinin araştırılmasıyla görevlendirilmişlerdir.

Bu iki dedektif ardından *La niebla y la Doncella* adlı romanda iki yıl önce işlenen bir cinayeti aydınlatabilmek için La Gomera'ya giderek birlikte çalışacaklardır.

Bevilacqua ve Chamorro ikilisinin en son ortaya çıktığı *La Reina sin Espejo* adlı romanda ise dedektiflerimiz Zaragoza'nun kırsal kesimindeki evinde ölü olarak bulunan ünlü televizyon yapımcısı Neus Barutell'in öldürülmesi vakasını aydınlatmaya çalışacaklardır.

Polisiye bir romanın ana karakterlerinin araştırmayı yürüten bir çift olması bu yazım türü içerisinde orijinal bir durum değildir. Conan Doyle'un yarattığı Sherlock Holmes ve Doktor Watson ve İspanyol edebiyatında ise Vázquez Montalbán'nın yarattığı dedektif Pepe Carvalho ve yardımcısı Biscúter dedektif çiftlere örnek olarak verilebilir. Lorenzo Silva'nın incelediğimiz polisiye romanlarında dedektif çiftlerinin birden çok romanda ve bölgede kadın ve erkekten oluştuğunu görürüz; bu durum televizyon ve sinemada sıklıkla karşımıza çıksa da, edebiyatta çok alışılmadık olmadığı bir durumdur. Bu durum olayın gidişatı ile gelen sürükleyiciliğe iki cins arasındaki çekimi, ya da olması beklenen çekimi, katarak okuyucunun dikkatini daha çok çeker. Her halükarda şunu unutmamak gerekir ki, Lorenzo Silva'nın eserlerinde yarattığı bu iki karakter arasındaki bu cinsel gerilim çok hafiftir ve her zaman zarif bir şekilde işlenmiştir.

Çavuşun ve yardımcısının ortaya çıkışı yalın ve işlevseldir, karakterlerin fiziksel özellikleri öykülerde hemen ortaya çıkmaz. Görsel referansların eksikliğinin sebebi hikâyelerin birinci tekil kişinin ağzından (anlatıcı-başkahraman çavuşun kendisidir) anlatılmasıdır.

Romadaki dış görünüş tariflerinin büyük bir çoğunlu jandarma Chamorro'ya aittir; bunlara göre sert ama çekici denilebilecek bir fiziksel görünüşe eşlik eden tutucu, sağduyulu ve sert mizaçlı, ilginç bir feminist tarzı olan bir kadın tasvir edilmektedir. Fiziksel görünüşü tasvir eden bölümlerde vardır; ilk olarak Costa del Sol'da eğlenirken ikinci olarak da Madrid'de bir restoranda Chamorro'nun soruşturmanın

ilerlemesi için girmesi gereken ortamlara göre zarif giysiler giyinmiş ve makyaj yapmış hali tasvir edilir. Chamorro'nun güzelliği bu şekilde tamamen dekoratif bir değer kazanır ve konunun gidişi içinde ana bir rol üstlenir; buna örnek olarak *El Lejano país de los Estanques*'de çıplaklar plajında yaşadıkları da gösterilebilir. Yazar karakterinin baştan çıkarıcılığını sömürmemekte ve hatta ona saygı duyulduğu izlenimini uyandırmaktadır.

Chamorro karakteri üssünün bakış açısına göre anlatılmaktadır, bu ana karakter olan çavuş Bevilacqua aynı zamanda gözlemleri yapan, bunları aksettiren ve yardımcısının tavırları, yetenekleri ve kapasitesi ile ilgili neredeyse her zaman hayranlık uyandırıcı yargılarda bulunan biri gibi yansıtılmaktadır. Bu bakış açısı okuyucunun ilgisini çeker, çünkü anlatım açısını genişletir ve çavuşun psikolojik tablosunu tüm detaylarıyla yansıtır. Aslında yazarın takındığı bu tutum doğru sayılmaz, çünkü Chamorro karakterini çoğu zaman sınırlanmış, zavallı ve görüldüğünden daha az işe yarayan biri olarak yansıtır. Birden fazla olayda, Chamorro karakteri oldukça silik kalmaktadır. Oysa bu karakter olayların akışında, *La Reina sin Espejo* hariç, fikir veren ve çözümlenmeye bu şekilde katkıda bulunan bir karakter olarak karşımıza çıkar. *La Reina sin Espejo* da ise artık sadece olayı çözümlenmesine yardım etmekle kalmaz, olayı çözümlenmek için yapılan soruşturmaya bizzat kendisi yön verir.

6.2. EL LEJANO PAÍS DE LOS ESTANQUES ADLI ROMANDA YARDIMCI KARAKTERİNİN İŞLENİŞİ:

6.2.1 Ortaya çıkış:

Onbaşı Virginia Chamorro karakteri ilk olarak *El Lejano País de los Estanques* adlı romanda ortaya çıkar. Bu karakterin ortaya çıkışı son derece işlevseldir: Kumandan Pereira'nın çavuş Bevilacqua'ya soruşturmayı yürütmek amacıyla turist bir çift kimliğinde bir ortakla birlikte araştırma yapacağını belirtir ve Bevilacqua'ya ortak olarak seçilen kişi Virginia Chamorro'dur. Roman boyunca Chamorro karakteri ağırlıklı olarak amiri konumunda olan Bevilacqua'nın gözünden ve onun düşünceleri ve izlenimleri ile yansıtılır. Buna göre, Virginia Chamorro ilk olarak utangaç, mesafeli

ve tutucu bir karakter olarak karşımıza çıkar, işine son derece bağlıdır ve işi gereği verilen görevleri eksiksiz bir şekilde, kimi zaman karakteri ile çatışsa da, yerine getirmeye hazırdır. Bevilacqua'nın gerek kendi kendine yaptığı yorumlarda gerekse iş arkadaşları ile aralarında geçen konuşmalardan jandarma teşkilatında kadınlara nasıl bakıldığı da Chamorro karakteri aracılığı ile yansıtılmış olur. Bu ilk romanda fiziksel betimlemelerin neredeyse tamamı yine Chamorro'ya aittir ve Bevilacqua'nın bakış açısından verilmiştir. Yazar bu karakter ile ilgili bilgileri birden bire okuyucuya vermemektedir ve romanın içine karakter ile ilgili kişiisel bilgileri, ailesini, akademi de yaşadıklarını, düşüncelerini ve görünümünü ölçülü biçimde yaymaktadır.

6.2.2. Fiziksel zelliklerin yansıtılması:

El Lejano Pais de los Estanques adlı romanda Virginia Chamorro karakterinin ağırlıklı olarak fiziksel özellikleri tasvir edilerek anlatıldığını görürüz. Başkomutan Pereira, Bevilacqua'ya kendisine yardımcı olarak Virginia Chamorro'nun atanacağını söylediği zaman romanın başkarakterinin yanına verilen kişi için düşünceleri şu şekilde olacaktır:

Chamorro aile geleneğini sürdürmek için tüm askeri akademilere girmeyi denemiş ve bu çabası sonuçsuz kalınca istemeye istemeye jandarma olmuş 24 yaşında bir yavruydu. Aslında hoş görünüyordu, uzun boylu ve kumraldı ama davranışlarındaki soğukluk yüzünden soyadındaki harflerin yeniden düzenlenmesiyle kazandığı lakap, doğruyu söylemek gerekirse, ne olduğu belli olmayan cinsel tercihini basit bir hileyle haklı çıkartıyordu. Erkeksi olmaktan çok, biraz soğuk ve oldukça utangaçtı. Aldığı iyi puan bu kaderi seçmesine imkn tanı mıştı ve sicili akademik başarılarla doluydu ama henüz bir yıllık tecrübesi bile yoktu.⁵⁴

Bu betimleme ile Chamorro ile ilgili genel bir fikre de sahip oluruz. Fiziksel olarak hoş göründüğünü, uzun boylu ve kumral olduğunu ve erkeksi görünmekten çok aslında soğuk bir görüntüsü olduğunu da anlarız. Bevilacqua'nın sözünü ettiği ve soyadındaki harflerin değiştirilmesi ile elde edilen lakap onun "erkeksi bir kadın" olduğunu belirten bir kelimeyi oluşturur. Aslında bu çok önemli bir ayrıntıdır çünkü

⁵⁴ Lorenzo Silva, *El Lejano Pais de Los Estanques*, Barcelona (Espana), Ediciones Destino, 2006, s. 31.

“Karakterin stabil olmasının temel faktörü onun ismi ya da sahip olduğu lakaptır. Bunlar öykü dünyasında ikamet eden kişinin temsilcisi gibidir.”⁵⁵ Bununla birlikte görünümü konusunda tutucu bir tarzı vardır ve bu daha ilk karşılaşmalarında amiri ile arasında bir gerginlik oluşmasına sebep olacaktır. Ortak olarak çalışmalarına karar verilmesinden sonra ilk karşılaşmaları yine Chamorro'nun görünümüyle ilgili bilgilerin verilmesinden ibarettir. Chamorro oldukça sade bir kıyafet giyinmiştir ama aylardan ağustos olmasına rağmen üzerinde bir külotlu çorap vardır. Bevilacqua bu konuda onu uyarır ve çorabını çıkartmasını ister. Bunun üzerine Chamorro'nun verdiği tepkiden şu sonucu çıkartır: “Chamorro çok titiz bir profesyoneldi ve birilerinin onu düzeltmesi onu yaralardı. Aynı zamanda tutucuydu ve bir erkeğin onun bacaklarının çıplaklığı ile ilgili yorum yapması muhtemelen hoşuna gitmiyordu.”⁵⁶

İkili Mallorca'da dava ile ilgili ilk görüşmelerini yapmalarının ardından araştırma boyunca sevgili turist çifti şeklinde kılık değiştirerek birlikte kalacakları eve doğru yola çıktıklarında Bevilacqua yardımcısının “değişen” dış görünüşünden söz eder. Elbette bu değişiklik Chamorro'nun görünüşünden çok Bevilacqua'nın ona bakış tarzını değiştirmesiyle de yakından ilgilidir:

Chamorro saçlarını açmıştı. Arabanın camı açıktı ve kısa kâkülleri havada uçuşuyordu. Bir pop yıldızına benzediği söylenemezdi ama artık en azından bir ilkokul öğretmenine de benzemiyordu. Hareketlerinden bazıları imalı ve şaşırtıcı bir duygusallık havası taşıyordu. Mesela, sağ elinin küçük parmağını hafifçe ısıırıyordu ve bunu yaparken farkında olmadan dili dişlerinin arasından gözüküyordu. Yaz aylarının insanlar üzerinde garip bir etkisi vardır. Kış boyunca bedenimizi içine sakladığımız kıyafetlerden oluşan bohçanın açılması gibi moral kabuğumuz da biraz olsun açılıyordu. Bu kabuğun altındaki Chamorro, utangaçlığına ve ihtiyatlı biri olmasına rağmen, ..., olgun jinekologların, tatilcilerin, pezevenklerin ve kafası karışık ergenlerin talihsiz ayartıcısı, Eva Heydrich'e zıt olmaktan çok, benzerdi... .⁵⁷

İkili eve yerleştikten sonra öldürülen kızın görüldüğü yerleri incelemek için dışarıya çıkmaya karar verirler ve Bevilacqua karşısında havaalanında karşılaştığı tutucu

⁵⁵ A. Alvarez, R. Nuñez, E. Teso, **Leer en Español**, España, Ed. de Universidad de Oviedo, 2005, s. 66

⁵⁶ Silva, **a.g.e.**, s. 36.

⁵⁷ **A. e.**, s. 60.

Chamorro'dan farklı ve işi gereği oynadığı turist karakterine daha iyi uyum sağlamış bir Chamorro'yla karşılaşır.

...Chamorro üzerini değiştirip geldiğinde şaşırdım. Kendi kendime eğlenmek ya da havailik yapmak için onun göğüs kısmı düz, ya da daha doğrusu tamamen dekoltesiz, denizci mavis ve otuzlu yıllarda kadınların giyindikleri paçalarına kadar uzanan bir mayoyla hayal edebilirdim. Ama şimdi karşımda üzerinde omuz askıları neredeyse görünmez olan sade bir bikini ve boyu kasıklarında olan bir kot şortla duruyordu.

...

Teni beyazdı, ama bir çeşit parlıtısı vardı ve egzersiz yaptığı belliydi. Kadınların hafif kas oluşumlarını açıkça ortaya çıkartmaları klasik estetik patronlarınca kesinlikle üzücü bir yozlaşma sayılsa da, günümüzde insanların yoğurt ve diğer sağlıklı besinlerin reklâmlarıyla topa tutulduklarını göz önüne aldığımızda, sonuçta jandarma onbaşı Chamorro gibi bu durumun gerçek bir örneğiyle karşılaştığında duyulan istemsiz hayranlığı bastırmak zordu. Onu tanıdığım aylar boyunca üniformasının ya da sivil kıyafetlerinin altında neredeyse bir top model ya da modernizmin meleğinin saklandığını düşünemezdim bile.”⁵⁸

Bevilacqua ortağını, bir erkeğin gözü ile bizlere yansıtır; karşısındaki kadın son derece güzel bir fiziği olan çekici bir kadındır. Oysa Madrid'de birlikte çalıştığı Chamorro son derece tutucu olan görünümü yüzünden iş arkadaşları tarafından “erkeksi” bir tip olarak görülmektedir. Bevilacqua'nın ağzından yansıtılan bu tasvirler sayesinde Chamorro'nun aslında görünümüne oldukça dikkat eden bir kadın olduğu da anlaşılır. Ortağının bu beklemediği değişikliği karşısında Bevilacqua ortağının fiziksel görüntüsünden etkilendiğini saklamaz ve soruşturmayı sürdürmek için plaja gittiklerinde yardımcısına karşı istem dışı fiziksel bir çekim hisseder:

“Chamorro komutlarımı dinleyerek hemen yüzmeye gitti. Şortunu çıkarttığı zaman hiç bir şey olmamış gibi davranabilmek için yüksek bir beyin gücü harcamam gerekti ve onu suya doğru yürürken kalçalarını kıvırmak zorunda kaldığını ve kumun ayaklarının altında çöktüğünü gördüğümde vurdumduymazlığımın aldığı çatlığa rağmen bunu başardım da. Yaz

⁵⁸ A. e., s. 64-65.

olmasına ve benim hayvani yanım her zaman olduğundan daha az kontrol altında olmasına rağmen. Her zaman bir polisin kadın bir suçlu tarafından ayartılabileceğini ya da en azından ayartıldığını hissedebileceğine inanırdım. Ama diğer ihlalleri bir kenara bırakırsak, kadın bir iş arkadaşım tarafından uyarılmak zihnimde hesaplanamayacak kadar kalıcı bir dağılma yaratmıştı.⁵⁹

Mallorca'da çözümlenmesi gereken cinayetin araştırılması ikilinin sivil olarak çalışmalarını gerektirmektedir. Chamorro'nun sivil hayatta işe kıyasla biraz daha rahat görüldüğünü verilen tasvirler sayesinde anlarız. İkilinin öldürülen kızın gece yaşamını araştırmak için dışarı çıkmaları gerektiğinde Chamorro yeniden bakımlı, rahat ve çekici bir kadın olarak karşımıza çıkar.

Sadece benim ve onu sürekli üniforma içinde görenlerin fark edebilecekleri bir şey vardı, o da onun alışılmış sadeliğine ne ölçüde ihanet edebileceğini gösteren hastalıklı çekiciliğiydi ve bunun sebep olduğu manastırlarda çekilen pornografik filmlerin sıklıkla yol açtığı gibi biraz daha azaltılmış bir tahrik duygusuydu. Ama bu caydırıcı cazibesi nedeniyle, Chamorro'nun kimi isterse etkileyebilmek için yeterli özelliklere sahip olduğu hiç şüphe götürmezdi. Sadece içini doldurduğu siyah elbise ya da cömertçe yaptığı makyaj yüzünden değildi. Odasından çıkmadan önce ona ya da yirmiye kadar sayması, oraya sutyensiz ve bacakları açıkta gidecek olmanın verdiği zorluk onu şaşırtıcı bir *femme fatal* maskesinin içine sokmuştu. Her zaman fedakârlığın tüm engelleri yıkabileceğini düşünmüştümdür ama bakımsız Chamorro'nun böyle bir pantere dönüşebileceğini hayal bile edemezdim...⁶⁰

Bevilacqua bir erkek olarak ortağını son derece çekici bulmakta ve yazar bunu okuyucudan saklama gereği de görmemektedir. Ama yine ona göre bu şekilde giyinmesi ve makyaj yapması sadece görevinin bir gereğidir ve aslında bu durum Chamorro'nun tutucu karakterine ters gelse bile bu "bakımsız" kadın, işi için bir "fedakârlık" gösterecek ve ahlak anlayışına ters olduğu açık olan bir "femme fatal" görünümüne büründürecektir.

⁵⁹ A. e., s. 67.

⁶⁰ A. e., s. 92.

Bu gece görevinden sonra ikilinin öldürülen Eva Heydrich'in sık sık gittiği çıplaklar plajlarında da araştırma yapması gerekir. Hem son derece utangaç hem de biraz tutucu olan Chamorro kendi içinde çelişkiler yaşasa da çok sevdiği işi için bu görevi de sorgulamadan yerine getirecektir. Burada Bevilacqua onu bir kez daha hayranı olduğu Veronika Lake'e benzetir:

Chamorro arkamda usulca yüzüyordu. Islak saçları ona Veronika Lake havası veriyordu. Veronika Lake her zaman beni mantıksız bir şekilde etkilemişti ve tam o anda bunu hatırlamaktan üzüntü duyuyordum.⁶¹

Fiziksel detayları bir araya getirdiğimiz zaman Madrid'de üniforma dışında başka bir şey giyinmeyen ya da en azından giyim tarzı kadınsı olmayan bir Chamorro ile karşı karşıya kaldığımızı düşünebiliriz. Oysa çıktığı bu görev sayesinde Chamorro'yu sivil hayatta da inceleyebilmiş oluruz. Buna göre, Lorenzo Silva'nın yarattığı bu ikinci kişilik aslında oldukça güzel ve bakımlı bir kadındır. İş konusunda son derece disiplinli olan bu kadın doğal olarak iş hayatında görünümünü de bu şekilde yansıtmaktadır: disiplinli ve kadınlığını ya da güzelliğini erkekler üzerinde etkili olmak için kullanmayan ölçülü ve hatta biraz tutucu bir kadındır karşıımızdaki. Sadece bize verilen bu fiziksel detaylardan karakteri ile ilgili bu ilk tahlilleri yapmak mümkün olur. Ama Chamorro'nun aslında iş kıyafetlerini çıkarttıktan sonra, yine ölçülü, ama son derece bakımlı ve spor yapan bir kadın olduğu anlaşılır. Soruşturmayı yürütürken gittikleri yerler için son derece uygun kıyafetler giyinir ve güzelliğini saklama ihtiyacı duymaz, hatta şüpheli konumundaki erkeğe yaklaşmak için, kimi zaman ahlak anlayışı ile çatışsa bile, çekiciliğini ön plana çıkartacak "iddialı" kıyafetleri tercih edecek ya da çıplaklar plajında olduğu gibi, yine işi gereği, tamamen soyunup insan içine çıkabilecektir.

6.2.3. Karakter özellikleri:

Güzelliğini ön plana çıkartarak iş gereği erkeklere yaklaşıyor bile olsa Chamorro aslında son derece utangaç bir kişiliktir, bu yüzden iş arkadaşları onun "soğuk" ve elbette mesafeli bir insan olduğunu düşünmektedir. Ortağının kim olduğunu öğrenen

⁶¹ A. e., s. 139.

Bevilacqua bunu onunla ilgili ilk izlenimlerinde “erkeksi olmaktan çok soğuk ve utangaçtı” şeklinde yansıtır.⁶²

Utangaçlığı ve bunun yarattığı soğuk tutumu romanda ilk olarak Bevilacqua’yla havaalanındaki karşılaşmalarında ortaya çıkar: Havaalanındaki ilk karşılaşmalarında Bevilacqua onu yanağından öptüğü zaman Chamorro’nun sanki “Nosferatu kanlı diliyle onu yalamış gibi bir yüz ifadesi takındığını” Bevilacqua’nın sözlerinden anlarız. Chamorro’nun ona verilen bu görev yüzünden mi bu kadar gergin olduğu yoksa genelde mi böyle soğuk bir tutum içinde olduğu konusunda ise henüz bir bilgi verilmez. Chamorro’nun verdiği bu soğuk tepki üzerine amiri ona biraz daha rahat olması gerektiğini çünkü olayı çözümlerken kılık değiştirerek bir çift gibi görünmeleri gerektiğini hatırlatır.⁶³

Daha önce bir ortakla çalışmamış olan ve ortağının bir kadın olmasından memnun olmayan Bevilacqua yardımcısına karşı önyargılı ve biraz kabadır. İş gereği bile olsa “Kadınlardan hoşlanır mısın, Chamorro?” şeklindeki soruya Chamorro “Kiminle yatmaktan hoşlandığım ya da hoşlanmadığım sadece beni ilgilendirir, çavuş.” şeklinde mesafeli bir yanıt verir. Chamorro bu tavrı ile karşısındaki kişi amiri bile olsa aralarında belli bir mesafe olması gerektiğini ve hayatının sadece kendini ilgilendiren bir mesele olduğunu açık bir şekilde vurgular. Bu tavır karakterin ne kadar gururlu ve kendi içine dönük bir insan olduğunu anlamamız açısından önemlidir.⁶⁴

Chamorro karakteri bu romanda amiri tarafından “utangaç” olarak yorumlanarak bize tanıtılmıştır. Ama romanın ilerleyen bölümlerinde Chamorro’nun işini hakkıyla yerine getirebilmek için bu utangaçlıktan kolaylıkla sıyrılabildiğini de anlarız: Örneğin, öldürülen genç kızın sürekli gittiği yerlerde araştırma yapmak için gece dışarı çıkmaları gerektiğinde “femme fatal” görünümünde karşımıza çıkan Chamorro, genç kızın çıktığı genç adamla ilgili bilgi toplamak için bu adamla yakınlaşması gerekir. Bevilacqua temkinli bir şekilde önce gözlem yapıp sonra harekete geçmeyi düşünür ama adamla yakınlaşması gereken Chamorro hemen harekete geçer ve ortağının “utangaç” kişiliğinden bu şekilde aniden sıyrılması Bevilacqua’yı bile şaşırtır:

⁶² A. e., s. 36.

⁶³ A. e., s. 35.

⁶⁴ A. e., s. 39.

... burada Chamorro'nun varlığı çok garip kaçmıyordu, dans eden kadınların arasında onu gölgede bırakabilecek biri yoktu. Barın yakınına oturduk ve DJ kabininin yerini hemen gördük. Lucas otuz beş yaşlarında bir adamdı ve benim zevkime ve Chamorro'nun ona güvenli bir şekilde yaklaşmasına göre biraz fazla iriydi. Boyu bir doksana yakındı...at kuyruğu vardı ve sol kulağında altın bir korsan küpe parlıyordu. Bir an için durakladım ve biraz düşünebilmek için Chamorro'yu sakın bir yere götürmek üzereydim. Ama tam o sırada yardımcım kolumdan tuttu ve kulağıma şöyle fısıldadı:

- Sen burada kal. Ben gidip dans edeceğim.

Chamorro'nun utangaç görünmemesi hayranlık uyandırıcıydı. Burada utangaç olan bendim. Önerisini reddedmeden önce, piste dalıverdi. DJ kabinine yakın bir yerde kendine bir boşluk buldu ve dans etmeye başladı... Lucas'ın ona baktığını fark ettim.⁶⁵

Daha sonra gittikleri gece kulübünden çıktıklarında Bevilacqua'nın Andrea adındaki İtalyan kızla yakınlaşmasının ahlakçı yaklaşımları olan Chamorro'yu rahatsız etmediğini görürüz, Chamorro ilk karşılaşmalarında gösterdiği utangaç tavırdan iyice sıyrılmıştır artık ama ortağı bu "zincirlerinden kurtulmanın" biraz ani ve fazla olduğunu düşünmektedir:

Anladım ki o an Chamorro kınayıcı tavrını terk etmişti ve çok farklı biri olmuştu. Aydınlanan yüzünde zafer kazanmış gibi bir ifade vardı. Zincirlerinden kurtulmasından çok etkilenmişim ama kendi kendime acaba bu biraz fazla olmadı mı diye soruyordum...⁶⁶

Ertesi gün ikilinin araştırmalarını sürdürmek için çıplaklar plajına gitmeleri gerektiğinde Chamorro bu durumdan hiç hoşnut olmaz. İnsanların arasında çıplak olma fikri her ne kadar onu rahatsız etse de soruşturmanın ilerlemesi açısından bunu yapması gerekmektedir. Plajda "yardımcısının kararsız kaldığını" gören Bevilacqua "kendisinin de en az onun kadar utandığını" ve hatta "mayosunu çıkarttığında bunu yapmamak için ondan çok daha fazla sebebi olduğunu

⁶⁵ A. e., s. 101.

⁶⁶ A. e., s. 121

anlayacağını” belirterek ortağını rahatlatmaya çalışır.⁶⁷ Görevini yerine getirmek için soyunan Chamorro ise hemen denize girerek çıplaklığını kapatmaya çalışır.

Bu durumdan duyduğu rahatsızlık karşılaşmak istedikleri kişilerin gelmesini beklerken “yüzüstü bir şekilde yatarak, bacaklarını hiç de doğal olmayan bir şekilde bitişirmesinden”⁶⁸ anlaşılmaktadır. Görevlerini tamamlayıp plajdan ayrılma vakti geldiğinde Chamorro rahatlamıştır çünkü artık “sürekli k..ına bakan” Enzo’dan kurtulur:

– Sonunda- dedi- şu Enzo pek normal biri değil. Ve gözlerini k..ımdan hiç ayırmadı.- ve ben gülümseyince ekledi: - bu sana komik gelebilir ama sadece k..ınla ilgilenen birine tahammül etmek zorunda kalmak çok zordu. Yanlış duymamıştım. Chamorro çavuşunun önünde iki defa k.ç demişti. Gerçekten rahatsız olmuş olmalıydı...⁶⁹

Rahatsızlığını bu şekilde dışa vurması Chamorro’yu roman içinde derinliği olan bir “kişi” haline getirir. Bu şekilde Lorenzo Silva “anlatı için böyle bir değer taşıyan bu “kişi”yi, özenle çizmiş ve ona inandırıcı nitelikler kazandırmış olmaktadır”⁷⁰.

Aynı akşam Chamorro’nun bilgi toplamak için yeniden gece kulübünde tanıştıkları genç ile görüşmesi ve yaklaşması gerekecektir. Plajda çekingen kişiliğini gösteren Chamorro kulüpte genç adamlarla birlikteken daha önce olduğu gibi hiç çekingen gözükmez: “ gece ilerlerken, arada sırada bile olsa her baktığımda Chamorro ve Lucas arasındaki samimiyetin arttığını görüyordum...”⁷¹

Plajda yaşadıkları deneyim sayesinde ikili arasındaki ilişki biraz samimiyet kazanır, Chamorro amirine daha fazla güvendiğini şu şekilde anlatır:

...
- Chamorro bir süre sessiz kaldı. Birkaç dakika sonra, daha ihtiyatlı ve daha yavaş bir şekilde konuşmaya başladı:

⁶⁷ A. e., s. 136

⁶⁸ A. e., s. 141

⁶⁹ A. e., s. 151.

⁷⁰ Mehmet Tekin, **Roman Sanatı (romanın unsurları) 1**, Ötüken yay. , İstanbul, 2004, s. 78

⁷¹ A. e., s. 157.

- Çavuşum, bana bir söz vermelisiniz.
- Bana böyle hitap ettiğine göre önemli bir şey olmalı.
- Bu akşam olanlardan hiç kimseye söz etmeyin.
- Gözlerimi kaçırdım ve bir anda kızardım. Chamorro ve benim aramda asla böyle samimi bir arkadaşlık ve tam anlamıyla güven olabileceğini düşünemezdim çünkü ikimiz çok farklıydık, çünkü onun gibi birinin benim önümde rahat olması çok zordu ve çünkü benim gibi pek modern olmayan ve biraz kaba olan bir adamın bu kadar çekici bir kadınla sakin bir ilişki kurması çok karmaşıktı. Özellikle de onu plajda gördüğüm şekilde gördükten sonra...⁷²

Amirinin yanında artık eskisi kadar utangaç olmayan Chamorro eve geri dönüp üzerini değiştirdikten sonra, aslında şık giysiler içindeki seksi kadın görüntüsünün kendini rahatsız ettiğini açık bir şekilde ifade eder. Daha sonra geri dönüp rahat bir şekilde kanepeye oturan Chamorro'nun bu tavrı onun daha önce bu şekilde davranmadığını gören amirini oldukça şaşırtacaktır. Chamorro artık Bevilacqua'nın yanında kendini rahat hissetmeye başlamıştır ve bunu saklama ihtiyacı da duymaz:

- Bugünlük bitirdik mi?
- Eğer gezintilerimizden söz ediyorsan, evet.
- O halde gidip üzerimi değiştirmeme izin ver. Bu şeylerin üzerimde kalmasına artık dayanamayacağım. Neredeyse kıpırdamıyorum.
- Chamorro, giyindiğinde benim boyumu biraz geçmesini sağlayan, topuklu ayakkabılarını çıkarttı ve odasına gitti... geri döndüğünde üzerinde spor bir kıyafet vardı. Kanepeye uzandı ve ayaklarını üzerine uzattı. İlk defa böyle bir şey yapıyordu.⁷³

6.2.4. Karakterle ilgili kişisel bilgiler:

Bu ilk romanda yazar, Chamorro ile ilgili kişisel bilgileri de verir. Bevilacqua yardımcısı ile ilgili yaptığı ilk tespit Chamorro'nun babasının da asker olduğunu ve bu sebeple "aile geleneğini sürdürmek için tüm askeri akademilere girmeyi

⁷² A. e., s. 153.

⁷³ A. e., s. 159.

denediğini ve bu çabası sonuçsuz kalınca istemeye istemeye jandarma olduğunu” belirtir.⁷⁴

Bevilacqua'nın verdiği bilgilerden Chamorro'nun “deniz harp okuluna girmeyi başaramadığını” anlarız.⁷⁵ Daha sonra Bevilacqua'nın komutan Zaplana ile yaptığı konuşmadan Chamorro'nun neden Deniz Harp Okulu'na gitmek istediği de ortaya çıkar: “babası deniz kuvvetlerinde albaydır...”⁷⁶

Soruşturma ilerledikçe ikili iş dışındaki konulardan da söz etme imkânı bulurlar; bu sohbetlerden Chamorro'nun eğitimi ile ilgili bilgileri de alırız.

- On iki saattir birlikteyiz ve iş dışında başka bir şeyden söz etmedik- dedim onu yumuşatmak için. – eğer bu şekilde birkaç gün daha geçirirsek
- Chamorro konuşmadan önce biraz düşündü...
- Herkesin bir yöntemi vardır- dedi.
- Peki ya seninki ne, Chamorro?
- Çalışmak.
- Ne üzerine olduğunu sorabilir miyim?...
- Matematik.
- Gerçekten mi, sayılardan hoşlanıyor musun?
- Yıldızları seviyorum- diye cevap verdi kızarak. – küçüklüğümden beri. Astronomi matematiğin bir dalıdır. İnsanlar bunu pek bilmezler.⁷⁷

Ardından, Chamorro, astronom olarak iş bulmak çok zor olduğu ve hayatı boyunca orduda çalışmak istediği için bu mesleği seçtiğini kendisi açıklar:

- ...- Bunu sevdiğim için yapıyorum. Astronom olarak çalışmak çok zor...
 - Jandarma olmayı sevmiyor musun?
- Chamorro gülümsedi:
- Eğer hayatım boyunca bunu hayal ettiğimi söylersem gülersin.
 - Bunu hayal edip etmediğini sormuyorum, seviyor musun diye soruyorum.

⁷⁴ A. e., s. 31.

⁷⁵ A. e., s. 36.

⁷⁶ A. e., s. 45.

⁷⁷ A. e., s. 80.

- Askeri hayat hoşuma gidiyor. Bunu zaten biliyorsun, eğer bilmiyorsan bu teşkilatta beni askeri akademiye almadıklarının farkında olmayan ilk kişinin demektir. Daha doğrusu akademilere, jandarma olmak asker olmanın bir şekli. Ve her şeyden önemlisi, hiçbir şey elde edemedim diye ağlayarak evde oturmamam için bir yol.⁷⁸

Soruşturmanın gidişatıyla ilgili bilgi vermek için komutan Zaplana ile yaptıkları görüşme sırasında Chamorro'nun hiçbir şey söylemeden bir kenarda beklemesi Bevilacqua'yı biraz rahatsız eder ama bu duruma kendisine göre bir açıklama da getirir. Ona göre Chamorro babasının bir albay olmasına rağmen aldığı eğitim yüzünden yüksek rütbeli kişilerin yanında kendini ezik hisseder, bu durumdan belki de babasının asker olmasının verdiği disiplinle kızını biraz sıkı bir şekilde yetiştirdiği fikrini de çıkartabiliriz: "babası albay olmasına ve onu terlikle ya da tıraşsız görmesine rağmen, hafızasındaki omzunda üç yıldız taşıyanların yarı tanrı gibi görüldüğü akademi zamanlarının hatıraları hala çok canlıydı..."⁷⁹

6.3. EL ALQUİMİSTA İMPACIENTE ADLI ROMANDA YARDIMCI KARAKTERİN İŞLENİŞİ:

6.3.1. Ortaya çıkış:

El Alquimista Impaciente adlı romanda ikili Madrid yakınlarında işlenen bir cinayeti aydınlatmak için görevlendirilir. Bu romanda Virginia Chamorro karakterini ilk romanda karşımıza çıkan acemi jandarma olarak değil de biraz daha tecrübe kazanmış bir kişilik olarak buluruz. Bu romanda bir önceki romandan zaten tanıdığımız karakter karşımıza doğrudan olay inceleme göreviyle çıkar. İkili bir otel odasında bulunan cesedi incelemektedir ve Chamorro ilk olarak buldukları ceset ile ilgili komik yorumlarda bulunan diğer arkadaşlarına kızarken ortaya çıkar:

Yumuşak bir kadın sesi konuşmalarını böldü.

⁷⁸ A. e., s. 81.

⁷⁹ A. e., s. 133.

- Cinayetten söz etmek için biraz erken değil mi?⁸⁰

6.3.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması:

El Lejano Pais de los Estanques adlı romanda fiziksel özellikleri detaylı bir şekilde verilmiş olan yardımcı karakter bu romanda fiziksel özelliklerinin tasvirinden çok iş disiplini ve olayın çözümlenmesindeki yardımları ile karşımıza çıkacaktır. Fiziksel tasvirler bu romanda da, daha az bir yer olsa da, karşımıza çıkar ve çoğunlukla Chamorro'nun güzel bir kadın olduğunu özellikle vurgulayan ve bir de görevi sırasında kılık değiştirmesini gerektiren durumları yansıtır. Bu tasvirlerden ilkinde Chamorro Madrid'de araba kullanırken anlatılır ve onu gören diğer sürücülerin bu güzel kadın karşısında takındıkları tutum yine amiri Bevilacqua'nın gözünden okuyucuya yansıtılır:

Bir saat sonra, Chamorro devriye arabasını Madrid sokaklarında kullanıyordu. Ben ise yolcu koltuğunda düşüncelerimi toplamaya çalışıyordum. Chamorro'nun araba kullanmasını izlerken rahatlamıştım, çünkü tüm manevralardan önce sürücü kursunda öğretildiği gibi sinyali veriyordu ve ışıkları istismar etmeden tıkanıklığın içinden zarifçe geçiyordu. Aynı zamanda, onu aniden fark eden ve sadece yarı sarışın ve buğday tenli olduğu için mercan balığı gibi ona bakakalan sürücülerini görmek de hoşuma gidiyordu....⁸¹

Daha sonra öldürülen adamın çalıştığı nükleer santrale gittiklerinde onlara bilgi vermekle görevli avukatın gözlerini ondan alamaması Bevilacqua'nın dikkatinden kaçmaz:

- ... çavuş Vilavequia ve affedersiniz küçük hanım ama sizin soyadınızı unuttum.
- Chamorro- diye cevap verdi yardımcım, bu sırada göz ucuyla gözlerini ondan ayırmayan avukata bakıyordu.⁸²

⁸⁰ Lorenzo Silva, *El Alquimista Impaciente*, Barcelona, Ediciones Destino, 2000, s. 14.

⁸¹ A. e., s. 31.

⁸² A. e., s. 43.

Öldürülen adamın birlikte olduğunu düşündükleri Rus kızı ararken bu kızları çalıştıran bir kadınla görüşmeye giderler, Nadia adındaki bu kadın Chamorro'nun fiziksel çekiciliğini, biraz eleştirerek de olsa, şu şekilde özetler:

- Sanırım senin için önemli olmaz ya da işini iyi yapıyorsundur. Ama eğer fikrini değiştirecek olursan bu fırsatı kaçıрма. Hatların biraz sert ve sana uygun olmayan bir fiziksel egzersiz yaptığın anlaşılıyor. Ama eğer nasıl yapılacağını bilirsen ikisi de düzeltilebilir.⁸³

Chamorro ilk romanda olduğu gibi bu romanda da fiziksel görüntüsü ile ilgili tutucu bir tavır içindedir. Bu yüzden, Bevilacqua öldürülen Rus kızın resmini gören Chamorro'nun kız hakkında bir melek gibiymiş diye yorum yapmasının üzerine onunla ilgili yaptığı şu gözlemi bizlerle paylaşır:

Birimde geçirdiği ilk haftalar boyunca, Chamorro abartılı derecede dişi olmayan görünümü yüzünden dedikoduların hedefi olmuştu. Üçten fazla kişinin bir arada yaşadığı her hangi bir yerde rahatça filizlenecek diğer tüm söylentiler gibi dayanaksız dedikodulara maruz kalıyordu. Ama şu da bir gerçektir ki, hiç kimse onu asla etekle ya da en azında bir göz makyajıyla veya dudaklarını biraz da olsa renklendirmişken görmemişti.⁸⁴

Chamorro'nun gençliği onun için bir avantajdır ve karşılaştığı neredeyse bütün erkekler bu kadının güzelliğinden etkilenmektedir, hatta amirleri bile:

Chamorro, benim tam aksime, tüm yeteneklerini gözler önüne sermek için gençliğinin verdiği avantajdan yararlanıyordu. Bu da yetmezmiş gibi, bronz teni ve canlı renklerle süslü yazlık elbisesi ona her zamankinden daha çekici bir görünüm veriyordu. Karşılaştıkları ilk birkaç dakika boyunca teğmenin gördüğü sadece oydu.⁸⁵

İş hayatında son derece mütevazı görünen bu karakter araştırma yapmak için Malaga'ya gittiklerinde, akşam Chamorro Bevilacqua'nın önceki düşüncelerini tersine çıkartacak bir şekilde giyinir: "duş almıştı, makyaj yapmıştı ve mini bir elbise

⁸³ A. e., s. 73.

⁸⁴ A. e., s. 99.

⁸⁵ A. e., s. 110.

giyinmişti.”⁸⁶ Güzel görünmesine rağmen Chamorro bu konularda kendinden pek emin değildir çünkü Bevilacqua'nın sürekli onu gözlemlediğini ve asla onun gözündeki sınava geçemeyeceğini düşünmektedir:

- Giyinmem iyi olur diye düşündüm- diye açıkladı, şaşkın yüz ifademi görünce. Çok geç olmadan dışarı çıkarız diye düşündüm ve üzerime buraya uygun bir şeyler giyinmeye çalıştım. Sence bunu başarmış mıyım bilemiyorum.
- Evet, evet, elbette.
- Beğenmedin mi?
- Beğendim, gerçekten- diye ısrar ettim.
- Chamorro aniden kendine güvenmiyormuş gibi göründü.
- Aslında bunun gibi durumlarda ben her zaman beni sınıdığını düşünüyorum - dedi aşağıya bakarak.- ve asla bu sınava geçemeyeceğimi.⁸⁷

Chamorro çoğu zaman güzelliğini avantaja çevirebilecek kadar akıllıdır. Öldürülen kızın sevgilisi Vassily'nin gittiği gece kulübüne güzel görünümü sayesinde kolayca girebilir: "Chamorro iki bekçinin onun için açtığı koridordan bir kraliçe gibi geçti..."; Bevilacqua'yı içeriye almak istemeyen korumalar Chamorro sayesinde onu da içeriye alırlar:

- Ne saçmalık- diye tepki verdi Chamorro, kendine olan güvenini kaybetmeden.-buranın böyle ilkel bir mağara olduğunu bilmiyordum. Şimdi ben de gidiyorum.
- ...
- eh, prenses- diye seslendi King Kong.
- ...
- İçeri girebilirsiniz- diye izin verdi.
- Teşekkür ederim- diye cevap verdi Chamorro ve beni içeri doğru çekti.⁸⁸

Soruşturma ilerlerken şüphelilerden León Zaldívar adında önemli bir iş adamına da yaklaşması gerekir. Bu adamın güzel kadınlara karşı zaafı vardır ve Chamorro

⁸⁶ A. e., s. 113.

⁸⁷ A. e., s. 114.

⁸⁸ A. e., s. 118.

gençliğini ve güzelliğini kullanarak soruşturma açısından önemli bilgiler elde etmesi amaçlamaktadır. Bu görev için seçtiği kıyafet yine ölçülüdür “Chamorro hafif ve hatmi rengi bir elbise seçmişti, elbise ne fazla uzun ne de fazla kısaydı, omuzlarını açıkta bırakıyordu ve son derece ölçülü bir dekoltesi vardı.”⁸⁹ Chamorro bu cinayet soruşturmasında bir kez daha güzelliğini kullanarak bir erkeğe yaklaşma ve bilgi toplama görevini üstlenmiştir. Bu görevde Chamorro yine fiziksel özelliklerini ön plana çıkartır:

İzlenimimi aktarabilmemin en kısa yolu benim görüşeceği adam olmamamın beni tarifsiz ölçüde yaralamış olduğu olabilirdi. Chamorro saçlarını toplamıştı, bu biraz riskli bir karardı çünkü yüz hatları onun en çekici bölgesi değildi. Ama yaptığı makyaj sayesinde saçını toplaması başarılı bir sonuç vermişti. İki sade küpe ve hafif yanık teninin üzerine taktığı altın bir kolye ve omuzlarını örten eflatun tülün hafif dokunuşu sayesinde Zaldívar'ın karşı koyamayacağı bir yem haline dönüşmüştü.⁹⁰

Hedef içeri girdiğinde Chamorro görevini yerine getireceğini şu şekilde ifade eder: “İçeride. Cinsiyetimin özelliklerini kullanmaya başlıyorum”⁹¹ ve güzel bir kadın olan Chamorro'nun adamın dikkatini çekmesi uzun sürmez; kendini farklı biri gibi gösterdiği de gözlerden kaçmaz: “ – Evet- diye cevap verdi Chamorro her zamanki Chamorro'dan farklı bir şekilde.”⁹² Chamorro olduğundan daha kibar ama aynı zamanda son derece doğal davranır: “ Umarım benim görgüsüz biri olduğumu düşünmezsiniz. Ama uzun zamandan beri o masada bekliyorum. Ve aklıktan ölmek üzereyim.”⁹³ Kendini “Laura Sentís” olarak tanıtan Chamorro'nun bu tavrı Zaldívar'ı etkiler. Sohbet ilerledikçe Chamorro adamla ilgili bilgi almaya çalışır. Ve kendisi ile ilgili “Astronomi ile ilgilendiği” dışında bir bilgi vermez. Zaldívar'la yaptığı görüşmeden çok fazla bir bilgi elde edemese de bu görüşme onda şöyle bir etki yaratacaktır:

- Sana bir şey söyleyeyim mi- dedi küpelerini çıkartırken.- eğer bu adam yirmi yaş küçük olsaydı ya da ben, ne bileyim, on yaş da olurdu, ona deliler

⁸⁹ A. e., s. 189

⁹⁰ A. e., s. 190.

⁹¹ A. e., s. 191.

⁹² A. e., s. 192.

⁹³ A. e., s. 193.

gibi âşık olabilirdim. Ama şimdi mesele bu değil, bu yüzden umarım bana borçlu olduğunu unutmazsın. Ve sakın gülmeyi aklından geçirme, seni keçi.

Doğal olarak bunun farkına varmamıştım. Sanırım Chamorro'nun ağzından ilk defa böyle bir kelime duyuyordum.⁹⁴

6.3.3. Karakter özellikleri:

İlk romanda Virginia Chamorro karşımıza utangaç ve çekingen bir karakter olarak çıkar. Bu durum roman boyunca değişmez ama *El Alquimista Impaciente*'de Chamorro artık acemi bir jandarma değildir; daha karşımıza çıktığı ilk andan itibaren bu karakterdeki değişimi ve ortak olarak çalışmanın verdiği deneyim sayesinde üstlerine karşı kendine duyduğu güveni fark edebiliriz:

- Elbette, hayatım- dedi Chamorro'ya kurnaz bir bakış atarak meydan okurcasına.- eğer bizleri aydınlatmak için ta Madrid'den gelmeseydiniz halimiz ne olurdu?
- Benimle dalga mı geçiyorsunuz, çavuş?- diye sordu Chamorro, yüzünü buruşturmadan.⁹⁵

Chamorro'nun kendine güven duygusuyla birlikte, bu romanda karşımıza yeni bir durum daha çıkar: Bevilacqua'nın ortağını korumaya çalışması. İlk romanda özellikle çalışmaya yeni başladıkları dönemlerde ortağına karşı son derece katı eleştirilerde bulunan Bevilacqua ilerleyen zamanlarda ortağına daha anlayışlı davranmaya ve hatta ona alışmaya başlamıştır. Oysa bu ikinci romanda sadece alışmakla kalmaz, Chamorro'ya karşı onu korumak isteyecek kadar yakınlık da duyar. Hatta bu durum diğer iş arkadaşlarının dikkatini çeker ve Bevilacqua'ya şakayla karışık "onu babası gibi korumaması gerektiği" hatırlatılır:

- Chamorro'nun kapasitesinden hiç şüphem yoktu, bana kendini ispatlamıştı; korunmaya ihtiyacı olduğunu da düşünmüyordum yani en azından benim ihtiyacım olandan fazla korunmaya. Beni asıl şaşırtan şey onun dehşetle başa çıkarken gösterdiği doğallıktı.

⁹⁴ A. e., s. 200.

⁹⁵ A. e.

- Bak, bu iş arkadaşları arasında bir fikir alış verişi- diye yakındı Marchena.- hem sanki babasıymışsın gibi onu koruman gerekmiyor.
- Senin saçmalıklarına hileye başvurmadan cevap verebilseydi bunu yapmazdım- diye cevap verdim aynı sevecen tavırla...⁹⁶

Chamorro her ne kadar kendine yeten bir karakter olsa da, Bevilacqua'nın ona olan "güveninden" hala tam anlamıyla emin değildir ve aslında bu güvene ihtiyaç duymaktadır.

Chamorro'ya göz ucuyla baktım. Pereira'nın tam ben onu aramayı düşünürken beni aramasına çok şaşırdığım için bu görüşmeden ona söz etmemiştim. Ama yardımcım beni tipik yakıcı bakışlarıyla inceliyordu. Bir kez daha ona güvendiğime yemin etmem ve bu kadar alıngan olmaması konusunda ikna etmeye çalışmam gerekecekti.⁹⁷

Bu güvenin Chamorro için neden bu kadar önemli olduğunu, ikilinin o gece geri dönmek için geç bir saat olması yüzünden Alcarria'da kalmaları gerektiğinde anlarız. Burada manzarayı seyrederek Chamorro bazen böyle küçük yerlere tayin edilmek istediğinden söz eder ama bunu yapmamasının sebebinin "Marchena gibi bir şahsın gözetimi altında yaşamamak için" olduğunu söyler.⁹⁸ Chamorro'nun böyle küçük bir yerde çalışmak istememesinin tek sebebi bu değildir; o, ortağı olduğu Bevilacqua ile çalışmayı sevmektedir ve bunu tüm çekingenliğini bir tarafa bırakarak itiraf eder. Bu itirafla birlikte Bevilacqua'nın ağzından bu genç kızın yaşadığı duygusal değişimleri açık bir şekilde anlarız, yardımcısı artık ilk gün karşısına çıkan kendine güvensiz genç kız değil deneyimleri sayesinde "biraz fazla da "olsa kendine güvenen bir jandarmadır:

- Ama bunun dışında, bir sebep daha var- diye ekledi neredeyse duyulmayan bir sesle.
 - Neymiş?
 - Seninle çalışmayı seviyorum.
- Bunu bana bakmadan söylemişti. Chamorro bu ve bunun gibi konularda oldukça terbiyeliydi. Açıkçası onu yardımcım olarak kabul etmemin

⁹⁶ A. e., s. 15.

⁹⁷ A. e., s. 30.

⁹⁸ A. e., s. 68.

sebeplerinden bir tanesi ilk çalışmaya başladığımızda bu utanma duygusunun üstesinden gelmeyi bilmesiydi. Bu onun için zor bir sınav olmuştu çünkü deneyimsizdi ve onu benim isteğim dışında bu göreve atamışlardı. Şimdi, birlikte çalışmamızın üzerinden bir süre geçtikten sonra, artık o eski utangaç ve kendinden emin olmayan kıza benzemiyordu; hatta şu ana kadar yaşadığı deneyimlerine uygun olmayan bir kendine güven duygusu kazanmayı başarmıştı. Ama bunun için kahramanca bir irade gösterdiğini biliyordum ve hatta kimi zaman endişe ediyordum. Çünkü tüm bunların altında, cesaretiyle birlikte yaşayan ve belki de onunla beslenen bir kırılabilirliği vardı, bunun ortaya çıkmasına çok az durumda izin veriyordu. Ve bu gece olduğu gibi, bunun olmasına izin verdiğinde durumun gerektirdiği ihtiyatla tepki verebilmek için zaten az olan tüm iç gücüme ihtiyacım oluyordu.⁹⁹

Chamorro özel hayatında çekingen bir tip olmasına rağmen aslında iş hayatında, ya da en azından sivil olarak göreve çıktıklarında, çekingen gözükmemektedir. Yemekten sonra bir şeyler içmek için gittikleri barda “bara bakan obez ve erkeksi kadının dışında, sadece iki genç kız olduğu için” Chamorro’nun orada bulunması çok hoş karşılanır. Chamorro bardaki kadınla sohbet etmeye başlar ve sohbetin konusunu öldürülen adama doğru ustaca yönlendirir. “Chamorro sohbeti ustaca istediğimiz yöne doğru çekiyordu...”¹⁰⁰

Chamorro’nun sivil görevlerde kendine duyduğu güven özellikle Leon Zaldívar gibi önemli bir adamla irtibata geçmesi gerektiğinde daha da göze çarpar. Şüpheli ile temas kurduğu ilk andan itibaren tutunduğu bu kendine güvenen kadın tavrı adamı etkilemesinde çok önemli bir rol oynar.

6.3.4. Karakterle ilgili kişisel bilgiler:

El Lejano Pais de los Estanques adlı ilk romanda Chamorro ile ilgili bazı kişisel bilgiler edinme şansımız olur. Buna göre babası deniz albaydır ve aile mesleğini sürdürmek isteyen Chamorro diğer askeri sınavlarda başarılı olmayıp jandarma mesleğini seçmiştir. Bu romanda ise astronomi eğitimi alan Chamorro’nun yıldızlara

⁹⁹ A. e., s. 69.

¹⁰⁰ A. e., s. 73

olan tutkusunu üniversitede astronomi bölümünü dışarıdan bitirerek geliştirdiğini anlatır ve bu sayede Chamorro'nun kendini geliştirmeye devam eden bir karakter olduğunu anlamamıza yardımcı olur.

Yardımcı karakterin ailesi ile ilgili bazı bilgileri de yine üstünün ağzından öğreniriz. Lorenzo Silva yardımcı karakteri ile ilgili bilgileri bir kerede vermez ve olaylarla bağlantı kurarak karşımıza çıkartmayı tercih eder. "Chamorro konuşmasından hiç anlaşılmasa da Cadiz'de büyümüş. Deniz kuvvetlerinde albay olan babasının tayini oraya çıktığı için bütün ailesi hala orada yaşıyor." Bevilacqua ortağının deniz kıyısında büyümüş biri olduğu için denizin yakınına geldiği zaman değiştiğini düşünür.¹⁰¹

Chamorro baba mesleğini sürdürmek için girdiği jandarmalık mesleğini severek yapmaktadır. İşine olan sevgisi işini ciddiye alması romanda pek çok kere yansıtılır. Bevilacqua'nın anlattıklarından Chamorro'nun jandarma teşkilatına girmeden önce üç akademiye girmeyi denediğini ve bunlar olmayınca askeri hayata girmeyi çok isteyen bu karakterin jandarma teşkilatına girdiğini anlarız. Chamorro'nun kusursuz bir asker olduğunu düşünen Bevilacqua onu kabul etmeyen akademilerin ne gibi giriş şartları koyduklarını merak ettiğini belirtir:

...Chamorro gerektiğinde Jandarma kıyafetini giyiniyordu ve bunu büyük bir zevkle yapıyordu. Teşkilattaki en büyük farkla asker gibi görünen ve üniforması her zaman kusursuz olan kişi oydu. Eğer jandarmaya girmeden önce girmeyi denediği üç akademi onu sınavlarda bırakmasalardı örnek bir subay olurdu...¹⁰²

6.3.5. İş hayatı ve çalışma disiplini, karşılaştığı zorluklar

Chamorro'nun işini ciddiye alması ve severek yapması olay yerini inceledikleri sırada da dikkatimizi çeker. Chamorro ve Bevilacqua ikilisi olay yeri henüz bozulmadan buraya ulaşırlar; onlar ulaşmadan önce bölgede görevli diğer ekip olay yerini araştırmıştır. Buna rağmen Chamorro olay yerini incelemeye başladıktan

¹⁰¹ A. e., s. 115.

¹⁰² A. e., s. 32.

sonra herkesin gözünden kaçan bir ayrıntıyı kolayca fark eder: Chamorro cesedin bulunduğu odada inceleme yaparken odada daha önce araştırma yapıldığı halde gözden kaçan bir kart bulur ve bu sayesinde cinayet soruşturmasında ilk önemli adımı atacaklardır; bu kart nükleer santralin giriş kartıdır ve ölen kişinin ne iş yaptığının ipucudur.¹⁰³ Bu sayede yardımcı karakterin ne kadar dikkatli bir dedektif olduğunu da öğreniriz.

Chamorro her ne kadar mesleğini severek yapsa da karşısına kadın olmanın getirdiği zorluklarda çıkmıyor değildir. Erkek meslektaşları, kimi zaman, bu “soğuk” görünüşlü kadına alaycı bir tavırla yaklaşırlar:

- Kaleye hoş geldiniz.- dedi- birliği toplamadığım için kusuruma bakmayın. Vay canına, arkadaşım, bu kıyafetle jandarmaya benzemişsin.
- Ben bir jandarmayım, çavuşum.- diye cevap verdi Chamorro zorla gülümseyerek.
- Bu seni biraz daha büyük göstermiş- diye ekledi Marchena- özürlerimle.
- Acele etmeyin, çavuşum. Bugün hiçbir casting yok...¹⁰⁴

Chamorro'nun iş konusunda disiplinli olmasını sadece sivil görevdeyken değil merkezde çalışması gerektiği zamanlarda da görebiliriz. Bevilacqua sayesinde Chamorro'nun “her zaman olduğu gibi” hazır ve yenilenmiş görüldüğünü anlarız.

Her sabah olduğu gibi, hazır ve yenilenmiş görünüyordu. Bugün, saçları biraz ıslaktı. Saçları nem yüzünden daha koyu ve toplu görünüyordu ve bu da çehresine daha özel ve kendine güvenen bir hava veriyordu.¹⁰⁵

İşe gelirken kendine bu kadar özen gösteren Chamorro çalışma saatleri konusunda da son derece dakiktir. Disiplinli bir kişiliği olan yardımcı karakterin bu özelliği yine ortağı Bevilacqua sayesinde vurgulanır: “ Büroya mesai saati başlamadan on beş dakika ya da yarım saat önce gelmesi alışılmış bir durumdu.”¹⁰⁶

¹⁰³ A. e., s. 20.

¹⁰⁴ A. e., s. 38.

¹⁰⁵ A. e., s. 55-56.

¹⁰⁶ A. e., s. 218.

Chamorro merkezde çalışma konusunda da son derece başarılıdır. Bevilacqua “uğraşmayı pek sevmediği” evrak işlerini genellikle Chamorro’ya vermektedir ve yardımcısı dosyaların üzerinde çalışıp istenilen bilgiyi kısa sürede ortaya çıkartabilecek kapasitededir.

Chamorro’yu aradım ve okuması ve daha sonra bana izlenimlerini anlatması için ona dosyayı verdim. Dosyayı masasına götürdü ve orada yarım saat boyunca üzerinde çalıştı. Bu sürenin sonunda masama geldi, dosyayı masanın üzerine açtı ve alışılmadık şekilde esmerleşmiş parmağıyla bir otopsi raporundaki bir satırı işaret etti....¹⁰⁷

İkili merkezde çalışmaya devam ederler ve Chamorro’ya kıyasla pek disiplinli çalışmayan Bevilacqua işe geç gittiğinde “Chamorro bilgisayarın başında çalışmaktadır ve yanında duran yazıcıdan kâğıtlar fışkırmaktadır.” Chamorro evrak işlerinde çalışırken son derece başarılıdır ve aradığı şeyi bulma konusunda da bir uzmandır. Chamorro’nun araştırmacı yönü Bevilacqua’ninkine göre daha kuvvetlidir ve amirine göre daha dikkatlidir. Otopsi raporunda karşılaştıkları kızın tarifine uyan bir kayıp ilanını onlarca dosya arasından tek tek inceleyerek bulmuştur ve bunun karşılığında amirinden şu şekilde övgü alır:

- Sen bir güneşsin, Virginia.
- Bunu, daha önce belirttiğin gibi, benim *ciddi düşünme tarzıma* borçlusun.
- Ne affeder ne de unuttur- diye takıldım.¹⁰⁸

Soruşturma ilerledikçe ölen adamın mal varlığı ile ilgili araştırmalar da yaparlar ve ortağına kıyasla detaylara daha fazla önem veren Chamorro yine evrakları inceleme işini “mecburen” üstlenir:

Bilgileri sabırla ve uygulamayla birleştiriyorduk. Chamorro hemen itiraz etmemişti ama ben muhasebecilere göre olan bu işten biraz sıkılmışım... bu yüzden Chamorro’nun Ticaret Odasını arayıp Trinidad Soler’in mali kayıtları ile ilgili tüm bilgileri istemesine razı olmuşum...¹⁰⁹

¹⁰⁷ A. e., s. 92.

¹⁰⁸ A. e., s. 96.

¹⁰⁹ A. e., s. 141.

Yaptıkları araştırmaların sonucunda öldürölen adamın hesabında dikkat çekici para girişlerinin olduğunu fark ederler. Bunun üzerine dul eşle yaptıkları görüşmelerin sonucunda elde ettikleri isimleri araştırırlar. Yalnız bu araştırmalar Chamorro'nun dul eşten şüphelenmesine sebep olur çünkü bu kadın eşinin birlikte çalıştığı kuzenin iş yaptığı hiç kimseyi tanımadığını iddia etmektedir. Chamorro'nun vardığı bu yargılar sonucunda Bevilacqua, yardımcısının doğru bir tespitte bulunduğunu düşünür ve onun sağduyulu ve ayrıntılara önem veren bir kişilik olduğunu belirtir. Chamorro'nun yaptığı bu tür gözlemler Bevilacqua'nın onun iyi bir araştırmacı ve yardımcı olduğunu bir kez daha anlamasını sağlar.¹¹⁰

İkili ortak olarak çalışmalarına rağmen Bevilacqua kıdem olarak Chamorro'dan üstündür; ilk romanda bu durum daha dikkat çekici bir şekilde olsa da bu romanda da karşımıza çıkmaktadır. Daha önce görüşmeye gittikleri şüphelilerden Ochaita Crispulo'nun cenazesinde en yakın adamı kendisine soru sormak isteyen Chamorro'ya "benim zamanımda jandarmalar üstleri kendilerine konuş diyene kadar konuşmazlardı" dediği zaman Bevilacqua'nın "o zamanlar değışti" diyerek yardımcısına yol açması, ikisinin arasındaki ast üst ilişkisinin daha çok ortaklık ilişkisine döndüğünü görmemiz açısından önemli bir sahne oluşturur.¹¹¹ Fakat bu davranışının hemen arkasından Bevilacqua sanki bu tavrından rahatsız olmuş gibi Chamorro'ya karşı onun amiri olduğunu unutmaması gerektiğini gösterir bir tarzda konuşur; gerektiğinde ortağını bir "baba" tavrıyla koruyabilen Bevilacqua yardımcısına ilişkilerinde amirin kendisi olduğunu da unutmaması mesajını vermektedir. Bevilacqua ortağına karşı takındığı bu, biraz da olsa sert, tutumu sürdürür:

- Ne için?- diye sordu.
- Sana Ochaita ve Zaldivar'ın davalarını bilen hâkimlerin bir listesini vermesi için.
- Chamorro ayağa kalktı. Gitmeden önce bana şöyle sordu:
- Sekreterini aramayacak mısın?
- Hayır, Chamorro. Aramayacağım.
- Belki de önemli bir şeydir.

¹¹⁰ A. e., s. 186.

¹¹¹ A. e., s. 246.

–Belki de. Ama bunu öğrenmek için elimde o listenin olması lazım. Noel gelmeden önce bana o listeyi getirirsen sevinirim.

–Chamorro hiç ses çıkartmadan ayrıldı...¹¹²

Bevilacqua'nın yardımcısına karşı takındığı bu tutum aslında ikilinin asker karakterini yeniden vurgular niteliktedir, ikili jandarmadır ve aralarında göz ardı edilemeyecek bir rütbe farkı vardır. Yine de Bevilacqua'nın bu tutumu fazla uzun sürmez, öldürülen kadının sevgilisinden gelen telefon sayesinde önemli bir bilgi alır ve bu bilgiyi paylaşmak için hemen "ortağının" yanına koşar:

Yarım dakika sonra hala Valenzuela'nın yanında olduğunu düşündüğüm Chamorro'yu bulmak için merdivenlerden koşarak çıkıyordum. Onunla koridorda çarpıştığımda elinde dosyası vardı. Benim bu denli heyecanlı olduğumu görünce korkarak dosyayı uzattı:

- Listeyi aldım.¹¹³

Onun, aslında askeri karakteri açısından normal sayılabilecek, bu davranışları yüzünden Chamorro'da yaratmaya çalıştığı kendine güven duygusu dışarıdan bakıldığında alt üst olmuş görüntüsü vermektedir. Ve bu da yardımcı karakterin varlığının olayın kurgusu içindeki etkisini azaltmaktadır. Bu etkinin azaldığını düşünen yazar yardımcı karakterin bir sonraki adımını etkileyici bir şekilde atmasını sağlayacaktır, suçlu olduğunu düşündükleri Rodrigo Egea'yı tutuklamaya gittiklerinde Chamorro adamı tutuklamak için hamle yaptığında karnına aldığı darbeye yere yığılır; Bevilacqua ile yaşana kovalamaca ve yumruklaşmanın ardından olay yerine gelen "Chamorro silahını adamın ensesine dayayacaktır". Daha sonra aldığı yumruk darbesinin etkisi yüzünden sersemlediğini düşünen Bevilacqua ortağını karşısında gördüğünde "*La Mujer de Fuego* adlı filmin o unutulmaz açılış sahnesindeki kızgın Veronika Lake'i gördüğümü sandım" diyerek ortağı ve bu ünlü aktris arasındaki benzerliği bir kez daha vurgular.¹¹⁴

İkili suçluyu Chamorro'nun bilgi almak için ilişkiye girmeye çalıştığı kişidir, Chamorro bu buluşmadan sonra bu adamdan etkilendiğini Bevilacqua'ya itiraf etmiştir ama

¹¹² A. e., s. 248.

¹¹³ A. e., s. 249

¹¹⁴ A. e., s. 252.

duygularıyla işini birbirine karıştırmama konusunda son derece başarılı olduğunu da León Zaldívar adındaki bu adamı tutuklarken son derece profesyonelce davranarak gösterir ve bu adamın kendisi üzerindeki etkisini işine hiç yansıtmaz.¹¹⁵

Chamorro artık bir önceki romanda gördüğümüz deneyimsiz jandarma değildir. Bevilacqua ile bir yıldan beri birlikte çalışıyorlardır, ikili birbirini iyi tanımaya başlamıştır: Chamorro iş arkadaşlarının uygunsuz durumda bulunan ceset için yaptıkları yorum karşısında “Cinayetten söz etmek için biraz erken değil mi?” şeklinde tepki verdiğinde Bevilacqua ortağının bu sözlerindeki alayı sadece kendisinin anladığını belirterek aralarındaki ilişkiyi de bir anlamda açıklamış olur.

O ana kadar jandarma Chamorro, yardımcım, sessiz kalmıştı, bu da sorgusuna müstesna bir sivrilik katıyordu. Belki de şunu belirtmek gerekir ki, Chamorro ve ben odaya girili daha beş dakika bile olmamıştı... Chamorro'nun alayı oldukça inceydi: sadece ben, onunla bizzat yan yana çalıştığım için, tüm ayrıntıları yakalayabiliyordum...¹¹⁶

Bu “ayrıntıları yakalama” meselesi Bevilacqua'nın Chamorro'yu iş arkadaşlarının deyiimiyle “babasıymış gibi” korumaya çalıştığında da ortaya çıkıyor. Bevilacqua yardımcısının karakterini iyi tanımamış olsaydı yardıma koşacağına sevineceğini düşündüğünü belirterek bu durumu en iyi açıklayan cümleyi söyler: “Oysa tam tersine, göz göze geldiğimizde memnuniyetsiz bir ifadeyle bana bakmasına şaşırmadım. Chamorro kendi kendine yetmeyi tercih ediyordu...”¹¹⁷

Bevilacqua birlikte çalıştıkları süre boyunca her ne kadar birbirlerini iyi tanıdıklarını belirtse de hala alışamadığı şeyler olduğunu da belirtmeden geçemez; bunun en güzel örneği Chamorro'nun diğer görevlilerle bu kadar zalimce işlenen bir cinayet hakkında bu kadar rahat konuşabiliyor olmasıdır, Bevilacqua bu durumu ise şu şekilde ifade eder:

¹¹⁵ A. e., s. 263.

¹¹⁶ A. e., s. 14

¹¹⁷ A. e., s. 16.

Ama alışamadığım şeylerden biri de henüz yirmi beş yaşını yeni bitirmiş ve idealist bir hayat görüşü olan Chamorro'nun Marchena gibi biriyle böylesine bir cinayetin iğrenç ayrıntılarını tartışıyor olmasıydı...

İkilinin arasındaki ilişki kimi zaman ciddi bir iş ilişkisi kimi zaman ise daha samimi bir dostluk şeklinde yansıtılır. İş konusunda Bevilacqua her ne kadar ortağını artık "deneyimli" ve "kendine güvenen" bir jandarma ve kadın olarak yansıtmaya çalışsa da, konu zanlıları ya da tanıkları sorgulamaya geldiğinde Chamorro karakterinin önemli bir işlevinin olmadığını görürüz. Bu durumlarda Chamorro kendini geride tutar, bu durum Bevilacqua'yı kimi zaman rahatsız etse de, ilk romanda olduğu gibi, bu roman boyunca değişmez.

Romanın üçüncü bölümünde nükleer santralde yaptıkları görüşme boyunca Chamorro kendini tanıtmak dışında konuşmaya hiç katılmaz ve oradaki varlığı sadece Bevilacqua'nın "yardımcım ve ben" ¹¹⁸ şeklinde ondan söz ettiği bir tek cümleden ve bir kez de Chamorro'ya bakmasından anlaşılır.

Dördüncü bölümün sonunda yer alan ve öldürülen adamın eşi ile yapılan ikinci görüşmede de, yardımcı karakterin sorgulamada hiçbir rolünün olmadığı bir kez daha görülür. Kadınla sadece Bevilacqua konuşur, soruları o sorar ve konuşmayı sadece o yönlendirir. ¹¹⁹

Chamorro tüm bu sorgulamalar sırasında ilk defa bir konuşmaya katılır ve soru sorma şansını yakalar. Bunlar çok can alıcı sorular olmasa da en azından yardımcı karakterin de orada bulunduğunu ve sorguya katıldığını hissetmemizi sağlar. ¹²⁰

Ölen eşinin hesabında gözüken paraların kaynağını sorgulamak için dul eşin yanına gittiklerinde Chamorro'nun konuşma boyunca yine ortadan kaybolduğunu görürüz. Yardımcı karakter burada yeniden sadece gözlemci konumuna geri döner ve tüm sorguyu Bevilacqua'nın yapmasına izin verir. Oysa sorgunun hemen ardından

¹¹⁸ A. e., s. 47.

¹¹⁹ A. e., s. 57-63.

¹²⁰ A. e., s. 127-131.

birdenbire ortaya yeniden çıkar: “Biraz abartmadın mı?- diye sordu Chamorro, devriye arabasına binip kapıları kapatıp motoru çalıştırdıktan sonra.¹²¹

İkili dul kadının onlara verdiği ismi araştırmaya başlarlar ve onunla konuşmak için yanına giderler; burada Chamorro amiri tarafından şu şekilde tanıtılır: “bu da jandarma Chamorro. İkimiz cinayet masasında çalışıyoruz ve Trinidad Soler’in öldürülmesi olayını araştırıyoruz”. Bu sorgu sırasında da Chamorro karakteri sorduğu tek bir soru dışında ortada yoktur. Ama sorgunun hemen bitiminde Bevilacqua bu sefer bu durumdan yakını ve Chamorro’nun Bevilacqua’nın tek başına çalışmaya alışık olduğu zamanlara atıfta bulunduğunu görürüz:

- Sen de konuşmaya daha fazla katılabilirdin. Ayvayı tek başıma yemem gerekti- diye sitem ettim.
- Acısını benden çıkarma- diye itiraz etti.- Sorguyu tek başına götürmek istediğini sandım.¹²²

6.3.6. Gelişen olumlu düşünceler ve ikili arasındaki ilişki:

El Lejano Pais de los Estanques adlı romanda Bevilacqua başta yardımcısına karşı katı bir tutum içinde olmasına rağmen birlikte çalışmaya devam ettikçe Chamorro için olumlu şeyler düşünmeye de başlar. Bu romanda da Bevilacqua’nın yardımcısı için son derece olumlu düşünceler içinde olduğunu pek çok kere görürüz. Chamorro ortağının kendisine saygı duymasını ve fikirlerini ciddiye aldığını hissettirmesini beklemektedir, bu isteği gerçekleşir de: İkili olay mahalline gittiklerinde ve burada yalnız kaldıklarında aralarında olayın kaza ya da tesadüf olmadığını tartışır; Bevilacqua Chamorro’nun hayata bakışıyla ilgili bizi bilgilendirmekten de geri kalmaz: “Hayatı biraz daha az ciddiye almalısın Chamorro.” Bunun üzerine Chamorro artık kendine saygı duyulduğunu hisseder ve bunun sözlü olarak ifade edilmesine de ihtiyaç duyar: “O zaman bana profesyonel olarak saygı duyacak mısın?” Bevilacqua yardımcısının aniden sorduğu bu tür sorulara gerçek düşüncelerine ihanet etmeden uygun cevaplar bulabilmenin kimi zaman zor

¹²¹ A. e., s. 142-153.

¹²² A. e., s. 164.

olduğunu ifade eder ve ona zaten her zaman saygı duyduğunu belirtir: “ Bunu nasıl yapamayacağımı hiç bilmiyorum”¹²³

Chamorro Bevilacqua için artık son derece önemlidir; bunu bizzat Chamorro'ya değil ama okuyucuya doğrudan yansıtır: “... bazen ona bakarken, kendi kendime bir yıldan az bir sürede benim için nasıl bu kadar vazgeçilmez bir hale gelmesinin nasıl mümkün olabileceğini soruyordum...”¹²⁴

Bevilacqua'yla konuşurken bir azizeyle ilgili bir konuda bilgisinin olması da ortağını şaşırtır; ayrıca Chamorro'nun amirine cevap verme tarzı da aralarındaki sınırların iyice ortadan kalmaya başladığının bir işareti gibidir:

- ... eğer María Goretti'nin çıkarlarını temsil etseydi onu tahrik etmekten suçlu bulmalarını sağlardı.
- Ne kadar da hayvansın- diye çirkin bir şekilde konuştu Chamorro, azizelerin hayatları hakkında bilgi sahibi olması onun yaşındaki biri için biraz alışılmadıktı.¹²⁵

Ayrıca birlikte çalışmak ikiliyi yakınlaştırdığı gibi kimi zaman zevklerinin ortak hale gelmesine ya da en azından birbirlerinin zevklerini anlamaya çalışmalarına da sebep olabilir. Bu durumu, Bevilacqua ortağının evini telefonla aradığında anlarız; ayrıca Bevilacqua'nın ortağıyla ilgili duygusal yakınlık anlamında bir şey düşünmediğini de şu sözlerinden anlamış oluruz:

Telefonda fonda Chamorro'nun dinlediği müziği dinledim. Ona Chat Baker'ın Noel'de hediye ettiğim CD'siydi ... çalan şarkıyı tanıdım. Bu, *But not for me*ydi. Konuşma bittiğinde bu melodi kafamın içinde dönüp duruyordu. Daha önce hiç Chamorro'nun dairesine gitmemiştim ve bunun değişeceğini düşünmemi sağlayacak hiçbir şey yoktu. Ama sadece eski dostum Chat'ın orada olduğunu ve kalbinde bir delik açmak için işleri yoluna koyduğunu bilmek bende içten bir tatmin ve anlaşılmaz bir kıskançlık yaratmıştı.¹²⁶

¹²³ A. e., s. 23.

¹²⁴ A. e., s. 32.

¹²⁵ A. e., s. 51.

¹²⁶ A. e., s. 53-54.

Bevilacqua ortağıyla ilgili duygusal bir şey hissetmez ama onun başka bir kadından hoşlanması da ortağının gözünden kaçmaz. İkili artık birbirini çok iyi tanımaktadır, birbirlerinin iç dünyalarını daha rahat görür ve kendilerini daha iyi ifade ederler; hatta Chamorro artık amirinin kadınların karşısındaki tutumunu anlayabilecek ve bunu onunla konuşabilecek kadar rahatlamış görünür; ayrıca ona artık ilk adı olan Rúben'i kullanarak da hitap edebilir:

- Sende her zaman anlaşılabilir bir şey var, Rúben- diyerek yeniden konuşmaya başladı yardımcım. İlk adımı söylemesi beni telaşlandırdı çünkü bu hep yapmaktan kaçındığı bir şeydi. Bütün gün birlikte çalışmaya başladığımızdan bana beri can sıkıcı *çavuşum* şeklinde hitap ederdi ama sen diye hitap etmesi her zaman hata gibiydi.
- Ne gibi- dedim çünkü susmanın daha kötü olacağını düşünüyordum.
- Bir kadın seninle ilgilendiği zaman.
- Rengim soldu. Gerçekten bunu mu söylemek istemişti?
- Dul kadının karşısındayken yüz ifadeni görmeliydin- diye açıkladı gülümseyerek.- ve o da bunu farkındaydı.
- Hafiflemiş hissederek ya da belki de hayal kırıklığımı saklamak için gülümseye başladım.¹²⁷

Ama bu diyalog Bevilacqua'nın ortağına karşı bir şeyler hissetmekle hissetmemek arasında bir gel git yaşadığını da ortaya koyar. Daha önceki tavırlarıyla böyle bir durumun olmayacağını göstermeye çalışsa da, ortağına karşı ne hissettiğini kendisi de bilmiyormuş gibi görünmektedir. Bevilacqua bu durumdan kurtulmak için şakayla karışık da olsa iyi bir ekip olduklarını şu şekilde ifade eder: “- İşte bu yüzden biz iyi bir ekibiz, Chamorro. Senin bu ciddi düşünme tarzın benim ölçsüz fantezilerimi çizgide tutmama yarıyor. “¹²⁸

Bevilacqua'nın ifade ettiği bu “ciddi düşünme tarzı” Chamorro, otopsi raporunda karşılaştıkları kızın tarifine uyan bir kayıp ilanını onlarca dosya arasından tek tek inceleyerek bulduğunda bir kez daha, şakayla karışık şekilde ve Chamorro'nun ağzından, ortaya çıkar:

¹²⁷ A. e., s. 70.

¹²⁸ A. e., s. 71.

- Sen bir güneşsin, Virginia.
- Bunu, daha önce belirttiğin gibi, benim *ciddi düşünme tarzıma* borçlusun.
- Ne affeder ne de unuttur- diye takıldım.¹²⁹

6.4. LA NIEBLA Y LA DONCELLA ADLI ROMANDA YARDIMCI KARAKTERİN İŞLENİŞİ:

6.4.1. Ortaya çıkış:

La niebla y la Doncella adlı romanda Chamorro'nun adı ilk olarak Bevilacqua yanına bir ortak alacağı zaman geçer. Pereira, Bevilacqua'nın artık Chamorro ile çalışmak istediğini bildiği için ona şöyle der:

Pereira'nın yüzünde hınzır bir gülümseme vardı.

- Senin için seçim yaptım, dostum. Chamorrito'yu yanına al. Zaten istediğini bu olduğunu biliyorum.¹³⁰

Bu ifadeyle ikilinin artık birlikte çalışmaya alıştıklarını ve Bevilacqua'nın yanında Chamorro'dan başka bir ortak istemediği anlaşılmaktadır.

6.4.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması:

Bu romanda önceki romandakilerin aksine Chamorro'nun fiziksel detaylarına fazla yer verilmemiştir. Roman boyunca çok az yerde Chamorro'nun güzelliğinden ve bunun bilincinde olduğundan ya da Bevilacqua'nın onunla ilgili ne düşündüğünden söz edilmiştir. Bu romanda, Chamorro'nun artık kendine çok daha fazla güvenen bir kadın haline dönüştüğünü de görebiliriz, artık güzelliğinin daha fazla farkındadır ve bunu kullanmaktan çekinmez ya da utanmaz:

Chamorro'nun çok çarpıcı bir güzelliği olduğunu söylenilemezdi ama uzun boylu, zayıf ve kumral olması onu ortalama bir erkeğin gözünde güzel hale getiriyordu ve ayrıca yüz hatlarını bakışlarında açık bir şekilde görülen

¹²⁹ A. e., s. 96.

¹³⁰ Lorenzo Silva, *La Niebla y La Doncella*, Barcelona (España), Ediciones Destino, 2006, s. 30.

kıvılcımla etkileyici bir hale getirmeyi biliyordu. Kısacası istediği zaman çekici hale gelebiliyordu ve kendini çekici hale getirmeyi ve gerektiği zamanlarda çekici görünmeyi öğrenmişti...¹³¹

Chamorro'nun sağlıklı yaşama önem veren, spor yapan ve yediklerine dikkat eden bir kadındır; bu romanda da Chamorro'nun bu özelliğine bir kez daha referans verilmiştir ve Bevilacqua'nın ortağını güzel bulduğu dile getirilmiştir:

Chamorro masaya oturmuştu. Bir tabak meyve ve yoğurt yemişti ve kahvesini bitirmişti.

- Kiminle kavga ettin?- diye sordu.

Ona baktım. Yeni duş almıştı, saçları nemliydi ve yüzünde bir gram makyaj yoktu; bu da ona kusursuz bir görünüş veriyordu.

Chamorro'nun fiziksel özellikleri ile ilgili son yorum biraz dinlenmek için hep birlikte plaja gittiklerinde Bevilacqua ortağının fiziksel görünümü ile ilgili düşünceleridir, bu düşünceler sayesinde Bevilacqua, Chamorro'yu bir erkek olarak nasıl gördüğünü de son derece açık bir şekilde ifade etmektedir:

Chamorro gömleğini çıkarttığı zaman ortaya güzelliğinin çıkacağını biliyordum. Ortağıma bakan bir erkeğin, hadım edilmiş olmadığı sürece, içinde bazı endişeler uyandırmayacağından değil ama ben onu ilk defa bikiniyle görmüyordum ve beyaz tenini bu şekilde görmeye beynimi hazırlamıştım...¹³²

6.4.3. Karakter Özellikleri:

Chamorro'nun kişiliğini elbette yine Bevilacqua'nın yaptığı yorumlar sayesinde öğreniriz. Bir kitap hakkında yaptıkları tartışmadan sonra Bevilacqua Chamorro'ya şöyle dediğinde: "... mücadelecisin, disiplinli bir şekilde çalışıyorsun ve güvenilirsin. Ama hayal gücünü biraz daha fazla çalıştırman gerekiyor." Chamorro hemen ciddileşir yani Bevilacqua'nın deyimile bunun gibi "sevimli ve ironik bir takılmaya" bile tahammülü yoktur. Chamorro pek çok konuda olumlu şekilde değişmiş olsa bile

¹³¹ A. e., s. 48.

¹³² A. e., s. 206.

aslında işi ve karakteri ile ilgili yapılan yorumlara hala alınabilen aynı kişidir. Bevilacqua “Her şeye rağmen, yıllar geçse de, soruşturulan ölümler ve iş saatleri onu yüzeysel olarak değiştirmiş olsa da aslında o aynı kişiydi” der ortağı için. “Israrcı, uzlaşmaz ve fazlasıyla gururlu olması onu aslında incitilebilir bir hale de getiriyor”. Yazar bu ifadelerle, bu kadar uzun zamandan beri onunla birlikte çalışan Bevilacqua’nın artık ortağını çok iyi tanıdığını anlamamızı da sağlar.¹³³

Virginia’nın bilimsel donanımı ve bu donanımı uygun anlarda verdiği doğru örneklerle kullanması Bevilacqua’yı kimi zaman şaşırtır ve ortağının bu özelliğinin kendi beyninin zayıf noktası olduğunu belirtir ve onu takdir eder. Chamorro’nun kısıtlı boş anlarında bile matematikle uğraşması Bevilacqua’ya çok ilginç gelmektedir:

Bilimsel formasyonu söz konusu olduğunda ondan korkuyordum. Çünkü titizlik gerektiren her hangi bir alana karşı olan eğilimine hayrandım. Kendi zihnimin en zayıf yanının bu olduğunu saklayamam ve ortağımın yaptığı gibi, bir insanın beynini bu tarz işlere çalıştırarak tatmin olmasını hiçbir zaman anlayamamışımdır. Çalıştığım bu kadının sahip olduğu pek çok gizemden biri de kendine kalan boş vaktinin bir kısmını matematik çalışmak için ayırabilmesiydi. Ama bu soruya cevabı, küçüklüğünden beri yıldızlara hayran olduğu, matematiğin kanunları tanımanın bir yol olduğuydu ve bu şekilde benim şaşkınlığımı biraz azaltmayı başarmıştı.¹³⁴

Chamorro ortağına göre, hem donanımlı hem de çalışkandır; Bevilacqua bunu çekinmeden yansıtabilecek kadar da açık yürekli bir jandarma ve dosttur. Okuyucuya, ortağıyla sohbet etmekten çok hoşlandığını çünkü onun sadece akıllı değil aynı zamanda da duyarlı ve çok asil yürekli olduğunu da anlatır ve bunun bir insanın ulaşabileceği en üst bilgelik kombinasyonu olduğunu da ilave eder:

...aslında, Chamorro ile her zaman ki gibi, birbirini tanıyan, değer veren ve bir sonuca ulaşmak için sohbet edebilen kişilerin arasında oluşan güven ve rahatlıkla konuşabileceğim için seviniyordum. Ortağımla konuşmayı seviyordum ve onun zihnimin saçmalıklarını eleştirebilmesini de. Çünkü sadece akıllı değildi aynı zamanda duyarlı ve asil yürekliydi. Yürüdüğüm bu

¹³³ A. e., s. 51.

¹³⁴ A. e., s. 134.

yolda, sanırım bu bir insanın ulaşabileceği en yüksek bilgelik bileşimiydi.
Ben de böyle bir bileşime ulaşabilmeyi gerçekten çok isterdim.¹³⁵

Chamorro'nun okul döneminden arkadaşları da önceki romanda olduğu gibi karşımıza çıkar ve özellikle bu romanda karşımıza çıkan Ruth Anglada sayesinde Chamorro ile ilgili yeni bilgiler öğrenebiliriz. La Gomera'ya vardıklarında birlikte çalışacakları ekipteki Ruth Anglada'nın Chamorro'nun jandarma okulundan arkadaşı çıktığını ve bu kadının bir şekilde Chamorro'yu huzursuz ettiğini görürüz, ilerleyen bölümlerde "onu jandarma okulundan onbaşılık kursuna kadar"¹³⁶ birlikte okuduğu bu yeni karakter sayesinde Chamorro ile ilgili bazı bilgiler de ortaya çıkacaktır. Chamorro henüz sebebi bilinmeyen bir nedenden Anglada'dan hoşlanmaz ve bunu açıkça belli eder ve Bevilacqua gözlemediği bu durumu bizlere şu şekilde aktarır:

Chamorro'nun yüzünü göremiyordum, sadece ensesi görülüyordu. Kendi içine kapandığını hayal edebiliyordum ve bu kıza karşı neden bu kadar antipati duyduğunu sormak için onunla yeniden yalnız kalmayı çok istiyordum.¹³⁷

Bevilacqua'nın ortağını yanına almadan yaptığı görüşmeden döndüklerinde Anglada ile birlikte arabada beklemesi gereken Chamorro'nun amirine bu durumdan hoşnut olmadığını açıkça söylemesine gerek kalmaz: "Yeniden bulduğumuzda yardımcımın büyük adama katlanma görevinden azat edilmesine çok memnun olmadığı tavırlarından anlaşılıyordu...". Bevilacqua, Chamorro'nun takındığı bu gizemli tutum karşısında oldukça meraklanır ve bu konuyu konuşmak için yardımcısı ile yalnız kalmayı çok istediğini bir kez daha belirtir: "..., diğer taraftan bir kez daha bu alışılmamış tavrı sorgulamak için asık suratlı Virginia'mla yalnız kalmayı istemeye başlamıştım."¹³⁸

Romanın beşinci bölümünde de Chamorro'nun Anglada'nın yanında sürekli bir gerginlik içinde olduğu açıkça görülür. Sohbetin büyük bir kısmına katılmayan Chamorro, birden Bevilacqua hakkında belki de bir başka kadının önünde yapmaması gerektiği şekilde yorum yapınca, "Onun çok iyi hatta biraz fazla iyi kalpli

¹³⁵ A. e., s. 137.

¹³⁶ A. e., s. 61.

¹³⁷ A. e., s. 65.

¹³⁸ A. e., s. 77.

olduğunu, yetimleri kurtarıp, dullara yardım ettiğini ve hatta katillerin annelerini bile teselli ettiğini” söyler, Bevilacqua okuyuculara kendini oyunun dışında kalmış ve hatta aptal gibi hissettiğini belirtir. Ama Bevilacqua’yı aslında en çok utandıran şey bunca zamandır beraber çalıştığı ve böyle bir şey yapabileceğini asla düşünemediği Chamorro’nun bir yabancıнын karşısında onun hakkında istediği gibi yorum yapabilmesi olur. Ve başka insanların önünde böyle bir şey yapmanın Chamorro’nun alışkanlığı olmadığını özellikle belirtir. Yardımcısının tavırlarındaki bu beklenmedik değişiklik yüzünden onun neden böyle bir tutum içine girmiş olabileceğini merak eder. Chamorro Anglada’nın varlığının üzerinde yarattığı gerginlik yüzünden, birlikte çalışmayı çok sevdiği ve, artık dostu olan, ortağına karşı bile ters bir tutum içindedir. Bu yüzden kimi zaman Bevilacqua’nın zayıf noktalarını, belki de sonuçlarını düşünmeden, gün yüzüne çıkartmaktan çekinmez.

Chamorro’nun Anglada ile ilgili gerginliğinin sürmesi ve bu konuyla ilgili bir şey anlatmaması Bevilacqua’yı rahatsız eder. “Davranışları her zamankinden farklıydı. Onu daha önce hiç bu şekilde görmemiştım, sorunlarının işini etkilemesine asla izin vermezdi” diye yorum yapar.¹³⁹

Şimdiye kadar sürekli “mantıklı” ve “ölçülü” bir karakter olarak karşımıza çıkan Chamorro takındığı tutumun farkına varır. Bu arada Chamorro’nun önceki gün gösterdiği katı ve soğuk tavır kırılmıştır ama Bevilacqua’ya göre bu yeni tavır samimi değildir: “- Ben çok iyiyim- dedi Chamorro, ikiyüzlü bir gülümsemeyle. Görünüşe göre bütün gece bu konu üzerinde düşünmüştü ve tavırlarını değiştirmişti.”¹⁴⁰

Yakındaki diğer bir adaya başka bir sorgu yapmak için giderken tekneye bindiklerinde Bevilacqua’yı deniz tutar ve oldukça rahatsız olur. Chamorro “ Seni bu şekilde deniz tuttuğunu bilmiyordum” dediğinde aralarında bu konuda şakalaşmalar olur. Bevilacqua ondan şakayla karışık olarak bunu kimseye söylememesini ister.¹⁴¹ Daha sonra görev dağılımı yapılacağı sırada Bevilacqua amir olarak Anglada’ya sert bir şekilde yapmasını istediği görevi söylediğinde Chamorro bu durumdan memnun kalır ama Bevilacqua yine de, her ne kadar tavırları değişmiş gözükse de,

¹³⁹ A. e., s. 91.

¹⁴⁰ A. e., s. 95.

¹⁴¹ A. e., s. 99.

Chamorro'nun onun karakterinin zayıf noktalarını ortaya çıkarabilecek durumda olduğunu düşünmesinden hoşnut olmadığını da bizimle paylaşır:

Dikiz aynasından Chamorro'nun yüzünün yarısını görebiliyordum. Beklentileri gerçekleşmişti ve bu da benim tatmin ediyordu. Anlaşılacağı gibi ortağımın karakterimdeki zayıflıkları ortaya çıkartmak için kendisini yetkili görmesi hiç hoşuma gitmezdi.¹⁴²

İşinde zaten son derece disiplinli ve çalışkan olan Chamorro'nun akademi yıllarında da aynı şekilde çalışkan bir kişilik olduğunu, çok iyi notlar aldığını ve onbaşı kursunu birincilikle bitirdiğini Anglada sayesinde öğreniriz: " ...Virgi akademide çok iyi notlar alırdı ve onbaşı kursunda bir numaraydı."¹⁴³

Chamorro, Bevilacqua'nın Anglada ile ilgili sorularına anlatmaya hazır olmadığı için cevap vermez ve bunun farkında olan ortağı da bu konuda onu zorlamaz.

İkisi baş başa kaldıklarında ikilinin arasındaki dostluğu daha da net görebiliriz, Bevilacqua ortağının sorunlarıyla yakından ilgilenir ama Chamorro henüz konuşmaya hazır olmadığı için yine aradığı yanıtları bulamaz:

- Her şey yolunda mı, Virginia?
- Ortağım bir an duraksadı.
- Evet, neden yolunda olmasın ki?- dedi tarafsız gibi görünerek.
- Eğer yardım edebileceğim bir şey varsa- dedim, oysa bunu yapabileceğimden şüpheliydim.
- Bir şey yok, gerçekten.
- Bunu sana şimdi sormak istedim çünkü birazdan diğerleriyle buluşacağız. Hala bana Anglada ile ilgili bir şey anlatmak istemiyor musun?
- Yüzünde anlamsız bir gülümseme belirdi.
- Aslında bunu yapmayı pek istemiyorum- diye cevap verdi.- ama önemli bir şey değil. Daha cana yakın olmaya ve iyi davranmaya çalışırım. Merak etme.

¹⁴² A. e., s. 102.

¹⁴³ A. e., s. 171.

- Pekâlâ. Ama eğer varsa, seni rahatsız eden her şeyi bana anlatabileceğini bilmeni istiyorum.
- Senin için değil kendim için konuşmamayı tercih ederim. ¹⁴⁴

Daha sonra yıldızları seyretmek için çıktıkları El Roque de Muchachos'da kendini olanları açıklamaya hazır hisseden Chamorro, dönüş yolunda bunca zamandan beri Anglada ile ilgili takındığı aksi tutumun sebebinin en sonunda açıklar ve onun biseksüel ilişkilerden hoşlandığını ve bunun kendisini rahatsız ettiğini anlatır; bu şekilde bu roman serisinin başından beri Chamorro'ya yakıştırılan lezbiyen olabileceği yönündeki atıfların aslında hiçbir dayanağı olmadığını ve belki de sadece ona atılan bir iftiradan ibaret olduğunu görürüz:

Aynı yatakhaneye düşmüştük- diye devam etti-, ve ilk günler o herkesten daha farklı bir şeyler olduğunu anlamıştım. Ama hemen, aslında aramızda büyük farklılıklar olduğunu fark etmeye başladım. Onunla aynı zevkleri paylaşmayacak kadar farklıydık... Ruth'un benimkinden çok farklı bir hayat görüşü vardı. Geceleri herkes sınırlarını anlattığında hep aynı şey oluyordu. Bu tür şeyler benim için pek doğal değil, bunu inkar etmiyorum. Ama bir kadının yattığı bütün erkeklerle ilgili detayları anlattığını dinlerken kendimi rahat hissetmiyorum. Bunun gerçek ya da yalan olması önemli değil. Bu benim konuşmayı en sevdiğim konu değil.

...

- Sadece bu kadarla da kalmıyordu- diye ekledi.- bu benim hayattaki modelim değildi o kadar. Asıl sorun biraz daha ileri gidince başladı.

Doğru kelimeleri ararken bir kez daha sessiz kaldı.

- Bak- dedi biraz gergin bir şekilde.- kadınlarla birlikte olmak isteyen kadınların olmasında da kötü bir şey görmüyorum. Ama ben şahsen bu tür şeylere bulaşmam. Bu yola giren birinin senin ne olduğunu anlamadan önce şansını denemesini anlıyorum. Benim anlamadığım bunun senin tarzın olmadığını açıkça belirttiğin zaman seni rahatsız etmesi oluyor. Ve beni en çok kızdıran şey de bunu eğlendikleri için yaptıkları hissini veriyor olmaları.

¹⁴⁵

¹⁴⁴ A. e., s. 140.

¹⁴⁵ A. e., s. 267-268.

Chamorro ile ilgili pek çok ayrıntı bu romanda karşımıza ilk defa çıkar, bu ayrıntılar çoğunlukla duygusal hayatıyla ilgilidir, bunlardan biri Anglada'ya karşı hissettikleridir ve bunun sebebi anlaşılmasıdır. Bunun dışında ise sevgilisi ile arasında, ne olduğu belirtilmeyen, sorunlar vardır. Chamorro bu sorunları halletmek için ilk defa bir hafta sonu ortağından ayrılacak ve Madrid'e geri dönecektir, özel hayatındaki sorunları ne kadar ciddiye aldığı ve üzüldüğünü görebiliriz. Chamorro karakterinin duyguları artık açık bir şekilde gözler önüne serilir; âşık olduğunu, hayal kırıklığına uğradığını ya da üzüldüğünü görebildiğimiz ve anlayabildiğimiz canlı bir kahraman olarak karşımıza çıkar.¹⁴⁶ Ve hatta şimdiki kadar çoğu yerde sert görünümlü bir kadın olarak karşımıza çıkan Chamorro bir gün "anne olmak" fikrine de sıcak bakmaktadır:

Ben her zaman bir gün anne olmak isteyeceğimi düşünürdüm. Ve hala da öyle düşünüyorum. Ama bunu yaratmak gerçekten de aynı şey değil, getirdiği zorluklarla yüzleşmek de gerekiyor.¹⁴⁷

Kimi zaman ise Chamorro'nun ortağına göre genç bir kadın olduğu ve aralarında "kuşak farkı" bulunduğu yine Bevilacqua'nın yorumuyla verilir. Ekibin birlikte gittikleri bir barda çalan Ska-p gurubunun yaptıkları müzik Chamorro'nun hoşuna gider: "Bu müzik çok eğlenceli, dans etmek için." Chamorro'nun bu tarz müzikten hoşlanması Bevilacqua'yı oldukça şaşırtır ve aslında aralarında bir kuşak farkı olduğunu bu gibi farklılıklar sayesinde anlar:

Kimi zaman, bu gibi işaretler sayesinde, onun farklı bir kuşaktan olduğunu hatırlıyordum. Polis olmak ya da yıkıcı tarzdaki bu şarkıları eğlenceli bulmak gibi, şeyleri heyecanlarını belli etmeden kabul eden insanların oluşturduğu bir kuşak.¹⁴⁸

Ve tüm bu yorumlar sayesinde Chamorro karakterinin hem duygusal yönü, hem işle ilgili tutumu, hem hayata bakışı hem de genç ve sağlıklı bir insan oluşu roman boyunca vurgulanır.

6.4.4. Karakter ile ilgili kişisel bilgiler:

¹⁴⁶ A. e., s. 209.

¹⁴⁷ A. e., s. 139.

¹⁴⁸ A. e., s. 89.

La Niebla y la Doncella adlı bu romanda Chamorro'nun iş dışında nasıl bir insan olduğunu, özel hayatını ve ailesiyle ilgili bazı bilgileri de, yine çoğunlukla Bevilacqua'nın ağzından olmak üzere, alabiliriz. *La Niebla y la Doncella* adlı bu romanda Virginia Chamorro'nun okul dönemi, ailesi ve kişiliği ile ilgili daha fazla bilgiye ulaşabiliriz. Bunları kimi zaman Bevilacqua'nın ağzından kimi zamansa bizzat Chamorro'nun ağzından öğreniriz.

Chamorro'nun babası deniz piyade albaydır ve bu, aralarında geçen bir konuşmada Bevilacqua'nın sürekli kendi kendini aşağılayarak konuşması yüzünden aralarında geçen diyalog sayesinde Chamorro'nun babasının deniz piyade albay olduğu bir kez daha vurgulanır.

- ... Babamın bu konuda ne söylediğini sana hiç anlatmamış mıydım?
- Denizci albayı. Bunu duymak için dört köşe mi olmalıyım?
- Aptal olma. Ayrıca orada denizci albay demezler; deniz piyade albay derler. Denizciyi Amerikalılar der.¹⁴⁹

Babasının asker olması Chamorro'nun bu mesleğe yönelmesine sebep olmuştur ama ilk iki roman boyunca öğrendiğimiz gibi Chamorro'nun ilk tercihi jandarma olmak değildir; diğer askeri akademilerin de sınavlarına girmiştir ve bu sınavlarda başarılı olamamıştır. Chamorro'nun babasının deniz piyadesi olmasının ona aslında bir yarar sağlamadığını, askeri okula yaptığı iki başvurusunun da reddedildiğini ve babasının sırtından geçinen biri olmayıp kendi ekmeğini kendisinin kazandığını yine Bevilacqua'nın yaptığı yorumlardan anlarız:

Chamorro'nun, bir general kızı olduğu için, ailesine bağımlı olarak yaşayan çocuklarla ilgili eleştirileri her zaman, yanlış olarak, yorumlamak gibi bir eğilimi vardı... ama bu eleştiriler ona karşı değildi çünkü o ekmeğini kazanmak için alın teri döküyordu ve babasının etkisinin onun geleceği için bir çözüm olmamıştı (denizcilik okulu onu iki kere reddetmişti).¹⁵⁰

¹⁴⁹ A. e., s. 58.

¹⁵⁰ A. e., s. 135.

İlk iki romanda özel hayatı ile ilgili hiçbir bilgi verilmeyen yardımcı karakterin bu romanda bir sevgilisinin olduğunu görürüz. Bevilacqua La Gomera'ya gideceklerini söylemek için Chamorro'yu aradığında ikilinin ortak olarak çalışmaya başladıklarından beri dostluklarının da ilerlediğini anlayabiliriz; Chamorro'nun artık bir erkek arkadaşı vardır.

Elbette her ne kadar dost ya da ortak olsalar da ikinci romanda karşımıza çıkan ast üst ilişkisinin bozulmadan devam ettiğini de görebiliriz. Yine de bu durum Bevilacqua'nın astına şakayla karışık takılmasına engel olmaz. Bu şakadan Bevilacqua'nın ortağının sevgilisini tanıdığı hem daha önce yaptığı "inanılmaz Hulk"¹⁵¹ benzetmesi ile hem de onunla ilgili şu sözlerinden anlayabiliriz:

- Pekala onbaşı- diyerek yeniden ciddiyeti sağladım.- söylenenleri duydun; hadi git şimdi emirleri yerine getir. Barbar Conan'dan da benim adıma özür dile. Profesörün okumam için bana verdiği bu kitabı biraz çalışacağım.
- Ona Conan demen de hoşuma gitmiyor – diye mırıldandı ben masama dönerken. Ama bu bana hiç de gücendirici bir lakap gibi gelmiyordu; hatta bir doksan boyunda ve bütün hayatını, başkalarını sopayla dövmediği zamanlarda, jimnastik salonunda geçiren biri için iltifat bile sayılırdı.¹⁵²

6.4.5. İş hayatı:

Okuyucunun bu karakteri artık daha iyi tanınmasına yardımcı olacak kişisel bilgiler ya da ailesiyle ilgili detaylar daha geniş bir biçimde kullanılmıştır. Bu sayede ilk iki romanda hakkında zaten bir fikir edindiğimiz Chamorro karakterinin aslında nasıl bir "insan" olduğu, nelerden hoşlandığı ya da erkek arkadaşı ile ilgili yaşadıkları da karşımıza çıkar.

Jandarma teşkilatında Chamorro'ya sert kadın gözüyle bakılmaya devam edilmektedir; bunu Kumandan Pereira'nın Chamorro ile ilgili yaptığı "Küçük Chamorro'cuk serttir. Bir çift testisi olan bir hatun." yorumundan anlarız. Bevilacqua ise bir önceki romanda ortaya çıkan "ortağını savunma" içgüdüsünü bu romanda da sürdürmektedir:

¹⁵¹ A. e., s. 33.

¹⁵² A. e., s. 34.

Chamorro kumandanın, kendisinden küçülterek ve hakkında bu tür yorumlar yaparak konuştuğunu duysaydı yüzünün ne hal alacağını hayal edebiliyordum. Gözlerinden çıkacak ateşi saklamaya çalışacağını tahmin edebiliyorum, ya da belki de saklamaya çalışmazdı. Bazen onunla ilgili tahminde bulunulmuyordu.

- Dikkatli olun kumandanım. Biliyorsunuz ki birileri soyadının harflerini değiştirerek bir şaka yapmıştı. Sadece eğlenmek için bile olsa talihsiz bir şakaydı çünkü bu doğru değil.
- Pekâlâ, dostum, burada uzun zaman geçiriyoruz. İnsanların bir şekilde kafalarını dağıtması lazım. Ve neyse ki sen varsın, onu korumak için.¹⁵³

Bevilacqua'nın Chamorro'yu ortak olarak istemesinin tek sebebi iş arkadaşına alışmış olması değildir; artık birinci romanda "deneyimsiz" olarak nitelediği bu kadının işinde iyi olduğu da teşkilatta bilinmektedir ve bu durumu bir kez daha Kumandan Pereira'nın ağzından öğreniriz: "Ben de senin gibi düşünüyorum, elimizdeki en iyi kadın jandarmanın o" diyerek aslında Chamorro'nun yaptığı işte ne kadar başarılı olduğunu itiraf eder.¹⁵⁴

Chamorro'nun sakin anlarda genellikle, raporların okunmasını tamamladığını, kâğıtları sınıfladığını ve dosyaları kapattığını görürüz. Bevilacqua onun bu tutumu için "Onunla birlikte çalışmanın en büyük avantajlarından biri, akıllı, istekli ve özverili olmasının dışında, tasniflediği bilgileri daha sonra kullanmak istediğinde her zaman nerede olduklarını bilmesiydi." der; bu şekilde bir kez daha Chamorro'nun düzenli ve disiplinli bir karakter olduğunu da görmüş oluruz.¹⁵⁵

La Gomera'ya gitmek için havaalanında buluşacakları zaman Bevilacqua ortağına bakarken Chamorro'nun birlikte çalıştıkları süre boyunca ne kadar değiştiğini de bize yansıtır, bu değişim sadece görünüş açısından değil tarz açısından da Chamorro'da büyük bir ilerleme olduğunun en büyük kanıtı gibidir çünkü arttık bir "cinayet dedektifi" gibi görünmektedir:

¹⁵³ A. e., s. 31.

¹⁵⁴ A. e., s. 32.

¹⁵⁵ A. e., s. 32.

Sağlam ve muntazam adımlarla, bir omzunda sırt çantası ve elinde güneş gözlükleriyle geliyordu. Üzerinde solgun bir kot, az topuklu ayakkabılar ve gömleğinin üzerine giyindiği çok cepli bir ceket vardı. Kısacası, bu deneyimli bir cinayet dedektifinin giyim tarzıydı; rahat ve her ihtiyacını karşılayabilen bir tarz. Bir iş gezisine gitmek için buluşacağımız havaalanında onunla karşılaşmamızı hatırladım. Üzerinde sadece üç buçuk yıl geçmişti ve o artık bambaşka biri gibi görünüyordu. Duraksamaları, acemiliği, kısacası eski saflığı geçmişte kalmıştı. Neden bilmiyorum ama doğru kıyafetleri seçemeyen ve benim kötülüğüm yüzünden beslenen endişelerle dolu o genç kıızı hatırlamak beni bir çeşit melankoliye sürüklemişti...¹⁵⁶

Chamorro kendisine verilen görevleri çok ciddiye alır. Hatta uçaktayken bile dava ile ilgili dosyaları okumaya ve bu dosyalardan işlerine yarayacak notları çıkartmaya devam eder. “Chamorro yeniden dosyaya döndü. Dosyanı hala incelemesi gereken dörtte birlik kısmı kalmıştı. Küçük not defterine mor mürekkepli keçeli kalemler notlar alıyordu.”¹⁵⁷

Chamorro bu görevde de işi gereği kılık değiştirecek ve saha araştırması yapacaktır. Potansiyel tanıkların olduğu bir bölgede gazeteci kılığına girerek tanıklarla konuşması ve bir şeyler öğrenmesi gerekmektedir.¹⁵⁸ Chamorro gazeteci kılığında çok inandırıcı bir rol sergiler ve gizli görevde son derece başarılı bir şekilde çalışır. Soruşturma açısından çok önemli bilgiler elde eder.

Chamorro'nun ilk iki romanda gözümüze çarpan bir özelliği daha bu romanda yerini alır: İkilinin birlikte gittikleri sorgulamalar sırasında yine Bevilacqua ön plandadır. Chamorro sivil olarak ya da merkezde çalıştığı zamanlar haricinde olayın çözümlenmesinde yararlı olacak görüşmelerde önemli bir rol taşımamaktadır. Öldürülen gencin annesi ile görüşmeye gittiklerinde, daha önce ki davalarda olduğu gibi, Chamorro'nun aktif bir rolü olmadığını bir kez daha görürüz; daha çok orada bulunan ve notları alan eleman görüntüsü verir.¹⁵⁹

¹⁵⁶ A. e., s. 47

¹⁵⁷ A. e., s. 55.

¹⁵⁸ A. e., s. 174.

¹⁵⁹ A. e., s. 102-132.

6.4.6. Gelişen olumlu düşünceler ve ikili arasındaki ilişki:

Bevilacqua birlikte görevlendirildikleri ilk davada çalışmak istemediği Chamorro için artık çok farklı şeyler düşünmekte ve hisler beslemektedir. Chamorro yıldızları yakından izleyebileceği El Roque de los Muchachos'a çıkmak istediğinde Bevilacqua bu isteği geri çevirmez. İkili uzun zamandır beraber çalıştıkları için artık birbirlerine bir şey söylemeden de ne istediklerini anlayabilecek kadar iyi arkadaşlardır. Bunu Bevilacqua'nın şu sözlerinden de görebiliriz:

Chamorro bana baktı ve bunu istememeye karar verdi. Gözlerinde duygularını kolaylaştıracak ya da hayal kırıklığına uğratan biri tarafından keşfedilmiş olmanın hissettirdiği duygusal kimsesizlik vardı ve nasıl davranacağını bilmiyordu. Ama benimleyken bu şüphelerini bir kenara bırakabiliyordu. Bilmediğim sebeplerden ötürü ona karşı eksiklik hissediyordum ve bazı sebeplerden ötürü yaşadığı kişisel sorunları yüzünden onu neşelendiremediğim için kendime kızıyordum; eğer bana onun değer verdiği bir şeyi hediye etme fırsatı verilseydi bundan kesinlikle yararlanırdım.¹⁶⁰

Bevilacqua'nın ortağına karşı hissettiği koruma güdüsünü aynı şekilde artık Chamorro'da da görürüz. İlk olarak Bevilacqua Intxaurreondo, Guipúzcoa adlı bölgede görev yaptığını söyledikten sonra Chamorro ona göz ucuyla bakar ve onun hayatının bu kısmını özellikle yabancılarla konuşmaktan hiç hoşlanmadığını bildiğini belli eder:

...hala dudakları mühürlü olan Chamorro da bana göz ucuyla baktı. Bunun benim hayatımın asla, ya da çok istisnai durumlar dışında, asla yabancılarla konuşmayacağım bir bölümü olduğunu biliyordu. Tavrımda bir gariplik olduğundan şüphelenmesi için ona yeterince iz bırakmışım...¹⁶¹

İkinci olarak da Chamorro'nun akademiden arkadaşı olan Anglada ile ortağının birbirine yaklaşması, bu kadını tanıyan ve ondan hoşlanmayan Chamorro'yu endişelendirir.

¹⁶⁰ A. e., s. 257.

¹⁶¹ A. e., s. 66.

Birlikte plaja gittikleri günün ertesinde ortağını bu kadının “plajda yaptığı küçük numara”¹⁶² konusunda uyarır çünkü Bevilacqua’nın üzüldüğünü görmek istememektedir.

Bevilacqua, Anglada’nın öldürülmesinden etkilenmiştir; çünkü bu kadınla ilgili öğrendikleri ve bunları öğrenmeden önce onunla yaşadığı ilişki onu bir yandan rahatsız etmektedir ve bir yandan da bu kadının üzerindeki etkisini atamamıştır. Anglada’nın cesedini teşhis etmesi gerektiğinde yaşadığı duygusal zayıflık yüzünden bunu yapamaz ve bu durumda güvenilebileceği ve düşüncelerini önemseydiği tek bir kişi vardır: Chamorro. Bu durumu “Beni asıl endişelendiren... Chamorro’nun düşünceleriydi.” şeklinde ifade eder. Ama bunu ondan istemesinin sebebini de “ ...çünkü bu rahatsız edici durumun üstesinden gelebileceğini biliyordum.” şeklinde açıklar.¹⁶³

Chamorro’nun erkek arkadaşı ile bir süredir yaşadığı sorunlar yüzünden huzursuz ve mutsuz olması Bevilacqua’yı “ona yardım edememesi” sebebiyle rahatsız etmektedir. Chamorro’nun sevgilisi sürekli aramaya ve onu rahatsız etmeye devam edince Bevilacqua onun yerine telefona bakacak ve onu bir daha rahatsız etmemesini söyleyecek kadar rahat davranabilir, aslında bu rahatlığın sebebi “ortağına” yardım etmek için duyduğu istektir. Bunu hem arkadaşının üzülmemesi hem de onunla aralarındaki dostluğa güvenerek yapacaktır.¹⁶⁴

Romanın sonunda Chamorro’nun Bevilacqua için ne denli vazgeçilmez bir ortak ve dost olduğunu “Eğer sen bu bataklıktan çıkmama yardım etmeseydin bana ne olurdu bilmiyorum.” Sözlerinden anlarız. Bevilacqua’nın değişken ruh haline ayak uydurması ve ona destek olduğunu hissettirmesi sayesinde Chamorro birlikte çalıştıkları süre boyunca Bevilacqua için vazgeçilmez bir dost ve ortak konumuna yerleşir. Daha sonra amirinin “bazen beni çok iyi tanıdığından korkuyorum, onbaşı” olarak yaptığı yorum karşısında Chamorro ona “Bu korku karşılıklı, amirim” diye cevap verir ve bu şekilde aralarındaki yakınlığı bir kere daha görebiliriz.¹⁶⁵

¹⁶² A. e., s. 269.

¹⁶³ A. e., s. 285.

¹⁶⁴ A. e., s. 308.

¹⁶⁵ A. e., s. 349.

6.5. LA REİNA SİN ESPEJO ADLI ROMANDA YARDIMCI KARAKTERİN İŞLENİŞİ:

6.5.1. Ortaya çıkışı:

La Reina sin Espejo adlı romanda Chamorro karakteri ilk olarak Neus Barutell adlı ünlü bir televizyon programcısının otopsi sırasında karşımıza çıkar. Bu romanda Bevilacqua tarafından yardımcı olarak seçilerek ya da onun yanına yardımcı olarak atanarak verildiğini görmeyiz. Yardımcı karakter doğrudan otopsi salonunda Bevilacqua'nın yanında ortaya çıkar; böylece ikilinin artık sürekli birlikte çalıştığını anlayabiliriz. Bevilacqua otopsi sırasında yardımcısının da bu ünlü kişiyi tanıdığını bizimle paylaşır:

Yardımcım, onbaşı Chamorro da, artık bu bedende yaşamayan insanoğluyla ilgili bir şeyler hatırlıyordu. O da benim gibi sesinin tonunu, gözlerindeki ifadeyi, şu anda otopsi masasında kaskatı ve morarmış bir şekilde yatan eklemlerin vaktiyle yaptığı hareketleri hatırlayabilirdi.¹⁶⁶

6.5.2. Fiziksel özelliklerin yansıtılması:

Chamorro saha da olduğu kadar merkezde de disiplinli bir şekilde çalışmaktadır; ama Bevilacqua sadece ortağının bu "disiplinli" çalışmasını vurgulamaz aynı zamanda artık otuzlu yaşlarında olan bu kadının görünüşündeki değişiklikleri de bizimle paylaşır:

Son olarak Chamorro'nun masasına yaklaştım ve çalışmasının sonuçlarını sordum, yardımcım derin bir uykudan uyanmış gibi görünüyordu. Sanırım astigmatı vardı ama aynı zamanda gözlük kullanmayı mümkün olduğunca ertelemek için yeterli bir süslülük dozu da vardı. Gözlerini ovuşturdu ve bana yorgun bir sesle cevap verdi:

¹⁶⁶ Lorenzo Silva, *La Reina Sin Espejo*, Ediciones Destino, Barcelona (España), 2006, s. 9.

- Kafam kazan gibi oldu, ama bilgilerin dörtte birini gözden geçirdim. Ayrıca Katalanca bilmediğimi ve dosyaların yüzde sekseninin bu dilde olduğunu da göz ardı etmemelisin, gördüğün gibi bana acımalısın.¹⁶⁷

Bilgisayar başında geçirdiği gece de Chamorro'yu etkiler. Ertesi sabah Chamorro'nun bütün gece beklediği anlaşılır. Bevilacqua artık ortağının sadece güzelliğini yansıtan fiziksel özelliklerini aktarmakla sınırlı kalmaz, onun yıpranmış halini ve bir kadın olarak bazı zamanlar yaşadığı sıkıntıları da dile getirir. Ortağı bütün gece bilgisayarın başında çalışmaktan yorgun düşmüştür ve o artık çalışmaya başladığı acemi genç kızdan farklı görünmektedir:

Ortağımın yüzü asıktı. Gözlerinin altında halkalar oluşmuştu ve göz kapakları şişti, hatta yüzünde bazı çizgiler oluştuğunu söyleyebilirim... zamanın acımasızca ilerlediğini ve Chamorro'nun artık, her anlamda, tanıdığım o taze çaylak olmadığını ve artık onunla ilgili düşüncelerimden ayrılmayacak şekilde benim için hep orada olacağını söyleyebilirdim.

- Seni yorgun görüyorum, ortak.
- Uzun zaman ekran başında kaldığım için- açıkladı. - Yattığım zaman başım korkunç ağrıyordu. Ve işin kötü yanı yanımda ağrı kesici getirmemişim, seyahat çantama bir paket koymamışım. Chamorro'nun bu öngörüsü beni şaşırtmıştı. Ağrı kesici onun en iyi arkadaşlarından biriydi ve doğrudan olmasa da benim de. Bu madde ayın kritik günlerinde yaşadığı kötü ruh halini daha kabul edilebilir bir seviyede atlatmasına yardım ettiği için seyahatlerde ve işte her zaman yanında bulunması boşuna değildi.
- Senin asıl bir göz doktoruna gitmen gerekiyor.
- Dört göz olmak için her zaman vakit vardır. Şimdilik idare ediyorum.¹⁶⁸

6.5.3. Karakter özellikleri:

Chamorro Bevilacqua'nın da pek çok kez belirttiği gibi "eskisi" ya da bir başka deyişle "birlikte çalışmaya ilk başladıkları zamanki gibi" değildir; bu romanda fiziksel

¹⁶⁷ A.e., s. 147.

¹⁶⁸ A.e., s. 258.

ayrıntılara sık rastlamasak da Bevilacqua'nın oldukça güzel olduğunu düşündüğü ortağının hem fiziksel olarak hem de psikolojik olarak ilk zamanlardakinden farklı bir portre çizdiğini görürüz. Chamorro'nun eski tutuculuğu gitmiştir ve daha rahat bir ahlak anlayışı edinmiştir. Öldürülen kadını gören son kişi olan benzincide çalışan romenle yapılan görüşmede Neus benzini alırken onu başka bir arabada bekleyen genç bir adam olduğunu öğrenirler; bunun üzerine Chamorro'nun yaptığı yorum Bevilacqua'yı şaşırtır. Bizde bu yorum sayesinde Chamorro'nun ahlak anlayışının eskisi kadar katı olmadığını fark ederiz:

- Tamam. Neus'un genç ve yakışıklı bir adam araması sence bu kadar kötü mü? Başarılı adamlar da yirmili yaşlarındaki kızları ararlar.
- Zihnindeki bu dönüşler beni her seferinde daha da fazla şaşırtıyor, Virginia- diye yorum yaptım kötülükle.- dün akşam, onun kimliğini belirleyecek hiçbir şey bilmediğimiz halde onun Neus'tan faydalanan bir serseri ve ... olduğunu düşünüyordun. Şimdi ise genç ve yakışıklı bir adam oluverdi, gerçi Radoveanu bize onun güzel mi yoksa çok çirkin mi olduğuyla ilgili hiçbir bilgi vermedi, bize sadece yaşı ile ilgili bir tahminde bulundu. Chamorro hoşgörülle gülümsedi.
- Senin bilge nasihatlerin sayesinde böyle düşündüm- diye açıkladı.- senin de söylediğin gibi, onunla ilişkiye giren adamın onu boğan ve bıçaklayanla aynı kişi olması gerekmiyor.¹⁶⁹

Chamorro her ne kadar değişmiş görünse de, aynı kalan bazı özellikleri de vardır. İkilinin yeni bir soruşturmaya başladıklarında aldıkları ruh halini yine Bevilacqua'nın yorumuyla öğreniriz, Chamorro hala ilk romanda karşımıza çıkan içine dönük kişidir aslında:

Yol boyunca Chamorro ve ben çok az konuştuk. Benim duyularım körelmişti ve pek iyi bir ruh hali içinde değildim; o da yeni bir soruşturmaya başlarken gerçekleştirdiğimiz her yeni senaryoda olduğu gibi kendine özgü bir tür içine dönüş yaşıyordu.¹⁷⁰

¹⁶⁹ A.e., s. 72.

¹⁷⁰ A.e., s. 104.

Cenaze töreni yapılırken Chamorro'nun bir özelliğini daha öğreniriz; Katalanca bilmeyen Chamorro törenin bu dilde yapılmasından rahatsız olur ve bunu açık bir şekilde ifade etmekten de çekinmez. Bevilacqua'ya göre Katalanca bilmeyen Chamorro bu durumdan biraz "taşkın bir şekilde" yakınır: "Bu biraz terbiyesizce değil mi?" burada herkes Katalan değil."¹⁷¹

6.5.4. İş hayatı ve karşılaştığı zorluklar:

Bu romanda Chamorro soruşturmanın gidişatını etkileyecek sorgulamalarda üstünlüğü eline almaktan çekinmez ve hatta bunun için Bevilacqua da ona yol açar. Neus'un ilişkisi olabileceğini düşündükleri genç bir aktörle görüşmeye gittiklerinde bu genç adam Chamorro'nun güzel olmasından etkilenecektir: " Bize elini uzatırken gözlerimizin içine baktı. Chamorro'nunkine daha da fazla baktı."¹⁷² Bu konuşma sırasında da Chamorro aktif bir rol üstlenecektir, hatta gerekli olduğunu düşündüğü bir anda Bevilacqua'ya yaptığı bir işaretle konuşmanın yönünü kendisinin belirlemesi gerektiğini de gösterir: "Ortağım bana bir işaret yaptı. Hemen önünü açtım."¹⁷³ Hatta artık kendisinin "gereksiz ve rutin" olarak gördüğü basit bir sorgulama işini ortağına bırakabilecek kadar ona güvenir: "Chamorro gereksiz ve rutin bu işlemi tamamlarken, ben sadece Kırmızı Kral'ı düşünüyordum."¹⁷⁴

Bevilacqua ortağına daha önce de olduğu gibi "evrak işlerini" vermiştir. Neus Barutell'in ajandasında pek çok isim yer almaktadır ve bu isimleri araştırmak her zamanki gibi Chamorro'nun görevidir: "- Virginia, bu senin. Kadın kadına halledin, bunu iyice incelemeni tavsiye ederim ve bana güzel bir fikirle gel. İstedığın kadar zamanın var."¹⁷⁵ Soruşturma devam ederken merkezde Chamorro'nun Neus'un telefonundaki gelen ve giden aramaları araştırmaya devam eder, bu sırada Bevilacqua ise yine Neus'un notlarını incelemektedir.¹⁷⁶ Chamorro bu durumdan şikâyetçi değildir ve yine her zaman olduğu gibi işini son derece ciddiye almakta ve detaylara önem göstererek çalışmaktadır. Bu titiz çalışması sonuçsuz kalmaz ve öldürülen televizyon programcısının notlarının arasından aradıkları bilgiye sonunda

¹⁷¹ A.e., s. 111.

¹⁷² A.e., s. 205.

¹⁷³ A.e., s. 206.

¹⁷⁴ A.e., s. 208.

¹⁷⁵ A.e., s. 58.

¹⁷⁶ A.e., s. 84.

ulaşır. Chamorro ayrıntıları inceleyerek gerekli sonuçları elde edebilecek kadar zeki bir karakterdir:

Chamorro operasyon merkezimizde tek başınaydı. Masalardan birinin üstündeki tüm kâğıtları ve eşyaları bir kenara koymuştu ve masanın üzerine bir sürü baskılı kâğıt yaymıştı. Okumaya ve düşüncelere o kadar dalmıştı ki benim varlığımı hemen fark etmedi. Tepki vermediğini görünce kendimi fark ettirdim:

- Geri döndüm, Vir. Nasıl gidiyor?

Ortağım yine hemen cevap vermedi. Sanki kendisinden daha güçlü bir şey onu mıknatısla çekiyormuş gibi önündeki kâğıdı okuyordu.

- Ah, çavuşum- dedi hala bana bakmadan.- gel, en iyisi otur.

- Bu kadar önemli mi?

Chamorro aniden odaya döndü ve bana tüm yüzüne yayılan kocaman bir gülümsemeye baktı.

- Onu bulduk...¹⁷⁷

Chamorro Neus Barutell'in yazdığı kişinin kimliğini ve mail adresini bulmuştur. Bu yüzden Pablo adındaki bu gence ulaşmak için internetten yararlanacaktır. Bunun için kendi bilgisayarına Pablo'nun mail adresini kullanarak yazılabilecekleri bir program yükler; bunu yaparken amacı onunla arkadaş olarak bilgisayara girdiği yeri ağ üzerinden tespit etmektir. Tüm bunlar sayesinde Chamorro'nun bilgisayarlardan anladığını ve işine yarayacak şekilde kullanmayı bildiğini de görürüz. Bevilacqua'nın düşüncesine göre Chamorro yaşının genç olması sayesinde bu tür işlere daha yatkındır ve ortağının taktir ettiği bu becerisini son derece akıllıca ve sonuca yönelik olarak kullanmaktadır:

Yemekten sonra çalışma alanımıza döndük. Chamorro programı yerleştirmek için bilgisayarın başına geçti, programı yerleştirdikten sonra *pab-penya-79'a* bir davetiye gönderdi ve adamımızın ortaya çıkmasını ümit ederek makinenin başına geçti.¹⁷⁸

¹⁷⁷ A.e., s. 227.

¹⁷⁸ A.e., s. 242.

Chamorro adamın internete gitmesini bütün gece sabırla bekler, bu karakter işini bitirene kadar azimle çalışmayı ve sonuca ulaşmayı seven biri olduğunu yeniden gösterir.

Saat bir buçuğa doğru gözkapaklarım okuduğum şeyi anlayamayacağım şekilde kapanmaya başlamıştı. Ama Chamorro devam ediyordu, *pab-penya-79'un* bağlanmasını beklerken bilgisayarın ekranına yapışmıştı... Gidip yatmadan önce ona daha çok bekleyip beklemeyeceğini sordum.

- Birkaç saat daha dayanmaya çalışacağım- dedi.- internette yazışmayı seven insanlar bazen bunu sabaha karşı da yapabiliyor.

Uykusu varmış gibi görünmüyordu ama bakışları bulanıklaşmıştı. Direncine hayrandım ve başarısının altını çizmek için şöyle dedim:

- Ben *kaputt* oldum. Yarın görüşürüz.¹⁷⁹

Chamorro sonraki günde bilgisayarın başında beklemeye devam eder, sandviçten başka bir şey yememiştir ve çok sıkılmış görünmektedir, bazen işine gerektiğinden fazla bağlı görünen Chamorro'nun bu durumu Bevilacqua'yı rahatsız eder ve "otoritesini" kullanarak işe ara vermesini söyler. Chamorro "gönülsüz" olarak işe ara vermeyi kabul etse de akli hala işinde kalacaktır:

Robles beni saat altıya doğru merkeze bıraktı. Chamorro'yu görmeye gittiğimde onu yine bilgisayarın başında sıkılmış bir şekilde otururken buldum. Her şeye rağmen cevabı tahmin edebildiğim halde sordum:

- Bir yenilik var mı?
- Yok- dedi..- Tam bir hayal kırıklığı.
- En azından bir şey yemiş olmalısın.
- Bir sandviç.
- Hemen karar verdim. Otoritemi kullandım.
- Şunu kapat. Gidiyoruz.

...

- Chamorro bu bir emirdir. Kalk ayağa. Ve bana cevap verme. Senin üssün olarak, sen bunu bilmesen bile, senin için neyin iyi olduğunu bilirim: bayrak üzerine yemin ederken kabul ettiğin askeri felsefe budur. Ayrıca ben bencil

¹⁷⁹ A.e., s. 245.

bir insanım. Gelecek hafta yanımda bir enkaz olmasını istemiyorum. Hadi biraz eğlenelim, buna devam etmek için zamanının olacak.

- Anlaşıldı. Ama açık bırakacağım, ne olur ne olmaz.¹⁸⁰

Yemekten sonra Chamorro, Bevilacqua'dan bir alışveriş merkezinin önünde durmasını ister, akli hala işindedir ve "bilgisayar için bir mikrofon" ¹⁸¹ alır. Chamorro sonunda aradıkları kişiyle internet üzerinden iletişim kurmayı başarır, bilgisayarının başına geri döner. Bevilacqua "yeni kuşak" dediği gençler kadar bilgisayarlardan anlamamaktadır:

Chamorro tam anlamıyla yoğunlaşmış bir şekilde bilgisayarın başındaydı. Ekrandaki bir şeyleri okuyordu ve büyük bir hızla tuşlara vuruyordu. Biz eski bir eğitim almış insanlara özgü bakışla yanına yaklaştım (yeni kuşaklar bu tür katı şeylere alışık görünüyordu)...¹⁸²

Chamorro, Neus'un görüştüğü Pablo adlı gençle internet üzerinden yazışmaya başlar, ona kendini ailesiyle birlikte yaşayan liseli bir kız olarak tanıtır ve genç ona inandığı için yazışmaya devam eder. Bu işi yaparken aynı zamanda eğlenir de, Chamorro'nun planı sayesinde ağ üzerinden Pablo'nun kullandığı bilgisayarın yerini ve dolayısıyla da Pablo'nun kendisini bulacaklardır.

Bevilacqua ortağının çabalarını ve başarılı planını takdir etmeyi bilir. Bu soruşturmanın sorumluluğunun Chamorro'ya ait olduğunu belirtir ve ilk defa bir sorgulamayı tek başına yapması için ona izin verir ve yönlendirir. Bu durumda Chamorro artık bir yardımcı karakter olmaktan çıkar ve sorumluluk üstlenen bir cinayet dedektifi olarak gösterilir:

Bu bana Chamorro'nun sorumluluğu üstlenmesi için en doğru zaman gibi geldi. Davayı iyi biliyordu ve bu adamı yakalamamızı sağlayan bilgilerin önemli bir kısmını o sağlamıştı. Ayrıca, onu kandırabilecek kadar akıllı olduğunu göstererek bir avantaj kazanmıştı. Bu şekilde, pastanın kaymağını yemeyi hak etmişti. Ben tüm bunları düşünürken o Tena ve Ponce ile sohbet ediyordu. Ona baktım. Her zaman yaptığı gibi yanımda değil, benim, her

¹⁸⁰ A.e., s. 259.

¹⁸¹ A.e., s. 263.

¹⁸² A.e., s. 265.

zaman olduğu gibi, oturduğum yerde olmayı hak etmişti. Onu yanıma çağırđım.

- Vir, onu senin sorgulamanı istiyorum.- dedim, lafı dolaştırmadan.

- Ben mi? Tek başıma mı?

- Hayır, söyleyeceklerini duymak istiyorum. Seninle birlikte gireceğim. Ama sorunları senin sormana izin vereceğim. Sadece bunu yapmak için gerekli bir durum görürsem müdahale ederim. Onu teslim olmaya zorlamak senin işin.

- Ama...- diye tereddüt etti.- Şu ana kadar ne söyledi?

- Kimlik bilgileri ve nerede yaşadığı dışında hiçbir şey.

...

- Bu işi bana bırakmak istediğinden emin misin?

- Kesinlikle eminim. Kendini bu iş için yetersiz mi hissediyorsun?

- Hayır. Eğer başarısız olursam kendimi yetersiz hissedeceğim...¹⁸³

Chamorro sorgulama başlar. İlk başta tarzı biraz serttir, bu yüzden adam hiç bir şey söylemez ama daha sonra tarzını yumuşatmaya ve sorguladığı kişinin ihtiyaçlarını göz önüne almaya karar verir, bu sayede sorgu sırasında da olgunlaşır ve tam anlamıyla bir cinayet dedektifi şekline bürünerek karşımıza çıkar:

Chamorro ayağa kalktı ve odada şöyle bir dolaştı, sessizdi ve düşünceliydi. Yanından geçerken Vinuesa'nın gözlerine baktı, ama o sürekli gözlerini kaçıyordu. Aniden durdu ve öylece ayaktayken şüpheliye yumuşak bir sesle şöyle dedi:

- Affedersiniz, sormayı unuttuk. Yemek yediniz mi?

- Evet.

- Su ya da sigara ister misiniz? İçecek soğuk bir şeyler de verebilirim ve hatta dışarıdaki makinede bir şişe bira kalmış bile olabilir. Ah, ya da kahve, ama sonra iyi uyuyamayabilirsiniz.¹⁸⁴

Lorenzo Silva, yardımcı karakterine sorguda elde edeceği bilgileri hemen teslim etmez, karakterinin bu bilgileri elde etmek için çaba göstermesini ve eksikliklerini tamamlamasını sağlayacak bir kurgu geliştirir. Daha sonra görüşmeye devam

¹⁸³ A.e., s. 286.

¹⁸⁴ A.e., s. 289.

ederler ama şüpheli hala bir şey anlatmamakta ısrarlıdır; bu durum Chamorro'nun moralini bozar ve kendine olan güvenini biraz zedeler:

Tutukluyu hücreğine geri yolladık. Ortağımın morali gözle görülür şekilde bozulmuştu. Bir sorgulayıcı olarak mümkün olan en iyi sahneyi sergilememişti ve şimdi gururu bu yüzden biraz zedelenmişti.¹⁸⁵

Yakaladıkları adamın kimliğini doğrulamak için onu gören tek görgü tanığı olan kişinin yani benzincide çalışan Romen gencin yanına giderler, genç gördüğü kişinin yakaladıkları adam olduğunu doğruladığında Chamorro “ona en çok müteşekkir olan kişi” olur. Bu dava onun için son derece önemlidir ve “kendi çözdüğü” ilk dava olmasını istemektedir.¹⁸⁶

Chamorro sorgulamanın kalanında şüphelinin “güvenebileceği”¹⁸⁷ ve “histerik bir çocukla konuşan akli başında bir yetişkin gibi nazik”¹⁸⁸ biri gibi davranır. Bevilacqua ortağının “ne yaptığını bildiğini”¹⁸⁹ düşünüyordur. Sonuçta bu tavrı işe yarar ve şüpheli Neus'u kendisinin öldürmediğini ama öldürülmesine zemin hazırladığını itiraf eder. Chamorro olayı çözmüştür ve ilk defa neredeyse “tek başına” soruşturmanın gidişatını belirlemiştir.

Chamorro teşkilatta çalışan bir “kadın olmanın” zorluklarıyla pek çok kez karşılaşmıştır. Bu zorluklardan en önemlisi erkek iş arkadaşlarının ısrarlı “takılmalarıdır”. Çalışmaya başladığı ilk zamanlardaki çekingenliği artık kalmayan Chamorro bu tür durumlarla nasıl baş edeceğini bilir ama hala ortağını koruma içgüdüsünü taşıyan Bevilacqua da kimi zaman Chamorro'ya destek olmaya çalışır:

Bu soruşturmada ikili kalabalık bir ekiple birlikte çalışacaktır ve bu ekipte yer alan iki genç jandarma Gil ve Ponce ekip hep birlikte yemeğe gittiğinde kızlara şakayla karışık sataşır ve Chamorro ve Tena bu durumdan rahatsız olur. Bevilacqua ortağının yardımına koşmaz ama duruma müdahale etme ihtiyacı hisseder:

¹⁸⁵ A.e., s. 301.

¹⁸⁶ A.e., s. 305.

¹⁸⁷ A.e., s. 309.

¹⁸⁸ A.e., s. 311.

¹⁸⁹ A.e., s. 313.

Bayanlar masanın bir ucunda birlikte oturarak ikili bir savunma oluşturacak kadar ihtiyatlıydı ve bu sayede saldırıyı başarılı bir şekilde uzaklaştırabiliyorlardı, ama bir yerden sonra Chamorro'nun kızgınlığa benzeyen rahatsızlığını fark ettim. Bir kıvılcım çakmadan önce, kendimi öne sürmeyi ve kumandanın varlığını kurnazca kullanmayı tercih ettim.¹⁹⁰

Teşkilatta daha deneyimli olan Chamorro onları rahatsız edip takılan Gil ile atışmasını kendisinin onbaşı olduğunu hatırlatarak bitirir ve bu ikilinin kendilerini rahatsız edici tutumlarına son vermek için şöyle der: “ ...sana ve diğer Romeo'ya salyalarınızı Susana'nın ve benim yemeğime akıtmamanızı söylemiştim.”¹⁹¹

6.5.5.Gelişen olumlu düşünceler ve ikili arasındaki ilişki:

Bu romanda Chamorro artık işinin ehli bir dedektif olarak karşımıza çıkar. Bevilacqua romanın neredeyse tümünde yardımcısının tek başına “olayı çözmesine” destek olur ve hatta daha önceki soruşturmalarda sorgulara neredeyse hiç katılmayan bu yardımcı karakter ilk defa tüm sorguyu tek başına yönetir ve sonuca ulaşır.

Bevilacqua otopsiyi izleyen ortağının haline baktığında artık olgun bir cinayet dedektifi olan bu kadının yıllar öncesinde birlikte çalışmaya başladıkları zamanki halini de hatırlatmadan edemez:

Chamorro'ya göz ucuyla baktım. Kaygısız görünüyordu. Birkaç yıl önce, yaptığımız bu iç karartıcı işe yeni başladığı zamanlarda olsaydık vereceği tepki ne olurdu diye düşünerek gülümsedim. Heyecanının ona ihanet etmesini engellemek, şu anda takındığı içine girilemez maskeyi korumak

¹⁹⁰ A.e., s. 91.

¹⁹¹ A.e., s. 92.

ona çok şeye mal olmuştu. Fırsatını bulur bulmaz hissettiklerini kelimelere dökmek için de çok çaba sarf etmişti.¹⁹²

Bugün ise böyle bir durumla karşılaştığında yaptığı yorum ve tepkisi eskisinden çok daha farklı olur: “- En azından o serseri bir iz bırakmış.”¹⁹³ Bu yorumun üzerine Bevilacqua “Eğer cinayeti işleyen kişi onunla ilişkiye girmişse” diye katilin bu kişi olup olmadığından emin olamayacaklarını belirttiğinde Chamorro’nun gösterdiği tepki Bevilacqua’yı yine yıllar öncesindeki deneyimsiz jandarmayı düşünmeye iter:

Chamorro bana ihtiyatla baktı. Yıllar önce, diye düşündüm yeniden, itirazlarıma daha düşüncesizce yanıt veriyordu. Ama şimdi o da tekrar cevap vermeden önce düşünüyordu.¹⁹⁴

Bevilacqua yardımcısının çok iyi bir dedektif olduğunu sadece düşünmekle kalmaz; bunu amirine söylemekten de çekinmez. Bu olay olduğu sırada başka bir vakayla ilgilenen ikili o vakadan alınırlar ve bu davaya bakmakla görevlendirilirler; Pereira bununu sebebinin en iyi adamlarının istendiği şeklinde açıklayınca Bevilacqua ortağına olan inancını bir kere daha gösterir:

- ... Benden en iyi adamlarımı istediler. Sen en iyisi değil misin, Vila? Cevabımı tartarak verdim.
- Ben değilim, kumandanım, ama belki Chamorro.¹⁹⁵

Öldürülen kadının yardımcısının sorgusunda Chamorro’nun da son derece aktif bir rolünün olduğunu görürüz. Daha önce incelenen romanlardaki silik Chamorro’nun yerine artık cinayet dedektifi bir Chamorro’nun soruları ile karşılaşırız. Lorenzo Silva bu şekilde yarattığı yardımcı karakterin artık kendi başına sorgulama yapabilen ve soru sorarken kendine güvenen bir kişilik haline dönüşmesini sağlamış olur.¹⁹⁶

Chamorro ortağıyla sohbet ederken bu işe başladıktan sonra kendi içinde yaşadığı değişikliği yine kendi ağzından anlatır:

¹⁹² A.e., s. 12.

¹⁹³ A.e., s. 13.

¹⁹⁴ A.e., s. 13.

¹⁹⁵ A.e., s. 18.

¹⁹⁶ A.e., s. 24.

- Eğer bana bunu beş yıl önce söylemiş olsaydın, o zaman sana hayalimin biriyle evlenip sonsuza dek birlikte yaşamak olduğunu söyledim. Şimdi, pek çok şey gördükten ve yaşadıkten sonra, kim olursa olsun ya da ne kadar sürerse sürsün yanımda olacak kişinin sevildiğimi hissettirmesi ve aptallıklarla canımı sıkılmamasının bana yettiğini söyleyebilirim. Artık prensesçilik ya da saklambaç oynayacak yaşı geçtim.¹⁹⁷

Bevilacqua ortağının yargılarına ve içgüdülerine önem vermeyi öğrenmiştir, öldürülen kadının kocasının söylediklerini tartışırken Chamorro'nun aralarındaki ilişkinin farklı olduğuna ve adamın gerçekten acı çektiğine inandığını söylediğinde Bevilacqua ortağının fikirlerine ne kadar değer verdiğini bir kez daha şu şekilde belirtir:

Ortağımın söylediklerini tarttım. Birlikte birkaç yıl çalıştıktan sonra, içgüdülerine değer vermem gerektiğini öğrendim. Chamorro gözlemciydi ve ihtirassızdı, karakteri ve yetişme tarzı sayesinde hiç kimse için tasarlanmış fikirler oluşturmak gibi bir azmi yoktu, bu da ona insanların amacını anlama konusunda özel bir hüner veriyordu.¹⁹⁸

Bevilacqua, Chamorro ile yaptıkları “beyin fırtınalarında”¹⁹⁹ artık ortağına sadece basit sorular sormakla kalmaz aynı zamanda ona akıl danışmaya da başlar. Bu yardımcı karakter artık onun için fikirlerine son derece önem verdiği ve akıl danıştığı bir kişi haline de gelmiştir. Chamorro'nun gözlemci kişiliği ve hafızası ve düşünceleri Bevilacqua'ya göre soruşturmanın şekillenmesi açısından önemlidir:

Komutan arabadan çıktı. Ortağım ve ben yalnız kaldık.

- Hatırlasana, arabada onun parmak izlerinden başka iz yoktu, bu yüzden buraya yalnız geldiğinden neredeyse eminim- diyerek heyecanımı söndürdü Chamorro.

- O halde, en azından, geldiği saati ve görünüşünde bir gariplik var mıydı diye araştıralım- diye cevap verdim.²⁰⁰

¹⁹⁷ A.e., s. 31.

¹⁹⁸ A.e., s. 36.

¹⁹⁹ A.e., s. 46.

²⁰⁰ A.e., s. 53.

İkili yaklaşık yedi yıldan beri birlikte çalışmaktadır ve bu süre boyunca pek çok davada çalışmışlardır. İkili artık birbirini son derece iyi tanıyan hem iki ortak hem de iki dosttur. Kimi zaman aralarındaki “rütbe farkı” şakayla karışık bir şekilde ortaya çıksa da, Bevilacqua yardımcısını bu davada hiçbir şekilde hafife almaz ve hatta davanın gidişatını belirlemesine izin vererek gerçekten “ortak olduklarını” hissettirir. Elbette bu kadar uzun zamandan beri birlikte çalışmanın getirdiği samimiyet ikilinin sohbetlerine de yansımıştır. İkili artık birbirlerinin karakterini son derece iyi tanıyordur ve ne demek istediğini karşısındaki söylemeden yorumlayabiliyordur:

- Cinayet mahalli görüldü- dedi Chamorro.- şimdi adli tıp uzmanlarının orada bir iz kalmış mı diye bakmaları gerekiyor. Yoksa buna da mı el atmayı düşünüyorsun?

Bu başka bir anlama gelmeyen masum bir soru gibi gözüküyordu. Ama zamanla, ortağımın iğneleyici sözlerini hemen anlayabiliyordum hatta şu anda olduğu gibi gece iyi uyuyamadığını açıkça gösterdiğinde bile.²⁰¹

Bu iğneleyici cevabın ardından gelen diyalog bize ikilinin aralarında sıkı bir ast üs ilişkisi olan iki ortaktan çok, iki iyi dost olan iki ortak olduğunu net bir şekilde gösterir. İkilinin arasındaki pek çok sınır ortadan kalkmıştır ve birbirleriyle son derece açık ve samimi bir şekilde konuşabiliyorlardır:

- Ne için? Senden daha eski kafalı ve maço bir şefle çalıştırabilirler, bu yüzden sanırım ben bununla ilgilenmiyorum.
- Ben eski kafalı mıyım? Ben maço muyum?- diye sordum gerçekten şaşırarak.
- Kırk yaşındasın ve artık farkında olmasan da daha genç insanların bu dünyada yaptıkları şeyler seni sıkmaya başladı. Ve sen bir erkeksin, bu yüzden maço olmaktan başka yapabileceğin bir şey yok. Elbette gay ya da metroseksüel olabilirsin, ama ben bir kadının bununla daha fazla çalışabileceğinden emin değilim. Siz maçolar çok daha öngörülebilirsiniz ve eğer nasıl geçinileceğini bilirsek çok daha yönlendirilebilirsiniz.

²⁰¹ A.e., s. 13.

...

- ... Ama sanırım asla senin kadınlık onuruna hakaret etmedim. Hatta bir gün bir çocuğun olduğunda, hatta iki ya da üç, seni teşkilattan atmamalarını tavsiye edeceğim.
- Eğer bir gün çocuğum olursa ben kendim ayrılırım. Ama şimdilik kendini yıpratmana ihtiyacım yok.
- Artık uyuma, yaşın geçiyor.

Ortağım bu gün ilk defa gülümsedi.

- Bu yorum kadınlık onuruma karşı çok saygılı oldu.
- Sadece senin için endişeleniyorum. Artık otuzuna gelmek üzeresin...
- Bu kadar endişelenme. Artık kadınlar daha uzun zaman doğurgan olabiliyoruz...²⁰²

İkili birbirine takılmaya devam ederken Bevilacqua yine şakayla karışık da olsa rütbe farkını hatırlatır, bunu yaparken ortağını üst olarak ezmek gibi bir amacı yoktur; bu, sadece aralarındaki bu “birbirine takılmanın” sona ermesini sağlamanın bir yoludur:

- Ben zaten yeteneğime bir kez itibar ettim. Ve bunu tekrar yapmayacağım. Böyle mütevazı bir maaşla yaşamam gerekiyor.
- Böyle bir bahanenin olması ne hoş.
- Pekâlâ- diye özetledim- bu noktaya geldiğimize göre, bana sadece bu saatte bu köyle bulabileceğimiz her hangi bir yerde bir şeyler yemek ve içmek için seni sürüklemek ya da davet etmek kalıyor. Rütbemi istemedim suiiistimal ettiğimi biliyorsun, bu yüzden sadece bana kaba davranmaman ve bunu cinsel taciz olarak algılamaman şartıyla, seni davet etmeme izin verir misin, onbaşı?
- Hadi, arabayı sür ve artık rahatsız etmeyi bırak- diye karşılık verdi gevşeyerek.
Başımı salladım.
- Ay, Chamorro, başlarda ne kadar da disiplinli, ihtiyatlı ve alçakgönüllüydün; seni nasıl da yanlış eğittim.

²⁰² A.e., s. 14-15.

- Sakin ol, hayat beni böyle eğitti.
- Pekâlâ, ama yarın arabayı sen kullanırsın- dedim gaza basarken. – bunu sadece maço olduğum ve t...lı olduğum için söylüyorum.
- Her zaman emrinizdeyim- diye tatlı bir uysallıkla teslim oldu.
- Böylesi daha iyi. Ve şimdi gidip nerede zehirleneceğimize bir bakalım.²⁰³

Bevilacqua ve Chamorro'nun arasındaki rütbe farkını sadece otel odalarına yerleşirken hissederiz. Akşam olduğunda ise Bevilacqua ve Rubio daha yüksek rütbeli olmanın verdiği avantajla tek kişilik odalarda kalırken Chamorro ve Tena aynı odayı paylaşacaklardır: "Chamorro ve Tena paylaşacakları çift kişilik odaya çekildiler, Rubio ve ben ise, yüksek rütbeli olmanın verdiği ayrıcalık sayesinde, tek kişilik odalarımıza yöneldik."²⁰⁴

Neus Barutell'in eşinin sorgulaması boyunca Bevilacqua'nın bu adamla oldukça samimi bir sohbeta dalmış olması Chamorro tarafından yadırganır. Bu noktada Bevilacqua'nın Chamorro'ya çok farklı bir açıdan bakışını görürüz. Chamorro amirine annesini anımsatan bir bakış atacaktır:

Geri dönmesi on beş ya da yirmi saniye sürdü, bu sırada Chamorro hiç konuşmadı. Ama bana bakışı annemin pahalı porselenini paramparça ettiğim zamanki bakışına oldukça benziyordu.²⁰⁵

Bu ikili birbirine takılırken güncel konuları kullanmayı da ihmal etmezler:

- Sanırım senin biraz içini boşaltmaya ihtiyacın var. Kaslarını zorlamak hoşuna gidiyor değil mi?
- Bunu inkâr etmeyeceğim- diyerek gülümsedi.
- Aman tanrım, dünya on yıl içinde ne kadar da tehlikeli bir hale gelecek, yani sen ve Condolezza Rice gibi kadınlarla dolunca.
- Şimdi senin ve George W. Bush'un olduğu bu dünyadan daha tehlikeli olamaz.²⁰⁶

²⁰³ A.e., s.15.

²⁰⁴ A.e., s. 95.

²⁰⁵ A.e., s. 197.

²⁰⁶ A.e., s. 211.

Birlikte çalıştıkları süre boyunca Madrid dışında gittikleri görevlerde Chamorro bir kez hariç ortağını hiç yalnız bırakmamıştır. Sadece bir kereliğe mahsus olmak üzere erkek arkadaşı ile ilgili sorunları çözmek için Bevilacqua'yı La Gomera'da yalnız bırakmıştır. Bu davada da Bevilacqua hafta sonu için ekibe izin vereceğini ve Chamorro'nun da eğer isterse gidebileceğini söylediği halde, ortağı diğer görevlerinde olduğu gibi onu yalnız bırakmamayı tercih eder, aslında orada kalmak istemesinin sebebi yine sadece aralarındaki dostluk yüzündendir:

- Kumandanım, ben bu hafta sonu burada kalacağım ama Chamorro'ya geri dönmesi için izin vermeyi düşünüyorum...

...

Telefonu kapattığım zaman Chamorro şöyle dedi:

- Çaban için teşekkür ederim. Ama ben kalacağım. Burada yapacak heyecan verici bir şeyim yok ve böylece seni de arabasız bırakmam.

- Buna gerek yok. Buradan bir başkasını isterim.

- Bunun için değil. Böylece eğer bir şey çıkarsa sana yardım da ederim. Ve arkadaşlık ederim. Elbette bu seni rahatsız etmezse ve yalnız kalmak istemiyorsan...²⁰⁷

-

-

-

-

-

-

-

²⁰⁷ A.e., s. 212.

SONUÇ

Polisiye roman neredeyse yüz yetmiş seneden beri var olan ve şaşırtıcı bir gelişme gösteren bir edebiyat türüdür ve toplumsal bir olgudur. İlk başlarda, o güne kadar süregelen, alışılmış roman türlerini örnek aldıktan sonra kendine ait işleyiş kuralları olan özerk bir kategori haline gelmiştir. Daha sonraları sinemanın ortaya çıkışı ve görsel iletişimin yaygınlaşması ile çeşitli sosyal ve kültürel çevreler tarafından çok sevilen ve benimsenen bir tür halini almıştır. Ancak polisiye roman 1970'lerin başlarında üniversite düzeyindeki kurumlaşmış uygulamaların konusu olmaya başlamıştır.²⁰⁸ 19. yüzyılın başında, devrimci çalkantılardan etkilenen edebi eserler on dokuzuncu yüzyıl kent toplumunun kimliliği ve işleyişi konusunda duyduğu endişeleri yansıtmaktadır. Bir yandan giderek artan bir hızda örgütlenen toplumlar, işlemelerini sağlayan tüm mekanizmaları bir araya getirme ve denetim alma konusunda ise kuşkular yaşamaktadır.

19. yüzyılda devrimci çalkantılardan etkilenen sadece edebiyat değildir. 19. yüzyıl siyasi, sanat, felsefe ve bilim alanlarında önemli değişikliklerin de görüldüğü bir dönemdir. Bilimsel çalışmalarda teknik olanaklar kullanılmaya başlanmıştır. Bunun sonucu olarak bilimin gelişimi daha da hızlanmış ve yeni araştırma alanları ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak, bilimler arasında yakın ilişkiler şekillenmiştir.²⁰⁹ Bu yüzyıla kadar genel bir ayın konusu olan ölüm artık sorumluluğunu tıbbın ve bilimin üstlendiği bir konu haline gelmiştir.

17. yüzyılın sonları ve 18. yüzyılın başlarında üniversitelerde adli tıp kürsüleri kurulmaya başlanmış ve adli tıpta eser sayısı artmış, Amerika' da coroner system benimsenmiş ve bazı eyaletlerde "medical examiner" (adli tabip) tanımı ortaya çıkmaya başlamıştır. 18. yüzyıl sonları ve 19. yüzyılın başlarında adli bilimler alanında hızlı gelişmeler olmuş; mikroskopi, fotografi ve radyolojiden yararlanılmaya başlanmıştır. 18. yüzyıl ortalarında adli psikiyatri alanında gelişmeler başlamış, akıl hastalıklarında tedavi ve bilirkişilik konuları ön plana çıkmıştır. Yine 16. yüzyıl ile 18. yüzyıl arasında yer alan adli tıp kitaplarında zehirlerle ilgili bilgiler yer almış, 18.

²⁰⁸ Andre Vanoncini, **Polisiye Roman**, Çev. Galip Üstün, İstanbul, İletişim Yayınları, Cep Üniversitesi, 1995, s. 7

²⁰⁹ Prof. Dr. Esin Kahya, "On Dokuzuncu Yüzyılda Pozitif Bilimler ve Tıp Arasındaki İlişkinin Kısa Bir Değerlendirmesi", **Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi**, C. 10, 2002, s. 16-19

yüzyıl sonrasında adli toksikoloji alanı gelişimine devam etmiştir. 19. yüzyıl başlarında kimlik tespiti ve kriminalistik alanında ilk uygulamalar gerçekleştirilmiş, 1923’de Locard tarafından olay yeri incelemesinin temel prensiplerini ortaya konulmuştur. Günümüzde adli tıp ve adli bilimler alanı, suçlu ve suç tiplerinin artış ve gelişimine paralel olarak daha fazla bilgi ve teknoloji kullanımına gerek duymakta, her geçen gün genişleyen bir çalışma alanına yayılmakta ve hızla kendisini geliştirmektedir.

Elbette bu bilimsel gelişmeler sayesinde suçun ve ölümün, özellikle cinayetlerin, aydınlatılmaya çalışılması insanlarda büyük bir merak uyandırmış ve bunun sonucu olarak da polisiye edebiyat bugünkü şeklini almıştır. 19. yüzyıl biliminin ortaya koyduğu veriler, sonuçlar ve olanaklar dedektiflik öykülerinin doğuşlarında ve gelişmelerinde çok etkili olmuştur.²¹⁰

İspanyol polisiye edebiyatına geldiğimizde Pedro Antonio de Alarcón’un 1853’te yazdığı *El Clavo y Otros Relatos de Misterio y Crimen* adlı roman İspanya’daki polisiye roman tarzının ilk örneği sayılabilir. İspanya’da 1970’li yıllarda Franco’nun ölümünden hemen sonra başlayan kara roman tarzının ülkeye girmesi ile İspanyol yazarlar da kendi tarzlarını yaratma imkânı bulmuşlardır.²¹¹ Doksanlı yıllardan başlayarak günümüze kadar gelen süre içinde yayınlanan İspanyol kara romanı bu tarzın yerleşmesini sağlayan iki ünlü Amerikan yazardan Raymond Chandler ve Dashiell Hammett’ten etkilenmiştir. Yine de bu dönemin polisiye romanlarında gözle görülür büyük bir değişiklik vardır: araştırmacı karakterler artık ülkedeki silahlı kuvvetlerde çalışan kişilerden oluşur. Bunlar müfettişler, müfettiş yardımcıları ya da jandarma teşkilatından kişiler olabilir. Lorenzo Silva gibi yazarlar polisiye roman serilerinde ana karakterin yanına ikinci bir kişiliği yani yardımcı bir karakteri eklemişlerdir. Bu dedektif çiftleri sayesinde doksanlardan itibaren İspanyol toplumunun ne şekilde değiştiğini ve kadınların hem iş dünyasındaki hem de silahlı kuvvetlerin kollarındaki yerlerinin ne kadar önem kazandığını görebiliriz.

Etienne Souriau’nun romanın kurgusu boyunca birbiri içine girerek dramatik vaziyetin oluşmasına zemin hazırlamaya elverişli olarak kabul ettiği altı “fonksiyon”

²¹⁰ Hasan Bülent Kahraman, “Dedektif Romanlarında İz Sürmek”, **Varlık**, sayı: 1007, Ağustos 1991, s. 8

²¹¹ Persephone Braham, **Crimes Against the state, crime against persons: Detective Fiction in Cuba y Mexico**, U of Minnesota Pres, 2004, s. 112

veya “güç” vardır. Bunlar, asıl kahraman veya birinci derecedeki kahraman, hasım veya karşı güç, arzu edilen ve korku duyulan nesne, yönlendirici, alıcı ve yardımcıdır.²¹²

Lorenzo Silva'nın incelediğimiz polisiye romanlarında bizim üzerinde duracağımız bu güç altıncı güç olan “yardımcıdır”. Yukarıdaki belirtilen ilk dört fonksiyonu, tezimizde ise incelenen romanlarda yer alan birinci fonksiyonu, gerçekleştiren şahıslardan her biri bir başkasının yardımına ihtiyaç duyabilir. Bu kişilere de yardımcı adı verilir. Lorenzo Silva'nın polisiye romanlarında asıl kahraman ya da birinci derecedeki kahraman çavuş Ruben Bevilacqua'dır. Hasım ya da karşı güç suçlular; arzu edilen nesne ise işlenen cinayetlerden sorumlu kişileri yani katilleri yakalamaktır. Bu amaçlara ulaşmaya çalışan asıl kahramana hem suçluların yakalanması sırasında yardımcı olan hem de kendisi aracılığıyla asıl kahramanın karakterinin yansıtılmasını sağlayan kişi ise yardımcı yani “Virginia Chamorro'dur”.

Lorenzo Silva'nın tamamen İspanya'ya özgü cinayet dedektifi yaratma arzusundan doğan iki karakter olan çavuş Rúben Bevilacqua ve onbaşı Virginia Chamorro dört roman ve bir hikâye kitabının kahramanlarıdır. Virginia Chamorro daha alt rütbeli bir askerdir, teşkilata henüz yeni girmiştir, deneyimi yoktur ama incelediğimiz dört roman boyunca bu karakterin giderek geliştiğini ve ilk romanla son roman arasında hem fiziksel hem ruhsal hem de işi ile ilgili büyük aşamalar kaydettiğini görürüz. Şimdi ilk dört romanda bu karakterin varlığını tek tek ele alalım:

El Lejano Pais de los Estanques adlı ilk romanda Chamorro karakterinin genel olarak çok işlevsel bir role sahip olduğunu söyleyemeyiz. Bu romanda yardımcı karakterin kişilik özelliklerinden çok fiziksel özelliklerinin detaylandırıldığını görülmektedir. Bir erkeğin gözünden anlatılan bu ayrıntılar Chamorro'nun çekici bir fiziğe sahip olduğunu anlamamızı sağlar. Bu iki ortağın arasında, çıplaklar plajına gitmek ya da aynı evde kalmak gibi uygun ortamlar olmasına rağmen, ya da en azından Chamorro karakteri açısından, fiziksel bir çekimin olmadığını açık olduğunu söylenebilir. Çünkü romanda birden fazla bölümde Bevilacqua'nın bu güzel kadın için cinsel bir çekim duyduğu anlaşılmaktadır ama Chamorro bir zanlı

²¹² Prof. Dr. Şerif Aktaş, **Roman sanatı ve roman incelemesine giriş**, Ankara, Akçağ yay., 7. baskı, 2005, s. 138-139
Düzeltilme

olabilecek Lucas adındaki gençle işi gereği yakınlaşsa da bu gençten hoşlanır. Kitabın başında Chamorro'nun eşcinsel olabileceği şeklinde ortaya atılan fikirlerin de Chamorro karakteri tanıtıldıkça asılsız olduğu görülür.

Romanda işlenen cinayetin çözümlenmesinde Chamorro'nun rolüne baktığımızda burada da Chamorro'nun varlığının bir işe yaradığı söylenemez. Soruşturma sırasında şüpheli olduğunu düşündükleri biriyle yakınlaşıp bazı bilgiler elde eder ama bu bilgilerin soruşturmanın sonuçlanması etkileyecek bir değeri yoktur. Bazı bölümlerde evrak işlerinin bu karaktere bırakılığını görürüz ama sonuçta onun sayesinde özetlenen bilgiler de aslında olayın çözümlenmesi açısından işe yarar değildir.

Bu romanda katilin tamamen bir tesadüf eseri ortaya çıkması, romanın başında bu karakterden çok az söz edilmesi ve öykü boyunca bu karakterle ilgili ne bir bilgi ne de bir referansa rastlamayıpımız yüzünden Lorenzo Silva'nın bu ilk romanının çok başarılı bir polisiye kurgusu olmadığını ifade edilebilir. Bu yüzden tezimizde ele alınan yardımcı karakter onbaşı Virginia Chamorro bu romanda sadece fiziksel özellikleri ortaya çıkartılmış ve olayın çözümlenmesinde önemli bir rol üstlenmemiş bir karakter olmaktan öteye gitmez. Claude Mesplede romanın Fransızca çevirisinin eleştirisinde Chamorro'dan "güzel ama deneyimsiz genç bir kadın" şeklinde söz eder.²¹³ Sam Houston State University'den David Ross Gerling World Literature Today, bahar 1999'da romanla ilgili yazdığı eleştirisinde Chamorro'dan sadece "yaptığı araştırma sayesinde ortağının saygısını kazandı" diyerek söz etmektedir.

El Alquimista Impaciente adlı ikinci romanda Bevilacqua ve Chamorro karakterlerinin ortak olarak çözmeleri gereken bu ikinci olayda Chamorro'nun ilk romana kıyasla çok daha etkin bir role sahip olduğunu görürüz. Yine de özellikle davayla ilgili sorgulamalar sırasında bu karakter silik bir hal almakta ve ikinci plana itilmektedir. Bu durum görünürde Bevilacqua'yı, sadece bir kez belirtse de, rahatsız eder ama Chamorro'nun sorgulara katılımını sağlamak için başka hiçbir çabada bulunmaz.

Chamorro bu romanda da zanlılardan biri olan León Zaldívar adındaki adamla yakınlık kurmak için görselliğinden yararlanacak ve güzelliğini ön plana çıkartarak bu

²¹³ <http://www.lorenzo-silva.com/libros/femme.htm> (Çevrimiçi) 01. 06. 2009
Düzeltilme

apkın diye nitelendirilebilecek zengin adamla yakınlaşacaktır. Sadece bir kez görüşmelerine rağmen bu görüşmenin sonunda Chamorro'nun bu adamdan fazlasıyla etkilendiği ve bunu dile getirmekten kaçınmadığı dikkatimizi çeken bir durumdur.

Romanın bütününe baktığımızda Bevilacqua'nın rütbesinin ve askerlik kurallarının getirdiği mantık yüzünden Chamorro ile ilgili dengesiz gibi gözükken yargılar içinde olduğunu görürüz; bir an yardımcısını övüp destek olurken hemen ardından rahatlıkla onu incitebilmektedir ve bu da Bevilacqua'nın bu genç yardımcısının kurmaya çalıştığı özgüvenini oldukça zedelemektedir.

Bu romanda aslında Chamorro karakterinin olayın Çözömlenmesinde son derece önemli bir rolü vardır çünkü öldürölen Rus kızın sevgilisinin bu kızın müşterilerini ismen tanıyamayabileceğini ve belki de resimlerini görürse içlerinden bazılarını anımsayabileceğini düşünerek davanın özömlünün temellerini atmıştır. Eğer yardımcı karakter bu fikri ortaya atmamış olsaydı belki de ana karakter hala gereksiz sorgulamaların peşinde koşacak ve suçlunun kim olduğunu tahmin etse bile onu ele geçirecek yeterli kanıtları çok daha geç elde edebilecektir. Sonuçta romanda ikinci planda tutulan bu özgüveni amiri tarafından sorgulanan genç jandarma bu davanın Çözömlenmesinde bana göre esas role sahiptir.

El Alquimista Impaciente adlı romanın 2002 yılında aynı adla filmi çekilmiştir. Bu filmde Rúben Bevilacqua rolünde Roberto Enríquez, Virginia Chamorro rolünde ise Ingrid Rubio oynamışlardır. Filmin konusu romandan uyarlanmıştır ve konunun işlenişinde bir değişiklik yapılmamıştır. Karakterler ise karşımıza romanda yansıtıldığından biraz daha farklı çıkarlar. Bu farklılık hem yardımcı karakter olan Chamorro'nun görünüşünde hem de iki ortak arasındaki duygusal yakınlaşma da görülür. Chamorro gerek *El Lejano Pais de los Estanques*'te gerekse *El Alquimista Impaciente*'de Veronika Lake'e benzetilmektedir; romanı okuduğumuz zaman Veronika Lake'in aklımızda canlandırdığı sarı dalgalı saçları olan son derece güzel bir kadındır; ayrıca romanda Chamorro karakteri uzun boylu, atletik yapılı bir kadın olarak tarif edilirken filmde karşımıza esmer ve minyon yapılı bir Chamorro ıkar.

Romanda iki ortak arasında duygusal bir yakınlaşma olduğunu hissettirecek hiçbir referans verilmemiştir. Bevilacqua'nın bazen Chamorro'dan etkilendiği anlaşılmaktadır ama bu durum romanda hiçbir şekilde karşılık bulmamıştır. Filmde ise ikili arasında gözle görülür bir çekim ve yakınlaşma vardır; hatta Bevilacqua Chamorro'nun evine gittiği bir sahnede ve burada yardımcısı ona teleskopunu gösterirken aralarında son derece açık bir cinsel çekim gözlenir. Oysa romanda Bevilacqua'nın "Chamorro'nun dairesine hiç gitmemiştim ve bu durumun değişeceğine inanmam için hiçbir sebep yoktu" şeklindeki ifadesinden ortağının evine hiç gitmediği anlaşılmaktadır. Filmde karşımıza çıkan bu durum, kadın erkek arasındaki aşk ilişkisi kullanılarak, seyirci için filmin polisiye kurgusundan başka bir de aşk ilişkisi sunmak için oluşturulmuş olabilir.

La Niebla y la Doncella adlı üçüncü romanda, romanın kurgusu gereği Chamorro'nun cinayetin çözümlenmesinde yine çok önemli bir rolü olduğunu söyleyemeyiz. Bu yardımcı karakterin soruşturma ile ilgili tek yardımı gazeteci kılığına girerek öldürülen gencin arkadaşlarının arasında bilgi toplamasından ibarettir. Zaten bundan öte cinayetin çözümlenmesine bir yardımcı olamaz çünkü cinayetin aydınlatılması yine tesadüfler üzerine olmuştur. Öldürülen gencin kız arkadaşının yine öldürülmüş olan jandarma memuru Ruth Anglada'nın gazetede çıkan resmini görüp Bevilacqua'ya haber vermesi olayın çözümlenmesinin temelini oluşturmuştur.

Bu romanda yardımcı karakter Chamorro daha çok özel hayatı ile göz önündedir. Akademiden arkadaşı olan Anglada ile karşılaşması ile başlayan bir gerginlik yaşamaktadır ve romanın başından itibaren bu gerginliğe sebep gösterilebilecek hiç bir şeye atıfta bulunulmaz. Daha sonra Anglada'dan hoşlanmamasının sebebinin bu kadının cinsel tercihleriyle ilgili olduğu ve akademi yıllarında Chamorro'yu son derece yaraladığını anladığımız tutumunu olduğu ortaya çıkacaktır. Bu durum, üzerinde bu kadar fazla durulması gereken bir durum olmamasına rağmen romanın kurgusu boyunca bu gerginlik fazlasıyla belirginleştirilmiş ve bu şekilde Chamorro ve Anglada karakterleri arasındaki sorunun okuyucuda merak uyandırması sağlanmaya çalışılmıştır. Yalnız, romanın ortasına kadar gizemini koruyan bu durum aslında çok anlamlı gözükmemekle birlikte Lorenzo Silva'nın bu iki karakterinin ilk

maceralarından beri Chamorro'ya teşkilatta eşcinsel yaftası yapıştırılmasının anlamsız olduğunuz gözler önüne sermek için böyle bir yol izlenmiş olabilir.

La Niebla y la Doncella'da Chamorro olayın çözümlenmesine yardım etmesinden çok duygusal çalkantıları ve gerginliği ile göze çarpar. Bu romanda ikili arasındaki dostluğun, Bevilacqua için biraz bu duygudan daha fazlası olabilir, ilerlediğini ve artık birbirlerini çok iyi tanıdıklarını çok daha net bir şekilde görebiliriz.

Lorenzo Silva'nın bu seride yazdığı en son roman olan *La Reina Sin Espejo* adlı romanda Chamorro karakteri daha önceki romanlardan çok daha farklı bir şekilde karşımıza çıkar. Chamorro artık kendine çok daha fazla güvenir, iş arkadaşlarıyla ve üsleriyle ilişkileri çok daha iyidir. Bu karakter artık karşımıza sadece fiziksel özellikleri detaylandırılan biri olarak değil aynı zamanda cinayetin aydınlatılmasında son derece önemli fikirlere sahip olan bir rolde çıkar.

Öldürülen televizyon programcısının bir gençle ilişkisi vardır ve bu genç adamla internet üzerinden yazışmaktadır. Gençliği sayesinde bilgisayarlardan daha iyi anlayan Chamorro bu romanda katil olduğunu düşündükleri kişiyi yakalamak için kendi başına bir fikir üretir. Bu fikir Bevilacqua'ya başta çok tutarlı gelmez hatta bu fikri bilgi vermek için aradığı savcıyla ya da amiri ile paylaşmaz ama sonunda Chamorro'nun haklı olduğu ortaya çıkar ve şüphelinin yakalanmasını sağlar.

Bu sayede artık Bevilacqua karakterine bağımlı olmayan bir Chamorro ile karşılaşırız. Kendi başına bir plan yapan, planını uygulamaya koyan ve ekiple koordineli çalışan Chamorro azmi sayesinde şüpheliyi yakalattır.

Bevilacqua da tüm bunların farkındadır, artık sadece onu etkileyen fiziksel görüntüsü ile tarif etmediği ortağının bu başarısını kabul eder ve şüpheliyi sorgulama sırası geldiğinde ortağına hakkını verir ve bu davanın sorumlusunun o olduğunu kabul eder. Sorgulama sırasında o ana kadar deneyimli bir cinayet dedektifi gibi gözükken Chamorro heyecanlıdır ve ilk başta biraz hırslı davrandığı için şüphelinin ağzından laf alamaz. Daha sonra gerek kanıtların atması gerekse daha sakin davranması sayesinde sorgu sırasında başarıya ulaşır ve istedikleri bilgileri elde eder.

Chamorro, henüz bunu gerçekleştirirse de, artık ortağından bağımsız olarak soruşturma yürütecek kadar olgunlaşır ve sadece güzelliğini kullanarak şüphelilerden bilgi almaya çalışan çaylak dedektif rolünden sıyrılarak bir cinayet vakasını aydınlığa kavuşturabilecek şekilde disiplinle çalışan deneyimli bir dedektife dönüşür.

Chamorro karakterinin fonksiyonuna bakılacak olduğunda bu karakterin tüm romanlarda gelişerek ilerleyen bir fonksiyonu olduğunu görürüz: Çıkış amacını yansıtan fonksiyonu çavuş Ruben Bevilacqua'ya ortak olması ve romanlarda yer alan cinayetleri onunla birlikte aydınlatmaya çalışmasıdır. Chamorro karakterinin bu fonksiyonu ne ölçüde yerine getirdiği biraz tartışmalıdır çünkü ilk romandan itibaren Chamorro'nun soruşturmanın gidişinde çok da önemli olmayan bir rolde olduğu göze çarpmaktadır. İkilinin ilk ortaya çıktığı roman olan *El Lejano País de los Estanques'de* Chamorro'nun ilk ortaya çıkışı kumandan Pereira'nun Çavuş Bevilacqua'ya bir yardımcı vereceğini söylemesiyle olur. Tek başına çalışmayı seven bu karakter zaten bir yardımcıyla çalışmak istemezken bu yardımcının bir kadın olması onun için daha da zor olacaktır.

Anlatım karakterlerin gerçekleştirdiği olayların anlatılmasıyla oluşturulur. Karakterlerin oluşturulması yazarın son derece yetenekli olmasıyla ilgilidir çünkü karakterlerin hissetmeyi ve hissettirmeyi bilen canlı varlıklar olarak verilmesi gerekmektedir yani karakterlere insani özelliklerin verilmesi gerekir. Karakterin oluşturulmasında hem fiziksel hem de psikolojik özellikler önemli bir yere sahiptir; ama hiçbir zaman kişiliğine ve düşünme biçimine ani bir giriş yapılmamalıdır. Okuyucu öykü ilerledikçe yavaş yavaş kişiliğin özelliklerini keşfetmelidir ve bu diyaloglar, olaylar karşısında göstereceği tavırlar ve diğer kişiliklerin onun hakkında söyledikleri sayesinde gerçekleştirilebilmelidir.²¹⁴

Miriam Alvarez'in kişiliğin nasıl olması gerektiği konusunda verdiği bu açıklamaya göre Chamorro karakterinin incelenen dört romanda ilerleyen zaman boyunca, ilk romanın yazıldığı 1998 yılından son romanın yazıldığı 2005 yılına kadar, hem fiziksel özellikleri hem de düşünsel özellikleri hem değişime hem de gelişime uğramıştır. Chamorro karakteri de bu kurala uygun olarak bir kerede anlatılmaz,

²¹⁴ Miriam Alvarez, **Tipos de Escrito I: Narración y Descripción**, Madrid, Editorial Grafur, 1993, s. 22

olayların kurgusunun içine serpiştirilmiş küçük anılar, arkadaşları ile olan ilişkileri ve en önemlisi Bevilacqua'nın gözlemleri sayesinde yavaş yavaş kişiliğinin özellikleri keşfedilir.

Karakter başkalarıyla kendisi ile ilgili konuşabilir. Normalde bir cevap alır ve bu şekilde nitelendirme pek çok kaynaktan geldiği için katlanır. Eğer bir karakter başka bir karakterle ilgili bir şey söylüyorsa bir karşılaşma gerçekleşebilir ya da gerçekleşmeyebilir. Söz konusu olan karakter orada olabilir ya da olmayabilir. Eğer oradaysa, insanların onun hakkında ne düşündüklerini bilebilir ya da bilmeyebilir. Nitelemenin üçüncü şekli öykünün dışında üçüncü bir şahıstan gelmesidir: anlatıcı/ yazar karakterle ilgili şeyleri ifade eder. Bu aşağı yukarı güvenilir bir yargıç görevi görür.²¹⁵

Chamorro karakteri tüm romanlar boyunca Bevilacqua'nın ağzından anlatılır. Mieke Bal'ın yukarıda verilen açıklamasına göre Chamorro olayların içindedir yani oradadır ama onu ancak Bevilacqua ile girdiği diyaloglar sayesinde tanırız ve Bevilacqua'nın onunla ilgili anlattıkları sayesinde bu karakterin düşüncelerini ve ruh halini biliriz. Chamorro karakteri ile ilgili romanlar boyunca verilen bilgiler ve gittikleri bölgelerde karşılaştığı okul arkadaşları sayesinde bu karakterin "boyutlu" yani psikolojik derinlikleriyle dikkat çeken bir kişilik olduğunu da görürüz.²¹⁶

E.M. Forster'e göre kişi, fail yani eyleyen, hikâyeyi canlandırmak için devreye sokulan bir elemandır. Lorenzo Silva'nın romanlarında bu rolü üstlenen kişi Virginia Chamorro'dur. Tek bir dedektifin olayı çözmesinin getireceği monotonluğu kırmak ve ana karaktere destek olmak açısından romanlarda yer almaktadır. Peki, bu kişinin, polisiye bir romanın içinde yer alıp olayların çözümlenmesinde ne gibi bir katkısı vardır?

Virginia Chamorro bu roman serisi boyunca sadece fiziksel ya da karakter olarak gelişmez; aynı zamanda 1998'de ilk vakasını alan genç ve deneyimsiz jandarmadan 2005'te artık soruşturmayı, kısmen de olsa, kendi başına yönetebilecek "olgun" bir dedektife dönüşür. *El Lejano Pais de los Estanques*'de henüz "acemi" olan bu karakterin olayın çözümlenmesinde neredeyse hiçbir katkısı yoktur. Romanın

²¹⁵ Mieke Bal, **Teoria de la Narrativa**, Madrid, Ediciones Catedra, 1998, s. 97.

²¹⁶ E. M. Forster, **Roman Sanatı**, Çev. Ünal Aygür, İstanbul, Adam Yayınları, 1982, s. 97

kurgusu içindeki varlığı sadece dekoratif amaçlıdır ve ana karakteri ön plana çıkartmaya yöneliktir. Zaten vakanın çözümlenmesi tamamen bir tesadüf zinciri sayesinde gerçekleştiği için Chamorro'nun bu dekoratif varlığı okuyucuyu rahatsız etmez ya da neden orada bulunduğu sorgulanmasına sebep olmaz.

El Alquimista Impaciente'de Chamorro'nun kilit bir noktada devreye giren mantığı sayesinde olayın çözümlenmesindeki en önemli adım atılmış olur. Bu romanda iş konusunda artık "acemi" olmayan bir karakterle karşılaşırız. Ortağıyla birlikte katıldığı sorgulamalarda göze çarpmaz, olayın çözümlenmesinde yine ağırlık Bevilacqua karakterindedir.

La Niebla y la Doncella'da karşımıza çıkan Chamorro'ya baktığımızda bu romanda olayın çözümlenmesine son derece az katkısı olan ve kişisel sorunları ile dikkat çeken bir kadınla karşılaşırız.

Chamorro'nun dedektif olarak olayın çözümlenmesinde en büyük rolü en son roman olan *La Reina Sin Espejo'da* olur. Ortağından aldığı destek de bu rolü üstlenmesinde yardımcı olsa da Chamorro bilgisayar bilgisi ve biraz da gençliğinin getirdiği internet dünyasına aşina olması sayesinde soruşturmaya yön verecek ve suçlunun yerini tespit ederek yakalanmasını sağlayacaktır.

Sonuç olarak Virginia Chamorro karakterinin incelenen dört roman boyunca geçirdiği aşamalara bakacak olduğumuzda Chamorro karakteri ile ilgili bütün ayrıntıların yazar tarafından Bevilacqua'nın gözünden okuyucuya verildiğini görürüz. Bu sayede Chamorro karakterinin 1998'den 2005'e kadar geçen sürede yaşadığı gelişimi ve değişiklikleri gözlemlemiş de oluruz. Bu karakterdeki gelişimleri Greimas'ın sadece her anlatı kahramanının izlediği bir yol olarak değil insan eyleminin ve yaşamının aranması olarak nitelediği üç deneyim kuralını temel alarak şu üç şekilde sınıflandırabiliriz:

Her anlatı aynı temel çizgiye göre birbirini izleyen üç deneyim biçiminde gelişip sonuçlandığı söylenebilir.

1. Yetilendirici deneyim: Öznenin belirli bir edimi gerçekleştirebilmesi için gerekli edinci kazanması

2. Sonuçlandırıcı deneyim: Öznenin izlencesini gerçekleştirebilmesi için gereken edimi başarması
 3. Onurlandırıcı deneyim: Öznenin başarısının (kahramanın) başkalarınca tanınması ve onaylanması²¹⁷
1. Chamorro için yetilendirici deneyim incelenen dört roman boyunca karşılaştıkları davalarda Bevilacqua ve diğer jandarma arkadaşları ile birlikte çalışarak olayları çözümlerken kazandığı deneyimlerdir.
 2. Sonuçlandırıcı deneyim *La Reina Sin Espejo* adlı romanda Chamorro'nun olayı artık tek başına gerçekleştirebilecek duruma gelmesidir.
 3. Onurlandırıcı deneyim ise Bevilacqua'nın yine *La Reina Sin Espejo* adlı romanda olayın çözümlenmesi sırasında Chamorro'yu yöntemlerini uygulaması için ve sorgu sırasında özgür bırakması ve cinayet çözümlendiğinde bu başarının yardımcısına ait olduğunu kabullenmesidir.

Bu sayede başlangıçta Forster'in deyimiyle basit bir yapıya sahip olan ve 'tek bir düşünce ve nitelikten' oluşan "düz" (flat) bir kişilikten derinlikli ve nitelikli bir yapıya sahip olan "boyutlu"(round) bir kişilik haline gelir.²¹⁸ Bu karakterin amacı "belli bir duruma"²¹⁹ ulaşmaktır ve bu durum cinayetleri kendi başına çözebilecek deneyime sahip olmaktır.

Şimdi Chamorro'nun amacına ulaşmak için geçirdiği aşamaları anlayabilmek için incelediğimiz karakter olan Chamorro'yu "merkez" kabul edecek olursak eyleyenleri işlevlerine göre ayırdığımızda oluşturacağımız tablo şu şekilde olacaktır²²⁰:

EYLEYENLER	KARAKTERLER	EYLEYENSEL İŞLEVLER ²²¹
Gönderen	Jandarma	teşkilatındaki Eylemi belirler, kökeninde

²¹⁷ Tahsin Yücel, **Yapısalcılık**, İstanbul, YKY, 1999, s. 127-128

²¹⁸ E. M. Forster, **a.g.e.**, s. 96

²¹⁹ M. Bal, **a.g.e.**, s. 35

²²⁰ İncelenen dört romanda özne Bevilacqua olduğu halde Chamorro karakterinin olayların çözümlenmesindeki rolünü açıklayabilmek için merkez ya da özne olarak kabul edecek olduğumuzda

²²¹ Murat Soydan, "Yavuz Tuğrul'un Gönül Yarası Filminin Greimas'ın Eyleyensele Örnekçesine Göre Çözümlemesi", **Sosyal Bilimler Dergisi**, sayı: 18, 2007, s. 12
Düzeltilme

	üst rütbeliler	yer alır
Nesne	Cinayet işleyen kişileri yakalamak	Eylemin konusudur
Gönderilen	Chamorro	Kendisi için eylemin gerçekleştiği kişidir
Özne	Chamorro	Eylem yapar
Engelleyici	Suçlular	Eylemi engeller
Yardımcı	Bevilacqua	Eyleme yardım eder

Greimas'a göre anlatı durumu ise, başlangıç durumunu sonuç durumuna ulaştıran temel dönüşümün gerçekleşme sürecidir. Anlatı durumu da dört evre içerir: Eyletim, edinim, edim, yaptırım²²². Lorenzo Silva'nın bu dört romanı Chamorro karakterinin gelişimi ve değişimini gözlemlemek amacıyla tek bir "yapıt" ya da "metin"²²³ olarak kabul edilecek olursak Greimas'ın anlatı durumunu ve bu dört aşamayı temel olarak aldığımızda ve yukarıdaki tabloya göre karakteri incelediğimizde ise karşımıza şöyle bir sonuç çıkmaktadır:

1. Evre: Eyletim (Gönderme), Başlangıç durumu: Herhangi bir anlatının ilk evresi olan eyletim, olaylar dizisinin oluşmaya başlama evresidir. Bu aşama genelde temel dönüşümü sağlayacak, olayın akışını yönlendirecek bir öznenin aranıp bulunmasıyla başlamaktadır. Kahramanı, özneyi (eyleyen) herhangi bir göreve gönderen ya da görevlendiren (eyleten) kişi vardır. Kahraman bu görevi her zaman zorla ya da bir başkasının önerisi ile yapmaz, bazen de kendi isteğiyle bu görevi üstlenir.²²⁴

Chamorro açısından olaylar dizisinin oluşmaya başlaması *El Lejano Pais de los Estanques* adlı birinci romanda Kumandan Pereira'nın bu karakteri Çavuş Bevilacqua'nın yanına ortak olarak vermesiyle başlar. Karakter bu görevi kendi isteğiyle seçmez, üstünden gelen bir emir olduğu için kabullenmek zorunda kalır. Hatta Bevilacqua ile havaalanında yaşadıkları ilk karşılaşmaları ve Mallorca

²²² Mehmet Rifat, **Göstergebilimcinin Kitabı**, İstanbul, Düzlem Yayınları, 1996, s. 31-34

²²³ Mehmet Rifat, XX. Yüzyılda dilbilim ve Göstergebilim Kuramları, İstanbul, YKY, 1998, s.323

²²⁴ M. Rifat, **a.g.e.**

Düzeltilme

adasında çalışmaya başladıkları ilk günler Chamorro açısından sıkıntı vericidir çünkü karakter olarak daha içe kapalı ve tutucu olan Chamorro'nun daha rahat bir kişi olan Bevilacqua'ya hem ayak uydurması hem bir açıdan sabır göstermesi hem de kişiliğine ters gelse bile işi gereği, çıplaklar plajına gitmek ya da tanımadığı bir erkekle yaklaşmak gibi, bazı şeyler yapması gerekmiştir.

2. Evre: Edinim (Yeterlilik, Güçlenme): Birinci aşama gerçekleşirse, yani kahraman gönderenin programını uygulamayı kabullenmişse bazı yeteneklere doğuştan sahiptir, ya da sonradan çalışıp edinmesi gerekecektir. Bundan dolayı bu evre edinim (yeterlilik) olarak adlandırılmaktadır. Kahraman (özne) gereken yetenekleri (belli şeyleri yapabilmeyi) bazı sınamalardan geçerek edinmeye çalışır. Kahramanın anlatı programının akışını sağlayacak temel dönüşümü yapabilmesi için, bu yetenekler ile donanması gereklidir. Kahraman gerekli yetenekleri edinirken, anlatı programı içine giren bazı kimselerden (yardım edenler) yardım görür.²²⁵

El Lejano Pais de los Estanques, El Alquimista Impaciente ve La Niebla y La Doncella adlı romanlarda Chamorro'nun dedektiflik yeteneklerine bakacak olduğumuzda bu karakterin soruşturma aşamasında çok yararlı olmadığını daha çok merkezde evrak işlerinde ya da saha da kadın olmasının avantajını kullanarak zanlılar yaklaşma gibi durumlarda olayların çözümlenmesi konusunda Bevilacqua'ya yardımcı olduğunu görürüz. Bu aşamada Chamorro işinde ilerlemesi için gereken yeteneklere sahip olması için Bevilacqua'nın yanında bir nevi acemilikten kurtulma ve öğrenme süreci yaşadığını düşünebiliriz.

3. Evre: Edim (Gösterme): Kahraman gerekli yetenekleri elde ettikten sonra anlatının asıl konusu olan eylemi yapmaya çıkabilir. Bu aşamadan sonra sonuca doğru dönüşümün gerçekleşeceği bir duruma yaklaşılmaktadır.²²⁶

Chamorro karakteri edim aşamasına ancak son roman olan *La reina sin Espejo'da* geçebilir. Bu romanda şimdiye kadar öğrendiklerini uygulama fırsatı bulacak ve soruşturmayı neredeyse tek başına yürütebilecek olgunluğa

²²⁵ M. Rıfat, **a.g.e.**

²²⁶ M. Rıfat, **a.g.e.**

Düzeltilme

erişecektir. Öldürülen kadının birlikte olduğuna inandığı genç adamı bulabilmek için internet üzerinden araştırmayı yürütme fikri ona aittir ve bu fikri uygulamaya koyduktan sonra sonuca ulaşmak için çok çaba sarf edecektir. Bu çabaları sonuçsuz kalmaz ve sonunda zanlıyı yakalamak için gerekli tüm bilgileri elde eder.

4. Evre: Yaptırım (Teyit etme): Bu evrede kahramanın yaptıkları, kendisini göreve gönderen tarafından değerlendirilir, takdir edilir. Burada kahraman başarıya ya da başarısızlığa göre ödüllendirilir ya da cezalandırılır.²²⁷

La Reina Sin Espejo adlı romanda Chamorro'nun zanlıyı kendi akıl yürütmesi sonucu takibe alması ve yakalanmasını sağlaması, ardından sorguyu tek başına üstlenerek kadının nasıl öldürüldüğünü aydınlatması bu karakterin artık başarılı olduğunu bir kanıttır ve amiri tarafından övülerek ödüllendirilir. Chamorro, Bevilacqua'ya göre artık tam anlamıyla olgunlaşmış bir dedektif olarak görülmektedir.

Bana göre, Chamorro karakteri son romanda istediği amaca ulaşmış gibi görünse de tüm romanları ele aldığımızda aslında Bevilacqua'nın gölgesinde kalan çoğu zaman sınırlanmış, zavallı ve görüldüğünden daha az işe yarayan biri olarak yansıtılır. Yani "Yazarın belli bir bilgiyi bir başkasının, anlatının şu ya da bu kişinin yetkisine bıraktığını"²²⁸ (bu durumda birinci anlatıcı olan Bevilacqua söz konusudur) göz önüne alacak olursak, yardımcı karakter olayların çözümlenmesinden çok Bevilacqua'nın daha iyi tanınmasını sağlayan, kimi zaman İspanyol jandarma teşkilatında kadınlara bakış açısını yansıtan ve tek bir karakterin yaratacağı tek düzeliği kırarak hikâyelere renk katan bir karakterden öteye geçememektedir. Bence, bunun bir sebebi de Lorenzo Silva'nın, bu iki karakterin yer aldığı cinayet romanlarında yazmaya "sondan başlamış"²²⁹ gibi bir izlenim yaratmaması ve bunun sonucunda da "çözüme adım adım ilerlemek"²³⁰ yerine cinayeti işleyen kişilerin bir bakıma tesadüfler sonucu ortaya çıkması ve aslında sadece yardımcı karaktere

²²⁷ M. Rıfat, **a.g.e.**

²²⁸ Tahsin Yücel, **Anlatı Yerlemleri**, İstanbul, YKY, 1993, s. 45

²²⁹ Orhan Duru, "Polis Var, Polisiye yok", **Varlık**, sayı 1007, 1991, s. 14

²³⁰ **A.e.**

Düzeltilme

değil aynı zaman da başkahramana da olayları çözümlerken çok fazla rol düşmemesidir. Sadece *La Reina sin Espejo* adlı romanda Chamorro gerçekten bir dedektif gibi iz sürmüş ve olayı teknolojidten de yararlanarak aydınlatmıştır ve bu durumda yardımcı karaktere “dedektif” olma niteliğini geç de olsa kazandırmıştır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Aktaş, Şerif: **Roman sanatı ve roman incelemesine giriş, Ankara, Akçağ yay.**, 7. baskı, 2005
- Alvarez, Miriam: **Cuadernos de la lengua española, Tipos de escrito I: narración y descripción**, Madrid, Ediciones Grafur, 1993
- Alvarez, Alfredo.I.
Nuñez, Rafael
Del Teso,
Enrique:
Areas, Angel Diaz: **Leer en español**, España, Ed. de Universidad de Oviedo, 2005
- Areas, Angel Diaz: **Quién es quién en la obra Narrativa de Manuel Vázquez Montalbán**, Kassel, Ed. Reichenberger, 1997
- Bal, Mieke **Teoría de la Narrativa**, Madrid, Ediciones Catedra, 1998
- Braham,
Persephone **Crimes Against the state, crime against persons: Detective Fiction in Cuba y Mexico**, U of Minnesota Pres, 2004
- Colmeiro, José F.: **La novela policiaca española: Teoría e historia crítica**, Barcelona, Anthropos Editorial, 1994
- Eco, Umberto: **Gülün adı**, Çev. Şadan Karadeniz, İstanbul, Can Yayınevi, Temmuz 1996
- Grange, Jean-
Cristophe: **Kızıl Nehirler**, Çev. Doğan Kitapçılık Çeviri Kurulu, İstanbul, Doğan kitapçılık, Eylül 2007
- Pirinççi, Akif: **Cave canem**, Çev. Nazlı Cihan, İstanbul, Güncel Yayıncılık, 2002
- Rifat, Mehmet:
Rifat, Mehmet: **Göstergebilimcinin Kitabı**, İstanbul, Düzlem yayınları, 1996
XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergebilim Kuramları, İstanbul, YKY, 1998
- Silva, Lorenzo: **El Lejano Pais de Los Estanques**, Barcelona (España), Ediciones Destino, 2006
- Silva, Lorenzo: **El Alquimista Impaciente**, Barcelona, Ediciones Destino, 2000
- Silva, Lorenzo: **La Niebla y La doncella**, Barcelona (España), Ediciones Destino, 2006

- Silva, Lorenzo: **La Reina Sin Espejo**, Ediciones Destino, Barcelona (España), 2006
- Tekin, Mehmet: **Roman Sanatı (romanın unsurları) 1**, Ötüken yay. , İstanbul, 2004
- Üyepazarcı, Erol: **Korkmayınız Mr. Sherlock Holmes**, İstanbul, Göçebe Yayınları, 1997,
- Üyepazarcı, Erol: **Korkmayınız Mr. Sherlock Holmes! Türkiye’de Polisiye Romanın 125 yıllık Öyküsü (1881-2006)** , İstanbul, Maceraperest Kitaplar, 2008
- Vanoncini, Andre: **Polisiye Roman**, Çev. Galip Üstün, İstanbul, İletişim Yay. Cep Üniversitesi 153, Nisan 1995
- Yücel, Tahsin: **Yapısalcılık**, İstanbul, YKY, 1999
- Yücel, Tahsin: **Anlatı Yerlemleri**, İstanbul, YKY, 1993

Dergiler

- Blaney, Jr Gerald: “La historiografía sobre la Guardia Civil. Crítica y propuestas de investigación”, **Política y sociedad**, vol. 42 num: 3, 2005, s. 32-35
- Ciria, Concepción Bados: “La novela policíaca española y el canon occidental”, **Revista 1616. Sociedad española de literatura general y comparada**. Vol XI, Anuario 2006, s. 144-145
- Özen, Emrah – Cantek, Levent: “Başkomser Nevzat’ın Suç Öyküleri”, **Yeni serüven Dergisi**, 3. sayı, Ekim 2006
- Kahya, Esin: “On Dokuzuncu Yüzyılda Pozitif Bilimler ve Tıp Arasındaki İlişkinin Kısa Bir Değerlendirmesi”, **Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi**, C. 10, 2002, s. 16-19
- Kahraman, Hasan Bülent: “Dedektif Romanlarında İz Sürmek”, **Varlık**, sayı: 1007, Ağustos 1991, s. 8
- Duru, Orhan: “Polis Var, Polisiye yok”, **Varlık**, sayı 1007, 1991, s. 14

Elektronik Kaynaklar

- Guardia Civil web sayfası (Çevrimiçi)
<http://www.guardiacivil.org/quesomos/misiones/> 20 Eylül 2008
- Okyay, Sevin İfademi Martin Beck alsın lütfen, 26. 11. 2004 (Çevrimiçi)
http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=ktp&haberno=3260 13 Nisan 2008

- Silva, Lorenzo: Lorenzo Silva web sayfası, (Çevrimiçi) <http://www.lorenzo-silva.com>, 5 Nisan 2008
- Silva, Lorenzo: <http://www.lorenzo-silva.com/libros/femme.htm> (Çevrimiçi) 01. 06. 2009

